

INSTYTUT TECHNIKI BUDOWLANEJ

**PRZEPISY TECHNICZNO-BUDOWLANE
DLA BUDYNKÓW**

Podstawy naukowo-badawcze

Opracowanie wykonano, w oparciu o prace naukowo-badawcze, w Instytucie Techniki Budowlanej w Zespole ds. Przepisów Technicznych we współpracy z Zakładami : Akustyki, Fizyki Ciepłej i Instalacji Sanitarnych oraz Badań Ogniwych.

Warszawa, grudzień 2008r.

Opracowanie wykonali:

Zespół ds. Przepisów Technicznych w Budownictwie

doc. dr inż. Stanisław M. Wierzbicki – Kierownik Zespołu

dr inż. Stanisław Zieleniewski – gł. referent

mgr inż. Jan Sieczkowski

współpraca:

mgr inż. Kazimierz Kukulski

dr inż. Dariusz Ratajczak

mgr inż. Ryszard Zajda

Zakład Akustyki

dr inż. Marek Niemas – Kierownik Zakładu

doc. dr hab. Barbara Szudrowicz

dr n. t. Anna Iżewska

dr inż. Marianna Mirowska

dr inż. Jacek Nużyński

Zakład Badań Ogniwych

doc. dr hab. inż. Mirosław Kosiorek – Kierownik Zakładu

dr n. t. Andrzej Borowy

mgr inż. Piotr Głąbski

inż. Radosław Lenartowicz

dr inż. Andrzej Kolbrecki

mgr inż. Grzegorz Sztarbała

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

NOWA KONCEPCJA PRZEPISÓW TECHNICZNO – BUDOWLANYCH DLA BUDYNKÓW

1. Ocena krytyczna stanu obecnego
2. Istota i cechy nowej koncepcji
3. Warunki i sposoby osiągnięcia zgodności z przepisami
4. Przepisy pozornie zbędne

PROPOZYCJA TREŚCI TECHNICZNEJ PRZEPISÓW TECHNICZNO - BUDOWLANYCH DLA BUDYNKÓW

CZĘŚĆ PIERWSZA OBLIGATORYJNA

- WYMAGANIA -

ZASADY OGÓLNE

DZIAŁ I WYMAGANIA PODSTAWOWE

1. Bezpieczeństwo konstrukcji
2. Bezpieczeństwo pożarowe
3. Bezpieczeństwo użytkowania
4. Higiena i zdrowie oraz ochrona środowiska
5. Ochrona przed hałasem i drganiami
6. Oszczędność energii i izolacyjność cieplna
7. Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

DZIAŁ II WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA BUDYNKU Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Urządzenia związane z budynkiem
2. Budynek
3. Wyposażenie budynku
4. Utrzymanie stanu technicznego budynku

DZIAŁ III WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYBRANYCH ELEMENTÓW BUDYNKU I POMIESZCZEŃ

1. Wejścia do budynków i pomieszczeń dostępnych z zewnątrz
2. Komunikacja wewnętrzna w budynku
3. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi
4. Oświetlenie i nasłonecznienie pomieszczeń
5. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne
6. Pomieszczenia techniczne i gospodarcze
7. Garaże dla samochodów osobowych

DZIAŁ IV WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO BUDYNKU

1. Instalacja wodociągowa zimnej wody
2. Instalacja wodociągowa ciepłej wody
3. Instalacja kanalizacji ściekowej i deszczowej
4. Instalacje ogrzewcze
5. Przewody kominowe
6. Instalacje wentylacji i klimatyzacji
7. Instalacja na paliwa gazowe
8. Instalacja elektryczna i piorunochronna
9. Urządzenia dźwigowe
10. Instalacja telekomunikacyjna
11. Pomieszczenia kotłowni

ZAŁĄCZNIK Nr 1 – Wymagania szczegółowe w zakresie ochrony przed hałasem i drganiami

ZAŁĄCZNIK Nr 2 – zasady określania parametrów budynku referencyjnego i wymagania oszczędności energii i izolacyjności cieplnej

CZĘŚĆ DRUGA OPCJONALNA

- WARUNKI TECHNICZNE -

DZIAŁ I WYMAGANIA PODSTAWOWE

1. Bezpieczeństwo konstrukcji
2. Bezpieczeństwo pożarowe
3. Bezpieczeństwo użytkowania
4. Higiena i zdrowie oraz ochrona środowiska
5. Ochrona przed hałasem i drganiami
6. Oszczędność energii i izolacyjność cieplna
7. Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

DZIAŁ II WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA BUDYNKU Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

DZIAŁ III WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYBRANYCH ELEMENTÓW BUDYNKU I POMIESZCZEŃ

DZIAŁ IV WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO BUDYNKU

1. Instalacja wodociągowa zimnej wody
2. Instalacja wodociągowa ciepłej wody
3. Instalacja kanalizacji ściekowej i deszczowej
4. Instalacje ogrzewcze
5. Przewody kominowe
6. Instalacje wentylacji i klimatyzacji
7. Instalacja na paliwa gazowe
8. Instalacja elektryczna i piorunochronna
9. Urządzenia dźwigowe
10. Instalacja telekomunikacyjna
11. Pomieszczenia kotłowni

ANEKS – WARIANT UJĘCIA PROBLEMATYKI „BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE”

WPROWADZENIE

Przy realizacji opracowania „Przepisy techniczno – budowlane dla budynków. Podstawy naukowo – badawcze” przyjęto następujące założenia, zgodne z ustaleniami zaakceptowanymi w styczniu br. przez Podsekretarza Stanu O. R. Dziekońskiego zawartymi w karcie programowej pracy:

- Wyodrębnione zostaną dwa poziomy „Przepisów ...”
 - poziom pierwszy o charakterze normatywnym (obligatoryjnym) zawierający cele główne i wymagania funkcjonalne oraz wymagane właściwości użytkowe i kryteria ich spełniania;
 - poziom drugi fakultatywny (opcjonalny) zawierający warunki techniczne (rozwiązania), których uwzględnienie byłoby automatycznie uznane za spełnienie wymagań normatywnych poziomu pierwszego.
- „Przepisy ...” będą dotyczyć tylko budynków i odmiennie niż dotychczas nie obejmują warunków ich usytuowania.
- Poziom drugi fakultatywny nie będzie odnosił się do wszystkich wymagań sformułowanych w części normatywnej. Nie dla wszystkich wymagań części normatywnej konieczne jest sformułowanie odpowiadających im warunków fakultatywnych, a do niektórych wymagań normatywnych warunków tych, z różnych powodów określić nie można. Przyjęto też założenie, że część fakultatywna jest zbiorem otwartym, który z czasem może i powinien być uzupełniany nowymi ustaleniami odpowiednio do postępu technicznego w różnych dziedzinach (branżach) budownictwa. Należy liczyć się także z tym, że w czasie dyskusji środowiskowej nad proponowaną nową formułą „Przepisów ...” mogą pojawić się propozycje uzupełnień lub rozszerzenia części fakultatywnej.
- „Przepisy ...” opracowane zostaną przy wykorzystaniu informacji wynikających z analizy dotychczasowych dostępnych przepisów techniczno-budowlanych z wybranych państw, zakresu i formuły takich przepisów. Analiza ta wskazuje, że dwustopniowy układ przepisów (część normatywna i część fakultatywna), w tej lub innej formie jest stosowany w wielu państwach, co świadczy o jego praktycznej realności.

*

W trakcie opracowywania „Przepisów...” pojawiło się kilka przedstawionych poniżej problemów, które wymagają dyskusji i podjęcia w przyszłości odnośnych decyzji.

- Określenie charakteru prawnego części fakultatywnej. Wstępna propozycja uregulowania tej sprawy poprzez odpowiednie, nowe sformułowanie „delegacji” do wydania przepisów techniczno – budowlanych zawarte w art. 7 ustawy Prawo budowlane, przedstawiona została w piśmie ITB z 02.10 br. Znak DB-169/08. Konieczne jest jednak zweryfikowanie tej propozycji z punktu widzenia zasad prawodawstwa, sprawa pozostaje więc jeszcze otwarta.
- SARP i Izba Architektów zgłosiły uwagi do przyjętego w styczniu br. ustalenia, że opracowane będą dwa odrębne rozporządzenia, jedno dotyczące budynków, a drugie ich usytuowania, postulując aby wydane zostało, tak jak uprzednio jedno rozporządzenie.
- Ostatecznego przesądzenia wymaga sprawa formy i miejsca powoływania w „Przepisach ...” Polskich Norm (PN).
- Przyjęcie zasady, wynikającej z nowej koncepcji przepisów, że zastosowanie rozwiązań projektowych nie respektujących ustaleń części fakultatywnej (opcjonalnej) będzie możliwe pod warunkiem wykazania, że rozwiązania te zapewniają spełnienie wymagań określonych w części normatywnej (obligatoryjnej), wymaga ustalenia kto i w jakim trybie dokonywać będzie oceny prawidłowości proponowanego rozwiązania projektowego.
- Rozstrzygnięcia wymagać będzie zakres przedmiotowy obowiązywania części normatywnej obligatoryjnej „Przepisach ...” w przypadku rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynku. Czy w takim przypadku nowe „Warunki techniczne...” obowiązywać mają np. w stosunku do tej części budynku, na której nie są prowadzone roboty budowlane w rozumieniu ust. 3 pkt 7 ustawy Prawo Budowlane?

*

Przyjęcie proponowanego zakresu i formuły „Przepisów...” powodować będzie potrzebę zmiany niektórych postanowień obecnie obowiązującej ustawy Prawo Budowlane, (postanowienia zawarte w projekcie nowelizacji ustawy Prawo Budowlane, procedowanym aktualnie w Sejmie R.P. nie są tu brane pod uwagę). Potrzeba tych zmian dotyczy:

- Art. 5 p.1), w którym niezbędne będzie uzupełnienie wymagań podstawowych o wymagania dotyczące zrównoważonego rozwoju, zgodnie z projektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej;
- Art. 5 p. 2), w którym celowym będzie inne sformułowanie tekstu o charakterze bardziej kompleksowym bez akcentu na określenie „w szczególności w zakresie”;

- Art. 7, którym wymagać będzie nowego sformułowania z uwagi na:
 - opracowanie odrębnych rozporządzeń dla samych budynków oraz dla warunków i ich usytuowania (przy założeniu, że wspomniana wcześniej propozycja SARP i Izby Architektów nie zostanie przyjęta)
 - wprowadzenia w „Przepisach...” dla budynków formuły dwu części normatywnej i fakultatywnej i założeniu, że ta nowa formuła nie będzie zastosowana dla pozostałych obiektów budowlanych (innych niż budynki)
 - potrzebę zapisania delegacji dla ministra dotyczącej formy prawnej części fakultatywnej „Przepisów...” (patrz wcześniejsze uwagi na ten temat)
- Art. 9 regulującego odstępstwa od Przepisów techniczno-budowlanych, który w całości powinien być sformułowany od nowa w sposób uwzględniający nową koncepcję przepisów dla budynków, w tym fakt, że odstępstwa w tym przypadku mają sens jedynie w odniesieniu do przepisów poziomu pierwszego;
- Art. 20 ust. 2, który należy uzupełnić o wymóg oceny, rozwiązania projektowego nie respektującego części fakultatywnej „Przepisów...”, przyjmując że ocena powinna być poparta uzasadnieniem projektanta i dokonana przez osobę lub jednostkę organizacyjną upoważnioną do przeprowadzenia takiej oceny;
- Art. 33 ust. 3 pkt 2, który wymagać będzie nowego sformułowania (analogicznie jak art. 20 ust. 2) dostosowanego do nowej dwupoziomowej formuły „Przepisów ...” dla budynków.

*

Praca nad realizacją nowego modelu „Przepisów ...” oraz rozpoznanie źródeł zagranicznych z dziedziny przepisów budowlanych, prowadzą do wniosku, że celowe jest wprowadzenie, obok przepisów ujętych w dwóch częściach obowiązującej i opcjonalnej – trzeciego, uzupełniającego poziomu dokumentów.

Byłyby to zintegrowane z przepisami dokumenty o charakterze instrukcji, lub wytycznych technicznych odnoszących się do wybranych warunków technicznych tworzących opcjonalną część przepisów.

Powinny one tworzyć w przyszłości, uporządkowany, otwarty zbiór dokumentów aprobowanych przez ministra właściwego do spraw budownictwa, zawierający „zasady wiedzy technicznej” przydatne dla praktyki w poszczególnych branżach techniki budowlanej szczególnie z dziedziny wyposażenia technicznego budynków.

Ustalając zakres tematyczny prezentowanej dalej „Propozycji treści technicznej przepisów techniczno – budowlanych” przyjęto, że jest on wyznaczony przez art. 5 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4 ustawy Prawo budowlane.

Za punkt wyjścia do ustaleń szczegółowych przyjęto obecny zasób przepisów, jaki znajduje się w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, przy uwzględnieniu późniejszych zmian i ostatniej nowelizacji niepublikowanej jeszcze lecz notyfikowanej przez Komisję Europejską. Dokonano przy tym analizy i przeglądu tego rozporządzenia pod kątem rzeczywistej potrzeby dotychczasowego zakresu regulacji biorąc pod uwagę opinię i uwagi w tym względzie formułowane przez środowisko budowlane.

Układ ustaleń technicznych uporządkowano w sposób możliwy do przyjęcia w końcowym akcie wykonawczym do ustawy Prawo budowlane jakimi będą przepisy techniczno – budowlane dla budynków.

Przy redagowaniu treści technicznej poszczególnych ustaleń (punktów) opracowania użyto języka możliwie najbliższego językowi stosowanemu w aktach normatywnych. Powinno to ułatwić w przyszłości przetworzenie przyjętych ustaleń w jednostki redakcyjne (paragrafy, ustępy itd.) przepisów normatywnych.

Ogólny układ opracowania z wydzieleniem dwóch części, części pierwszej zawierającej propozycje ustaleń w postaci wymagań przeznaczonych do przepisów obligatoryjnych oraz części drugiej zawierającej postulowane warunki techniczne przewidziane do części opcjonalnej przepisów – jest w pełni zgodny z przedstawioną w pkt ogólną koncepcją układy przepisów techniczno – budowlanych dla budynków.

Tak jak w przepisie „sterującym”, jakim jest wspomniany wyżej art. 5 ustawy Prawo budowlane, w układzie ustaleń wyeksponowano 6 wymagań podstawowych zaczerpniętych z dyrektywy 89/106/WE, wzbogaconych o wymagania dotyczące zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych.

Kolejne części omawianej „Propozycji treści technicznej ...” zawierają wymagania użytkowe dla:

- budynku jako całości z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych,
- wybranych elementów budynku i pomieszczeń oraz dla,
- wyposażenia technicznego budynku.

Dla drugiej części ustaleń, to jest dla warunków technicznych, przyjęto analogiczny układ działów jak w części zawierającej wymagania użytkowe. Taki ład wynika to wprost z relacji merytorycznej między tymi częściami, są a także ze wzajemnych powiązań podporządkowana warunków technicznych wymaganiom użytkowym.

„Propozycja treści technicznej przepisów techniczno – budowlanych” poprzedzona jest omówieniem nowej koncepcji przepisów techniczno – budowlanych dla budynków.

*

Pierwsza wstępna wersja części normatywnej „Przepisów...” została w sierpniu br. przekazana do następujących organizacji z prośbą o nadesłanie uwag. Opracowanie otrzymały:

- Polska Izba Inżynierów Budownictwa,
- Izba Projektowania Budowlanego,
- Polski Związek Inżynierów i Techników Budowlanych,
- Izba Architektów,
- Stowarzyszenie Architektów RP,
- Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Łodzi,
- Polski Związek Firm Deweloperskich.

W Instytucie Techniki Budowlanej „Przepisy...” opracował Zespół ds. Przepisów Technicznych we współpracy z Zakładami: Akustyki, Fizyki Ciepłej i Instalacji Sanitarnych oraz Badań Ogniowych.

Uwagi do opracowania zgłosiły Zakłady: Trwałości i Ochrony Budowli, Ochrony Środowiska, Nowych Technik i Robót Wykończeniowych, Konstrukcji i Badań Wytrzymałościowych oraz Budownictwa na Terenach Górniczych.

NOWA KONCEPCJA PRZEPISÓW TECHNICZNO – BUDOWLANYCH

1. Ocena krytyczna stanu obecnego

Obowiązująca obecnie w Polsce koncepcja i struktura przepisów techniczno-budowlanych jest określona w art. 7 ustawy *Prawo budowlane*. Istotą przyjętych tam rozwiązań legislacyjnych jest ustalenie, że przepisy techniczno-budowlane będą miały postać rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać objekty budowlane i ich usytuowanie oraz rozporządzenia w sprawie warunków technicznych użytkowania obiektów budowlanych.

Widoczna w kolejnych nowelizacjach rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, tendencja do obejmowania tym rozporządzeniem coraz szerszego zakresu szczegółowej problematyki technicznej, wywołuje szereg niekorzystnych skutków, w tym znaczne zwiększenie objętości dokumentu. Jest to widoczne szczególnie w jego częściach dotyczących poszczególnych rodzajów instalacji.

Przy tworzeniu przepisów obejmujących szczegóły techniczne, trudno jest zachować podstawową zasadę ich nowoczesnego formułowania, polegającą na odnoszeniu wymagań nie do samych urządzeń, podsystemów technicznych, ustrojów budowlanych, konstrukcji itp., lecz do ich właściwości użytkowych i cech funkcjonalnych, wymaganych ze względu na interes publiczny i zobiektywizowane potrzeby użytkownika. Nadmierna szczegółowość przepisów o tej randze, jak przepisy techniczno-budowlane, jest niekorzystna dla przebiegu procesu budowlanego i może być korupcjogenna, gdyż daje łatwą podstawę do zakwestionowania przez władze praktycznie każdego projektu i każdej budowy, nie sposób bowiem w praktyce zachować ich zgodność z przepisami regulującymi "każdy" szczegół techniczny.

Sposób formułowania przepisów w przeszłości polegał na normatywnym wskazywaniu określonych rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych uznanych za właściwe na podstawie długoletniej praktyki. To stosowane przez szereg lat podejście do kształtowania przepisów pozostawiło trwałe ślady, widoczne jeszcze w obecnej ich edycji.

Pewna elastyczność systemu polega na wykorzystaniu możliwości odstępstwa od przepisów techniczno-budowlanych, jakie przewiduje ustawa *Prawo budowlane* (art. 9). Warunkiem udzielenia zgody na odstępstwo przez właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej jest jednak uprzednie uzyskanie upoważnienia ministra, który ustanowił dany przepis. Należy stwierdzić, że procedura ta jest uciążliwa i długotrwała, i nie odpowiada aktualnym potrzebom praktyki budowlanej.

Przepisy administracyjne, w tym także przepisy techniczno-budowlane, stwarzają określone ograniczenia i utrudniają swobodę działania osób fizycznych i prawnych, do których są skierowane. Jest to oczywiście uzasadnione, gdyż przepisy wyrażają interes publiczny, który - w racjonalnych granicach - musi być przedkładany nad interes prywatny, przy zachowaniu podstawowych praw jednostki.

W przypadku przepisów techniczno – budowlanych ograniczenia dotyczą uczestników procesów i rynku budowlanego, którymi są: projektanci, wykonawcy, inwestorzy, producenci i dostawcy wyrobów budowlanych i inni. Podmioty te są jednocześnie uczestnikami rynku budowlanego starającymi się zmienić najlepszą, konkurencyjną odpowiedź na przyjmowane zamówienia rynkowe (popyt). Wymaga to bardzo często wprowadzania rozwiązań projektowych, technologii, technik, wyrobów i materiałów niekonwencjonalnych, przedtem nie stosowanych.

Podmioty, uczestnicy procesu budowlanego i rynku, powinny korzystać z możliwie największej swobody w swojej działalności. Dotychczas przepisy takich warunków, na odpowiednim poziomie, nie stwarzały. Istnieje więc sprzeczność między koniecznym, restrykcyjnym charakterem przepisów prawnych, a potrzebą swobody i otwarcia na innowacje i postęp techniczny.

W dotychczasowej praktyce legislacyjnej przeważał zachowawczy sposób formułowania przepisów, polegający na normatywnym wskazywaniu określonych rozwiązań przestrzennych, konstrukcyjnych, podsystemów instalacyjnych, ich wzajemnych relacji itp., pozytywnie zweryfikowanych w wieloletniej praktyce budowlanej. Stwierdzenie to ma charakter uniwersalny i stanowi uogólnienie doświadczeń wielu państw europejskich i zamorskich.

2. Istota i cechy nowego modelu przepisów

W wielu państwach, a także w skali międzynarodowej, podjęto prace nad zupełnie nowym modelem przepisów techniczno-budowlanych, pozbawionym ich dotychczasowej zasadniczej wady, jaką jest zachowawczość i ograniczenie możliwości korzystania z postępu technicznego.

Problematyka nowego modelu przepisów ma już obszerną literaturę poświęconą wielu jego aspektom, odzwierciedlającą prace licznych autorów i środowisk wielu krajów. W rezultacie znaleziono formułę pozwalającą uniknąć zamknięcia techniki budowlanej w formuły prawne, bez rezygnowania z prawnych, ważnych z punktu widzenia interesu publicznego.

Istotą nowego modelu jest wydzielenie w przepisach techniczno-budowlanych dwóch części: normatywnej (obligatoryjnej) i fakultatywnej (opcjonalnej).

Część normatywna zawiera:

- wymagania podstawowe, którym przyporządkowane są, określone także w tej części, wymagane cechy funkcjonalne jakimi powinny się charakteryzować rozwiązania przestrzenne budynku, quasi samodzielne podsystemy techniczno użytkowe jak elementy konstrukcji, poszczególne instalacje itp. składające się na budynek oraz
- wymagane właściwości użytkowe tych podsystemów.

Część fakultatywna (opcjonalna), bardziej szczegółowa, jest wyrażona w formie warunków technicznych, których zastosowanie stwarza domniemanie osiągnięcia "właściwości użytkowych" wymaganych w normatywnej części przepisów.

Nowy model przepisów charakteryzuje się:

- przejrzystością systemu i łatwo zrozumiałym uzasadnieniem potrzeby opracowania poszczególnych przepisów; żaden przepis, który nie znajduje uzasadnienia w wyżej leżących poziomach przepisów nie może zaistnieć w systemie;
- odpornością systemu na naciski lobbystyczne zmierzające do wprowadzenia ustaleń (najczęściej w grupie "warunków technicznych") korzystnych dla lobbującego, lecz przypadkowych, zbędnych z punktu widzenia obiektywnych potrzeb regulacyjnych.

Z faktu, że warunki techniczne w omawianym modelu zaliczone są do opcjonalnej części przepisów wynika, że część obligatoryjną spełnić można także inaczej, niż przez dostosowanie projektowanych rozwiązań do warunków technicznych. Warunkiem jest jednak wykazanie odpowiednio potwierdzonej ich zgodności z obligatoryjną częścią przepisów. Jest to ta cecha nowego systemu, która stanowi o jego elastyczności i otwartości na postęp techniczny, zarówno w fazie jego tworzenia jak i stosowania.

Na istotę nowego modelu składa się także zasada, jaką przyjmuje się przy określaniu wymagań formułowanych w części obligatoryjnej systemu przepisów. Polega ona na wyrażaniu wymagań w postaci właściwości użytkowych, jakie powinny osiągnąć części budynków, elementy budowlane, podsystemy techniczne itp., a nie w postaci charakterystyki technicznej (specyfikacji) rozwiązań zastosowanych przy ich konstruowaniu.

Nowe ujęcie przepisów, bez ustalania konkretnych rozwiązań i obligatoryjnych sposobów osiągania wymaganych właściwości użytkowych budynków, pozwala na uwolnienie postępu w budownictwie od ograniczeń tkwiących w tradycyjnej formie przepisów, dając projektantom, wykonawcom oraz przemysłowi dużą swobodę inwencji w proponowaniu rozwiązań najlepiej zaspokajających potrzeby użytkowników obiektu i w pełni wykorzystujących potencjalne możliwości techniki i twórczej myśli inżynierskiej i architektonicznej.

Nową formułę przepisów techniczno-budowlanych, a szerzej - przepisów i norm technicznych w ogóle - wykorzystującą ideę odnoszenia wymagań do właściwości użytkowych budynków, a nie do sposobów ich osiągania ("performance concept") uznana za wiodącą w dokumentach opracowywanych przez Komisję Europejską, a także Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN). Stała się ona wraz z pojęciem "wymagań podstawowych" filarem tzw. nowego podejścia przyjętego w Unii Europejskiej.

Reasumując w omówionym wyżej systemie przepisów wyróżnia się następujące, wzajemnie powiązane poziomy:

Poziom I - przepisy obligatoryjne:

- wymagania podstawowe, wymagane cechy funkcjonalne oraz wymagane właściwości użytkowe.

Poziom II - przepisy opcjonalne:

- warunki techniczne

3. Warunki i sposoby osiągnięcia zgodności z przepisami

Konieczną zgodność z obowiązującymi przepisami poziomu I uzyskuje się przez :

1) spełnienie warunków technicznych określonych w przepisach poziomu II, albo przez :

- 2) indywidualne wykazanie, że przyjęte rozwiązanie odpowiada wymaganym właściwościom użytkowym, a co za tym idzie prowadzi do osiągnięcia wymagań podstawowych lub funkcjonalnych.

Pierwsza z tych możliwości jest w pewnym sensie stosowana obecnie, gdyż obowiązuje zgodność przyjętych rozwiązań z przepisami rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, z tym jednak, że pomijając ustawowo dopuszczalną drogę odstępstw, jest to jedyna możliwość legalizacji części technicznej przedsięwzięcia budowlanego. Natomiast w nowym modelu istnieje, jak wyżej wspomniano, również droga wykazania zgodności z obowiązującymi przepisami bez konieczności dostosowania się do przepisów zawierających warunki techniczne. Daje to możliwość wprowadzenia bez przeszkód formalnych rozwiązań innowacyjnych niemieszczących się w istniejących przepisach techniczno-budowlanych a korzystnych dla inwestycji.

Wspomniane wyżej "indywidualne wykazanie" zgodności projektowanych rozwiązań bezpośrednio z przepisami poziomu I wymaga zwrócenia uwagi na co najmniej dwa aspekty tej sprawy. Pierwszy z nich, to warunki i tryb wykazania zgodności, a drugi to kryteria zgodności.

Wejście na drogę bezpośredniego wykazania zgodności rozwiązań z przepisami poziomu I wymaga ujawnienia tego faktu w projekcie budowlanym. Tam też powinien być również przedstawiony dowód zgodności, ewentualnie wraz z koniecznymi załącznikami w postaci opinii, specjalistycznych ekspertyz, wyników badań itp. Dowód ten powinien być oceniony przez wyspecjalizowany podmiot niezależny od projektanta i odpowiednio umocowany w przepisach prawa budowlanego.

Sprawa kryteriów zgodności proponowanego rozwiązania, w danym przypadku innowacyjnego, z obligatoryjną częścią przepisów, przez indywidualne wykazanie tej zgodności, jest sprawa dość złożoną. Naturalnym punktem odniesienia dla oceny proponowanego rozwiązania jest stopień spełnienia odpowiednich wymagań przepisów poziomu I, jaki byłby osiągnięty przy zastosowaniu warunków technicznych poziomu II. Należy liczyć się jednak z faktem, że warunki techniczne poziomu II nie będą, z różnych względów, formułowane dla całego regulowanego

obszaru. Jest oczywiste, że przy braku - dla określonego przypadku - odpowiednich "warunków technicznych", powyższa zasada nie może mieć zastosowania.

Obiektywne wykazanie przez projektanta zgodności będzie następować przez zastosowanie metod analitycznych, eksperymentalnych, symulacji komputerowych itp., dobranych ze zbioru mieszczącego się w pojęciu "zasad wiedzy technicznej" (o których mowa w art. 5 ustawy *Prawo budowlane*), w tym Polskich Norm i innych opracowań o podobnym stopniu zaufania publicznego, w szczególności wydawanych przez jednostki badawczo-rozwojowe, pozostające pod nadzorem ministra właściwego dla spraw budownictwa, wyższe uczelnie, a także organizacje samorządu zawodowego.

Dla niektórych z tych dokumentów powinna być stworzona procedura uzyskiwania klauzuli akceptacji władzy. W ten sposób dokumenty te byłyby w pełni zintegrowane z omawianym tu systemem przepisów techniczno – budowlanych. Trzeba podkreślić, że formuła taka jest z zasady stosowana w praktyce państw zachodnich.

Uzasadnienie prawidłowości przyjętych metod oceny będzie, jak się wydaje, wymagało często wykonania specjalistycznych ekspertyz opracowanych przez kompetentnych rzeczoznawców. Ostateczne uznanie rozwiązań projektowych za zgodne z przepisami będzie miało postać decyzji o pozwoleniu na budowę (ewentualnie - reakcji władz na zgłoszenie budowy np. w formie rejestracji).

4. Przepisy pozornie zbędne

Problematyka omówionego w pkt 3 tylko ogólnie bezpośredniego wykazania zgodności rozwiązań projektowych z przepisami poziomu I (tj. wg opcji pomijającej „warunki techniczne” poziomu II), nie jest jeszcze w chwili obecnej dostatecznie szczegółowo rozpoznana i wymaga prowadzenia dalszych prac.

Jednocześnie z wprowadzeniem nowego modelu przepisów techniczno-budowlanych potrzebna jest także ich pragmatyczna ocena z punktu widzenia realnej potrzeby regulacji przedmiotu poszczególnych przepisów. Stawia się im bowiem często zarzut, że zawierają szereg zbędnych, bo powszechnie znanych wymagań. Krytycy wychodzą z założenia, że w takiej sytuacji parametry te byłyby osiągnięte i tak, bez narzucania ich przepisami. Jednak krytyka ta jest słuszna tylko wówczas, gdy wszyscy uczestnicy - decydenci procesu inwestycyjnego - są jednakowo zainteresowani spełnieniem danego wymagania. Można wówczas zakładać, że interwencja poprzez przepisy jest w takim przypadku zbędna.

Niestety nie zawsze tak jest. Inwestor budujący nie dla siebie lecz "na sprzedaż", poszukuje najtańszych rozwiązań, intensywnego wykorzystania terenu, oszczędności materiałowych, robocizny i innych czynników produkcji, nawet za cenę nie zachowania dobrze mu znanych wymagań i zasad wynikających z interesu publicznego i interesu przyszłych użytkowników. Jego wąsko rozumiane doraźne interesy, w których nie mieszczą się np. koszty eksploatacji zbywanego obiektu, mogą brać górę nad interesami przyszłych użytkowników, niezdających sobie często w wystarczającym stopniu sprawy z cech technicznych obiektu w chwili jego nabycia.

Innym uzasadnieniem umieszczania w przepisach wymagań "oczywistych" jest potrzeba stworzenia jednoznacznych podstaw odpowiedzialności prawnej za zapewnienie ważnych cech obiektu, jak np. bezpieczeństwo konstrukcji, pożarowe itp., a także konieczność ustalenia minimalnych poziomów tych cech.

Nie rozwijając dalej problematyki przepisów pozornie lub rzeczywiście zbędnych, należy stwierdzić, że sama „oczywistość” stawianych wymagań i powszechna o nich wiedza wśród profesjonalistów nie może być wystarczającym powodem nie wprowadzenia ich do przepisów techniczno – budowlanych.

**PROPOZYCJA TREŚCI TECHNICZNEJ
PRZEPISÓW TECHNICZNO – BUDOWLANYCH
DLA BUDYNKÓW**

**CZĘŚĆ PIERWSZA
OBLIGATORYJNA**

- WYMAGANIA -

SPIS TREŚCI CZĘŚCI PIERWSZEJ

Strona

ZASADY OGÓLNE	21
DZIAŁ I WYMAGANIA PODSTAWOWE	
1. Bezpieczeństwo konstrukcji.....	28
2. Bezpieczeństwo pożarowe.....	30
3. Bezpieczeństwo użytkowania.....	43
4. Higiena i zdrowie oraz ochrona środowiska.....	48
5. Ochrona przed hałasem i drganiami.....	51
6. Oszczędność energii i izolacyjność cieplna.....	56
7. Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych.....	60
DZIAŁ II WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA BUDYNKU Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
1. Urządzenia związane z budynkiem.....	61
2. Budynek.....	63
3. Wyposażenie budynku.....	66
4. Utrzymanie stanu technicznego budynku.....	69
DZIAŁ III WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYBRANYCH ELEMENTÓW BUDYNKU I POMIESZCZEŃ	
1. Wejścia do budynków i pomieszczeń dostępnych z zewnątrz.....	70
2. Komunikacja wewnętrzna w budynku.....	73
3. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi.....	76
4. Oświetlenie i nasłonecznienie pomieszczeń.....	80
5. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne.....	83
6. Pomieszczenia techniczne i gospodarcze.....	85
7. Garaże dla samochodów osobowych.....	87
DZIAŁ IV WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO BUDYNKU	
1. Instalacja wodociągowa zimnej wody.....	90
2. Instalacja wodociągowa ciepłej wody.....	92
3. Instalacja kanalizacji ściekowej i deszczowej.....	94
4. Instalacje ogrzewcze.....	96
5. Przewody kominowe.....	99
6. Instalacje wentylacji i klimatyzacji.....	101
7. Instalacja na paliwa gazowe.....	107
8. Instalacja elektryczna i piorunochronna.....	110
9. Urządzenia dźwigowe.....	115
10. Instalacja telekomunikacyjna.....	117
11. Pomieszczenia kotłowni.....	118
ZAŁĄCZNIK Nr 1 – Wymagania szczegółowe w zakresie ochrony przed hałasem i drganiami	
ZAŁĄCZNIK Nr 2 – Zasady określania parametrów budynku referencyjnego i wymagania oszczędności energii i izolacyjności cieplnej	

ZASADY OGÓLNE

Pkt 1

Rozporządzenie ustala przepisy techniczno-budowlane dla budynków i urządzeń z nimi związanych, w podziale na część pierwszą – zawierającą obligatoryjne wymagania podstawowe i użytkowe wynikające z przepisów art. 5 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane oraz część drugą – określającą warunki techniczne, przy zastosowaniu których można uznać, że budynek spełnia wymagania użytkowe zawarte w części pierwszej.

Pkt 2

Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie i przebudowie oraz zmianie sposobu użytkowania budynku, budowli nadziemnych i podziemnych spełniających funkcję użytkowe budynków, a także związanych z nimi urządzeń budowlanych.

Pkt 3

1. Zastosowanie w budynku rozwiązań budowlanych niezachowujących warunków technicznych, o których mowa w Pkt 1, jest możliwe pod warunkiem wykazania, że rozwiązania te spełniają wymagania użytkowe, zawarte w części pierwszej przepisów techniczno - budowlanych rozporządzenia.

2. Wykazanie, że proponowane rozwiązania budowlane, o których mowa w ust. 1, spełniają wymagania użytkowe, zawarte w części pierwszej rozporządzenia, wymaga akceptacji uzyskanej w trybie określonym w ustawie Prawo budowlane.

3. Dla budynków wpisanych do rejestru zabytków przepisy techniczno-budowlane, o których mowa w Pkt 1 mogą być spełnione w sposób inny niż podany w rozporządzeniu, stosowanie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo - rozwojowej albo rzeczoznawcy budowlanego oraz rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy, a także z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Pkt 4

1. Przepisy rozporządzenia odnoszące się do budynku o określonym przeznaczeniu i wysokości stosuje się także do każdej części budynku o tym przeznaczeniu i wysokości

2. Do budynków wielorodzinnych zawierających dwa mieszkania stosuje się przepisy rozporządzenia odnoszące się do budynków jednorodzinnych.

Pkt 5

Ilekróć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) zabudowie śródmiejskiej – należy przez to rozumieć zgrupowanie intensywnej zabudowy na obszarze funkcjonalnego śródmieścia, który to obszar stanowi faktyczne lub przewidywane w planie miejscowym centrum miasta lub dzielnicy miasta,
- 2) zabudowie jednorodzinnej – należy przez to rozumieć jeden budynek mieszkalny jednorodzinny lub ich zespół, wraz z przeznaczonymi dla potrzeb mieszkających w nich rodzin budynkami garażowymi i gospodarczymi,
- 3) zabudowie zagrodowej – należy przez to rozumieć budynki mieszkalne, gospodarcze i inwentarskie w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz leśnych,
- 4) budynku mieszkalnym – rozumie się przez to budynek:
 - a) budynek wielorodzinny, zawierający 2 lub więcej mieszkań,
 - b) budynek jednorodzinny,
 - c) budynek mieszkalny w zabudowie zagrodowej,
- 5) budynku zamieszkania zbiorowego – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do okresowego pobytu ludzi poza stałym miejscem zamieszkania, taki jak hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, schronisko turystyczne, schronisko socjalne, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, a także budynek do stałego pobytu ludzi, taki jak dom rencistów, dom zakonny i dom dziecka,
- 6) budynku użyteczności publicznej – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony dla administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym lub wodnym, poczty lub telekomunikacji oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny,
- 7) budynku rekreacji indywidualnej – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do okresowego wypoczynku rodzinnego, niebędący budynkiem zamieszkania zbiorowego,
- 8) budynku gospodarczym – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do niezawodowego wykonywania prac warsztatowych oraz do przechowywania

materiałów, narzędzi, sprzętu służących do obsługi budynku, a także ich otoczenia, a w zabudowie zagrodowej również do przechowywania środków i sprzętu do produkcji rolnej oraz płodów rolnych,

- 9) budynku niskim, średniowysokim, wysokim i wysokościowym – należy przez to rozumieć:
 - a) budynek niski (N) – budynek o wysokości do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalny o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
 - b) budynek średniowysoki (SW) – budynek o wysokości ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalny o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
 - c) budynek wysoki (W) – budynek o wysokości ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalny o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
 - d) budynek wysokościowy (WW) – budynek o wysokości powyżej 55 m nad poziomem terenu,
- 10) mieszkaniu – należy przez to rozumieć zespół pomieszczeń mieszkalnych i pomocniczych, mający odrębne wejście, wydzielony stałymi przegrodami budowlanymi, spełniający niezbędne warunki do stałego pobytu ludzi i prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego,
- 11) lokalu użytkowym – należy przez to rozumieć cały budynek lub część budynku zawierającą jedno pomieszczenie lub ich zespół, wydzieloną stałymi przegrodami budowlanymi, niebędącą mieszkaniem, pomieszczeniem technicznym lub gospodarczym,
- 12) pomieszczeniu mieszkalnym – należy przez to rozumieć pokoje w mieszkaniu, a także sypialnie i pomieszczenia do pobytu dziennego w budynku zamieszkania zbiorowego,
- 13) pomieszczeniu pomocniczym – należy przez to rozumieć pomieszczenie znajdujące się w obrębie mieszkania lub lokalu użytkowego, służące do celów komunikacji wewnętrznej, higieniczno-sanitarnych, przygotowania posiłków, z wyjątkiem kuchni zakładów, żywienia zbiorowego, a także do przechowywania ubrań, przedmiotów oraz żywności,
- 14) pomieszczeniu higienicznosanitarnym – należy przez to rozumieć łaźnie, sauny, natryski, łazienki, ustępy, umywalnie, szatnie, przebieralnie, pomieszczenia higieny osobistej kobiet, jak też pomieszczenia służące do odkażania, oczyszczania oraz suszenia odzieży i obuwia, a także przechowywania sprzętu do utrzymywania czystości,
- 15) pomieszczeniu gospodarczym – należy przez to rozumieć pomieszczenie znajdujące się poza mieszkaniem lub lokalem użytkowym, służące do przechowywania materiałów lub sprzętu związanego z obsługą budynku, opału lub odpadów stałych, a także przedmiotów lub produktów żywnościowych użytkownikom budynku,

- 16) pomieszczeniu technicznym w budynku – należy przez to rozumieć pomieszczenie, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia techniczne służące do obsługi budynku,
- 17) pomieszczeniu przeznaczonym na stały pobyt ludzi - należy przez to rozumieć pomieszczenia, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny,
- 18) pomieszczeniu przeznaczonym na czasowy pobyt ludzi - należy przez to rozumieć pomieszczenie, w którym przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa od 2 do 4 godzin włącznie,
- 19) pomieszczeniu nieprzeznaczonym na pobyt ludzi – należy przez to rozumieć pomieszczenie, w którym:
 - a) łączny czas przebywania tych samych osób jest krótszy niż 2 godziny w ciągu doby, a wykonywane czynności mają charakter dorywczy bądź też praca polega na krótkotrwałym przebywaniu związanym z dozorem oraz konserwacją maszyn i urządzeń lub utrzymaniem czystości i porządku,
 - b) mają miejsce procesy technologiczne niepozwalające na przebywanie osób stanowiących ich obsługę, bez zastosowania indywidualnych urządzeń ochrony osobistej i zachowania specjalnego reżimu organizacji pracy,
 - c) jest prowadzona hodowla roślin lub zwierząt, niezależnie od czasu przebywania w nich osób zajmujących się obsługą,
- 20) poziomie terenu – należy przez to rozumieć rzędną terenu przed wejściem głównym do budynku, bądź jego samodzielnej części (klatki schodowej), niebędącym wyłącznie wejściem do pomieszczeń gospodarczych lub technicznych,
- 21) kondygnacji – należy przez to rozumieć nadziemną lub podziemną część budynku, zawartą pomiędzy powierzchnią posadzki na stropie lub najwyżej położoną warstwą podłogową na gruncie, a górną powierzchnią posadzki na stropie, bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu, znajdującego się nad tą częścią budynku, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą średnią wysokość w świetle większą niż 2 m, przy czym za kondygnację nie uznaje się nadbudówek ponad dachem, takich jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, klimatyzacyjna lub kotłownia,
- 22) kondygnacji podziemnej – należy przez to rozumieć kondygnację, zagłębioną ze wszystkich stron budynku, co najmniej do połowy jej wysokości w świetle, poniżej poziomu przylegającego do niego terenu, a także każdą usytuowaną pod nią kondygnację,
- 23) kondygnacji nadziemnej – należy przez to rozumieć każdą kondygnację, niebędącą kondygnacją podziemną,

- 24) antresoli – należy przez to rozumieć górną część kondygnacji lub pomieszczenia znajdującą się nad przedzielającym je stropem pośrednim o powierzchni mniejszej od powierzchni tej kondygnacji lub pomieszczenia, niezamkniętą przegrodami budowlanymi od strony wnętrza, z którego jest wydzielona,
- 25) piwnicy – należy przez to rozumieć kondygnację podziemną lub najniższą nadziemną, bądź ich część, w których poziom podłogi co najmniej z jednej strony budynku znajduje się poniżej poziomu terenu,
- 26) suterenie – należy przez to rozumieć kondygnację budynku lub jej część zawierającą pomieszczenia, w których poziom podłogi w części lub całości znajduje się poniżej poziomu projektowanego lub urządzonego terenu, lecz co najmniej od strony jednej ściany z oknami poziom podłogi znajduje się nie więcej niż 0,9 m poniżej takiego terenu przylegającego do tej strony budynku,
- 27) terenie biologicznie czynnym – należy przez to rozumieć teren z nawierzchnią ziemną urządzony w sposób zapewniający naturalną wentylację, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią, nie mniejszą jednak niż 10 m² oraz wodę powierzchniową na tym terenie,
- 28) powierzchni wewnętrznej budynku – należy przez to rozumieć sumę powierzchni wszystkich kondygnacji budynku, mierzonej po wewnętrznym obrysie przegród zewnętrznych budynku w poziomie podłogi, bez pomniejszenia o powierzchnię przekroju poziomego konstrukcji i przegród wewnętrznych, a także o powierzchnie antresoli, jeżeli występują one na tych kondygnacjach,
- 29) kubaturze brutto budynku – należy przez to rozumieć sumę kubatury brutto wszystkich kondygnacji, stanowiącą iloczyn powierzchni całkowitej, mierzonej po zewnętrznym obrysie przegród zewnętrznych i wysokości kondygnacji brutto, mierzonej między podłogą na stropie lub warstwą wyrównawczą na gruncie a górną powierzchnią podłogi bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu nad najwyższą kondygnacją, przy czym do kubatury brutto budynku:
- a) wlicza się kubaturę przejść, prześwitów i przejazdów bramowych, poddaszy nieużytkowych oraz takich zewnętrznych, przekrytych części budynku, jak: loggie, podcienia, ganki, krużganki, werandy, a także kubaturę balkonów i tarasów, mierzoną do wysokości balustrady,
 - b) nie wlicza się ław i stóp fundamentowych, kanałów i studzienek instalacyjnych, studzienek przy oknach piwnicznych, zewnętrznych schodów, ramp i pochylni, gzymsów, daszków i osłon oraz kominów i attyk ponad płaszczyznę dachu,
- 30) instalacji wodociągowej zimnej wody – należy przez to rozumieć układ połączonych przewodów, armatury i urządzeń, służący do dostarczania do wybranych miejsc i pomieszczeń w budynku wody doprowadzonej z sieci wodociągowej lub własnego ujęcia,

- 31) instalacji wodociągowej ciepłej wody – należy przez to rozumieć układ połączonych przewodów, armatury i urządzeń, służący do dostarczenia do wybranych miejsc i pomieszczeń w budynku podgrzanej wody wodociągowej,
- 32) instalacji kanalizacji ściekowej – należy przez to rozumieć układ połączonych przewodów wraz z urządzeniami, przyborami i wpustami, odprowadzający ścieki do sieci kanalizacji ogólnospławnej, sieci kanalizacji sanitarnej albo przydomowej oczyszczalni ścieków lub zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe,
- 33) instalacji kanalizacji deszczowej – należy przez to rozumieć układ połączonych przewodów wraz z wpustami, odprowadzający wody odpadowe i roztopowe do sieci kanalizacji ogólnospławnej, sieci kanalizacji deszczowej lub dołów chłonnych, zbiorników retencyjnych albo na własny teren nieutwardzony,
- 34) instalacji ogrzewczej wodnej – należy przez to rozumieć układ połączonych przewodów wraz z armaturą, pompami obiegowymi, grzejnikami i innymi urządzeniami, służący do ogrzewania pomieszczeń w budynku w okresie obniżonych temperatur zewnętrznych,
- 35) instalacji ogrzewczej powietrznej – należy przez to rozumieć układ połączonych przewodów powietrznych wraz z nawiewnikami i wywiewnikami oraz elementami regulacji strumienia ciepłego powietrza, służący do jego dostarczenia do pomieszczeń w budynku w okresie obniżonych temperatur zewnętrznych,
- 36) wentylacji – należy przez to rozumieć nawiew i usuwanie powietrza z pomieszczenia w sposób naturalny lub mechaniczny,
- 37) klimatyzacji – należy przez to rozumieć uzdatnianie powietrza charakteryzujące się utrzymywaniem na odpowiednim poziomie temperatury, wilgotności i jego czystości, a także zapewnienie odpowiedniej wymiany powietrza,
- 38) instalacji gazowej – należy przez to rozumieć układ przewodów za kurkiem głównym wraz z armaturą i innym wyposażeniem, urządzeniem do pomiaru zużycia gazu oraz urządzeniami gazowymi z wyposażeniem, a także przewodami spalinowymi lub powietrzno - spalinowymi o długości nie większej niż 2 m, odprowadzającymi spaliny bezpośrednio poza budynek bądź do kanałów spalinowych; w przypadku zasilania gazem płynnym z indywidualnych butli znajdujących się w budynku, butla wraz z urządzeniem redukcji ciśnienia gazu jest częścią składową instalacji,
- 39) instalacji elektrycznej – należy przez to rozumieć zespół połączonych ze sobą przewodów i kabli wraz ze sprzętem oraz osprzętem elektroinstalacyjnym, a także urządzeniami oraz aparaturami – przeznaczony do zasilania odbiorników energii elektrycznej,
- 40) instalacji piorunochronnej – należy przez to rozumieć zespół połączonych ze sobą elementów zewnętrznych w postaci zwodów, przewodów odprowadzających i uziemień oraz elementów wewnętrznych, takich jak połączenia wyrównawcze i ograniczniki przepięć oraz odstępy izolacyjne,

- 41) instalacji telekomunikacyjnej – należy przez to rozumieć układ kabli i przewodów wraz z osprzętem i urządzeniami telekomunikacyjnymi, służący do przesyłania sygnału z publicznej sieci telekomunikacyjnej lub urządzeń systemu radiowego do gniazda abonenckiego,
- 42) wysokości budynku – należy przez to rozumieć wysokość, służącą do przyporządkowania temu budynkowi odpowiednich wymagań rozporządzenia, mierzoną od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do górnej powierzchni najwyższego położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej - bez uwzględniania wyniesionych ponad tę płaszczyznę maszynowni dźwigów i innych pomieszczeń technicznych - bądź do najwyższego położonego punktu stropodachu, lub konstrukcji przekrycia budynku znajdującego się bezpośrednio nad pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi,
- 43) wysokości operacyjnej – należy przez to rozumieć, określoną dla potrzeb bezpieczeństwa pożarowego, wysokość usytuowania posadzki najwyższej położonej kondygnacji budynku, mierzoną od najwyższego poziomu drogi pożarowej przy budynku, a w przypadku gdy takiej drogi nie ma – od poziomu terenu przy najniższym usytuowanym wejściu do budynku na jego pierwszej kondygnacji,
- 44) wymiarze w świetle – należy przez to rozumieć wymiar pomiędzy wykończonymi powierzchniami elementów budynku, a w odniesieniu do okien i drzwi jako wymiary w świetle ich ościeżnic.

DZIAŁ I

WYMAGANIA PODSTAWOWE I WARUNKI TECHNICZNE Z NICH WYNIKAJĄCE

Rozdział 1

Bezpieczeństwo konstrukcji

Pkt 1

Budynek i urządzenia z nim związane powinny być projektowane i wykonywane w taki sposób, aby obciążenia mogące na niego działać w trakcie budowy i użytkowania nie prowadziły do:

- 1) zniszczenia całości lub części budynku,
- 2) przemieszczeń i odkształceń o niedopuszczalnej wielkości,
- 3) uszkodzenia części budynków, połączeń lub zainstalowanego wyposażenia w wyniku znacznych przemieszczeń elementów konstrukcji,
- 4) zniszczenia na skutek wypadku, w stopniu nieproporcjonalnym do jego przyczyny.

Pkt 2

1. Konstrukcja budynku powinna spełniać warunki zapewniające nieprzekroczenie stanów granicznych nośności oraz stanów granicznych użytkowalności w żadnym z jego elementów i w całej konstrukcji.

2. Stany graniczne nośności uważa się za przekroczone, jeżeli konstrukcja powoduje zagrożenie bezpieczeństwa ludzi znajdujących się w budynku oraz w jego pobliżu, a także zniszczenie wyposażenia lub przechowywanego mienia.

3. Stany graniczne użytkowalności uważa się za przekroczone, jeżeli wymagania użytkowe dotyczące konstrukcji nie są dotrzymane. Oznacza to, że w konstrukcji budynku nie mogą wystąpić:

- 1) lokalne uszkodzenia, w tym również rysy, które mogą ujemnie wpływać na przydatność użytkową, trwałość i wygląd konstrukcji, jej części, a także przyległych do niej niekonstrukcyjnych części budynku,
- 2) odkształcenia lub przemieszczenia ujemnie wpływające na wygląd konstrukcji i jej przydatność użytkową, włączając w to również funkcjonowanie maszyn i urządzeń, oraz uszkodzenia części niekonstrukcyjnych budynku i elementów wykończenia,
- 3) drgania dokuczliwe dla ludzi lub powodujące uszkodzenia budynku, jego wyposażenia oraz przechowywanych przedmiotów, a także ograniczające jego użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem.

4. Wzniesienie budynku w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu budowlanego nie może powodować zagrożeń dla bezpieczeństwa użytkowników tego obiektu lub obniżenia jego przydatności do użytkowania.

5. Dla budynków wznoszonych na terenach górniczych wartości parametrów dla stanów granicznych użytkowalności może ustalić projektant budynku indywidualnie, biorąc pod uwagę jego przeznaczenie i przewidywany sposób użytkowania, możliwy do zaakceptowania w danych warunkach poziom uciążliwości zjawisk, o którym mowa w ust. 3 pkt 1-3, oraz uwzględniając wielkość prognozowanych oddziaływań wywołanych eksploatacją górniczą w okresie ich występowania i techniczną racjonalność odpowiednich konstrukcji budynków.

6. Na terenach podlegających wpływom eksploatacji górniczej powinny być stosowane zabezpieczenia konstrukcji budynków, zapewniające nieprzekroczenie stanów granicznych nośności, o których mowa w ust. 1 oraz użytkowalności ustalonych zgodnie z ust. 5, odpowiednie do stanu zagrożenia, wynikającego z prognozowanych oddziaływań powodowanych eksploatacją górniczą, przez które rozumie się wymuszone przemieszczenia i odkształcenia oraz drgania podłoża.

Pkt 3

Układ konstrukcyjny budynku i nośność poszczególnych jego elementów powinny uniemożliwiać powstanie katastrofy budowlanej, w tym zniszczenia, o którym mowa w Pkt 1 pkt 4, obejmującej cały budynek lub istotną jego część, o nieproporcjonalnie dużych rozmiarach w stosunku do przyczyny występującej w jedynej we fragmencie konstrukcji.

Pkt 4

Budynki użyteczności publicznej z pomieszczeniami przeznaczonymi do przebywania znacznej liczby osób, takie jak: hale widowiskowe, sportowe, wystawowe, targowe, handlowe, dworcowe powinny być wyposażone, w zależności od potrzeb, w urządzenia do stałej kontroli parametrów istotnych dla bezpieczeństwa konstrukcji takich jak: przemieszczenia i odkształcenia, zarysowania oraz pęknięcia.

Pkt 5

1. W przypadku, o którym mowa w Pkt 2 ust. 4, budowa powinna być poprzedzona ekspertyzą techniczną stanu obiektu istniejącego, stwierdzającego jego stan bezpieczeństwa i przydatności do użytkowania, uwzględniającą oddziaływania wywołane wzniesieniem nowego budynku.

2. Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa oraz zmiana przeznaczenia budynku powinny być poprzedzone ekspertyzą techniczną stanu konstrukcji i elementów budynku, z uwzględnieniem stanu podłoża gruntowego.

Rozdział 2

Bezpieczeństwo pożarowe

Pkt 1

Budynek i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający w razie pożaru:

- 1) nośność konstrukcji przez czas wynikający z rozporządzenia,
- 2) ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu w budynku,
- 3) ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie budynki,
- 4) możliwość ewakuacji ludzi,

a także uwzględniający bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

Pkt 2

1. Budynki, z punktu widzenia bezpieczeństwa pożarowego zalicza się do jednej z następujących grup wysokości operacyjnej:

- WO1 – do 9 m włącznie,
- WO2 – ponad 9 m do 22 m włącznie,
- WO3 – ponad 22 m do 52 m włącznie,
- WO4 – ponad 52 m.

2. W przypadku budynku, do którego nie jest doprowadzona droga pożarowa, wysokość operacyjną mierzy się od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku, znajdującym się na jego pierwszej kondygnacji nadziemnej.

Pkt 3

1. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe w rozumieniu Pkt 4 ust. 1 pkt. 1, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania dzieli się na:

- a) mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane dalej jako ZL,
- b) produkcyjne i magazynowe, określane dalej jako PM,
- c) inwentarskie (służące do hodowli inwentarza), określane dalej jako IN.

2. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- a) ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się z przyczyn fizycznych lub psychicznych,

- b) ZL II – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się z przyczyn fizycznych lub psychicznych, takie jak szpitale, żłobki, domy dla osób starszych,
- c) ZL III – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
- d) ZL IV – mieszkalne,
- e) ZL V – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

3. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa pożarowego budynków oraz części budynków stanowiących odrębne strefy pożarowe, określanych jako PM, odnoszą się również do garaży, hydroforni, kotłowni, węzłów ciepłowniczych, rozdzielni elektrycznych, stacji transformatorowych, central telefonicznych oraz innych o podobnym przeznaczeniu, przy czym garaże dla samochodów osobowych traktuje się, jak strefy pożarowe o gęstości obciążenia ogniowego nieprzekraczającej 500 MJ/m².

4. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa pożarowego budynków oraz części budynków stanowiących odrębne strefy pożarowe, określanych jako IN, odnoszą się również do takich budynków w zabudowie zagrodowej o kubaturze brutto nieprzekraczającej 1 500 m³, jak stodoły, budynki do przechowywania płodów rolnych i budynki gospodarcze, z wyjątkiem wymagania dotyczącego klasy odporności pożarowej, o którym mowa w Pkt 15 pkt. 4.

5. Strefy pożarowe zaliczone do więcej niż jednej kategorii zagrożenia ludzi, powinny równocześnie spełniać wymagania określone dla każdej z tych kategorii.

Pkt 4

1. Granica obszaru oddziaływania pożaru powstałego w budynku jest określona przez:

- 1) granice strefy pożarowej, wyznaczone przez usytuowanie elementów oddzielenia przeciwpożarowego lub równoważnych im z punktu widzenia możliwości przeniesienia się pożaru pasów wolnego terenu, albo,
- 2) linię, najbliższą miejsca pożaru, nad którą, w wyniku działania samoczynnych urządzeń przeciwpożarowych, oraz zastosowania rozwiązań, takich jak kurtyny dymowe i kurtyny przeciwpożarowe, są zachowane następujące warunki, umożliwiające bezpieczną ewakuację:
 - a) do wysokości 1,8 m od posadzki – widzialność krawędzi elementów budynku z odległości co najmniej 10 m i temperatura powietrza nie większa niż 60°C,
 - b) powyżej 2,5 m od posadzki – temperatura powietrza nie większa niż 200°C.

2. Dopuszczalny obszar oddziaływania pożaru, mogącego powstać w budynku, wynosi:

1) w strefie pożarowej ZL:

Rodzaj stref pożarowych	Dopuszczalny obszar oddziaływania pożaru w m ²		
	w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	w budynku wielokondygnacyjnym	
		WO1 i WO2	WO3 i WO4
1	2	3	4
ZL I, ZL III, ZL IV, ZL V	8 000	5 000	2 500
ZL II	5 000	3 500	2 000

2) w strefie pożarowej PM:

Rodzaj stref pożarowych	Gęstość obciążenia ogniowego Q ¹⁾ [MJ/m ²]	Dopuszczalny obszar oddziaływania pożaru w m ²		
		w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	w budynku wielokondygnacyjnym	
			WO1 i WO2	WO3 i WO4
1	2	3	4	5
Strefy pożarowe z pomieszczeniem zagrożonym wybuchem	Q > 2 000	2 000	★	★
	1 000 < Q ≤ 2 000	4 000	1 000	★
	500 < Q ≤ 1 000	6 000	2 000	500
	Q ≤ 500	8 000	3 000	1 000
Strefy pożarowe pozostałe	Q > 2 000	4 000	2 000	★
	1 000 < Q ≤ 2 000	8 000	4 000	1 000
	500 < Q ≤ 1 000	15 000	8 000	2 500
	Q ≤ 500	20 000	10 000	5 000

★ Nie dopuszcza się takich przypadków.

- 1) Wartość Q ustalana zgodnie z Polską Normą, dotyczącą oddziaływań na konstrukcję w warunkach pożaru

3) w strefie pożarowej IN:

Liczba kondygnacji budynku	Dopuszczalny obszar oddziaływania pożaru w m ²	
	przy hodowli ściółkowej	przy hodowli bezściółkowej
1	2	3
Jedna	5 000	10 000
Dwie	2 500	5 000
Powyżej dwóch	1 000	2 500

3. Dopuszczalny obszar oddziaływania pożaru w strefie pożarowej, obejmującej kondygnację podziemną, nie powinien przekraczać 50% dopuszczalnego obszaru, określonego w ust.2 dla tego samego rodzaju strefy pożarowej, usytuowanej na kondygnacji nadziemnej tego budynku. Ograniczenie to nie dotyczy przypadku, gdy wyjście ewakuacyjne z kondygnacji podziemnej lub droga ewakuacyjna z niej, prowadzi bezpośrednio na zewnątrz budynku.

4. Ze strefy pożarowej ZL II o powierzchni przekraczającej 750 m² w budynku wielokondygnacyjnym, powinna być zapewniona możliwość ewakuacji ludzi do innej strefy pożarowej na tej samej kondygnacji.

5. Powierzchnię strefy pożarowej oblicza się jako powierzchnię wewnętrzną budynku lub jego części, przy czym wlicza się do niej także powierzchnię antresoli.

Pkt 5

1. Element oddzielenia przeciwpożarowego oddzielający dwie strefy pożarowe powinien uniemożliwiać przeniesienie się pożaru, który może powstać w każdej z nich.

2. Części budynku wydzielone ścianami oddzielenia przeciwpożarowego w pionie – od fundamentu po dach – mogą być traktowane jako odrębne budynki.

Pkt 6

1. Odrębne budynki powinny stanowić odrębne strefy pożarowe.

2. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy budynków wymienionych w Pkt 15, jeżeli są one położone na jednej działce budowlanej, a ich łączna powierzchnia wewnętrzna nie przekracza dopuszczalnego dla każdego z nich obszaru oddziaływania pożaru.

Pkt 7

Ustala się następujące klasy odporności pożarowej budynku lub jego części – stanowiące podstawę do określenia wymagań w zakresie klasy odporności ogniowej elementów budynku – w kolejności od najwyższej do najniższej, w zależności od czasu, dla którego jest zapewniona podczas pożaru mogącego powstać w budynku nośność jego głównej konstrukcji:

- „A” – 4 godziny,
- „B” – 2 godziny,
- „C” – 1 godzina,
- „D” – 0,5 godziny,
- „E” – poniżej 0,5 godziny.

Pkt 8

1. Wymaganą klasę odporności pożarowej dla budynku, zaliczonego do jednej kategorii ZL, określa poniższa tabela:

Budynek	O jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	Wielokondygnacyjny			
		WO1	WO2	WO3	WO4
1	2	3	4	5	6
ZL I	„C“	„B“	„B“	„B“	„A“
ZL II	„C“	„B“	„B“	„B“	„A“
ZL III	„D“	„C“	„B“	„B“	„A“
ZL IV	„D“	„D“	„C“	„B“	„B“
ZL V	„C“	„C“	„B“	„B“	„A“

2. Wymaganą klasę odporności pożarowej dla budynku PM oraz IN określa poniższa tabela:

Maksymalna gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej w budynku Q [MJ/m ²]	Budynek o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	Budynek wielokondygnacyjny			
		WO1	WO2	WO3	WO4
1	2	3	4	5	6
$Q \leq 500$	„D”*)	„D”	„C”	„B”	„B”
$500 < Q \leq 1\ 000$	„D”	„D”	„C”	„B”	„B”
$1\ 000 < Q \leq 2\ 000$	„C”	„C”	„B”	„B”	„B”
$Q > 2\ 000$	„B”	„B”	„A”	★	★

*) Gdy maksymalna liczba osób mogących przebywać w strefie pożarowej nie przekracza 10, dopuszcza się klasę „E”

★ – Nie dopuszcza się występowania takich budynków.

Pkt 9

Do ustalenia wymaganej klasy odporności pożarowej budynku z częścią podziemną zaliczoną do ZL, jako liczbę jego kondygnacji lub jego wysokość operacyjną przyjmuje się odpowiednio sumę kondygnacji lub sumę wysokości części podziemnej i wysokości operacyjnej części nadziemnej.

Pkt 10

W budynku wielokondygnacyjnym, którego kondygnacje są zaliczone do różnych kategorii ZL lub PM i stanowią odrębne strefy pożarowe, wymaganą klasę odporności pożarowej ustala się dla tych stref oddzielnie, zgodnie z zasadami określonymi w Pkt 8, przy czym klasa odporności pożarowej żadnej części budynku nie powinna być niższa od klasy odporności pożarowej części budynku położonej nad nią, a dla części podziemnej nie powinna być niższa niż „C”.

Pkt 11

1. Jeżeli w budynku znajdują się pomieszczenia produkcyjne, magazynowe lub techniczne, które nie są powiązane funkcjonalnie z częścią budynku zaliczoną do ZL, w sposób wymagający ciągłego przemieszczania się osób między nimi, pomieszczenia te powinny stanowić odrębną strefę pożarową.

2. Odrębną strefę pożarową powinny stanowić pomieszczenia, w których są umieszczone przeciwpożarowe zbiorniki wody lub innych środków gaśniczych, pompy wodne instalacji przeciwpożarowych, maszynownie wentylacji do celów przeciwpożarowych oraz niezbędne podczas pożaru rozdzielnie elektryczne, zasilające instalacje i urządzenia.

3. Dla stref pożarowych, o których mowa w ust. 1 i 2, wymaganą klasę odporności pożarowej ustala się oddzielnie, zgodnie z zasadami określonymi w Pkt 8.

Pkt 12

W budynku powinno być zapewnione ograniczenie możliwości przeniesienia się pożaru z kondygnacji niższej na wyższą po zewnętrznej stronie ściany zewnętrznej, poprzez zastosowanie połączonego ze stropem pasa międzykondygnacyjnego o odpowiedniej wysokości lub innego równoważnego rozwiązania, tam gdzie ograniczenie takie jest zapewnione po stronie wewnętrznej.

Pkt 13

Ściany zewnętrzne i dach budynku powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapobiegający możliwości odniesienia obrażeń w czasie pożaru przez osoby znajdujące się na zewnątrz budynku.

Pkt 14

Warstwy wykończeniowe powierzchni ścian, posadzki, sufitu i elementów podwieszonych, powinny ograniczać możliwość rozprzestrzeniania się ognia wewnątrz budynku oraz powstawania toksycznych gazów, a także płonących kropli lub cząstek.

Pkt 15

Wymagania dotyczące klasy odporności pożarowej budynków określone w Pkt 8 oraz wymaganie określone w Pkt 12, nie dotyczą budynków:

- 1) do trzech kondygnacji nadziemnych włącznie:
 - a) mieszkalnych: jednorodzinnych, zagrodowych i rekreacji indywidualnej,
 - b) mieszkalnych i administracyjnych w gospodarstwach leśnych;
- 2) wolno stojących do dwóch kondygnacji nadziemnych włącznie:
 - a) o kubaturze brutto do 1 500 m³ przeznaczonych do celów turystyki i wypoczynku,
 - b) gospodarczych w zabudowie jednorodzinnej i w gospodarstwach leśnych,
 - c) o kubaturze brutto do 1 000 m³ przeznaczonych do wykonywania zawodu lub działalności usługowej i handlowej, także z częścią mieszkalną;
- 3) wolno stojących garaży o liczbie stanowisk postojowych nie większej niż 2;
- 4) IN o kubaturze brutto do 1 500 m³.

Pkt 16

1. Stosowanie kurtyny przeciwpożarowej zapobiegającej przedostaniu się przez nią pożaru co najmniej przez 1 godzinę, jest wymagane do oddzielenia:

- 1) widowni, o liczbie miejsc przekraczającej 600, od sceny teatralnej o powierzchni wewnętrznej przekraczającej 150 m² lub o kubaturze brutto przekraczającej 1 200 m³,
- 2) kieszeni scenicznej, o powierzchni przekraczającej 100 m², od sceny teatralnej o powierzchni wewnętrznej przekraczającej 300 m² lub o kubaturze brutto przekraczającej 6 000 m³.

2. Sceny, o których mowa w ust. 1, powinny być wyposażone w samoczynną wentylację oddymiającą, uruchamianą w wyniku zasygnalizowania pożaru przez system wykrywania dymu.

Pkt 17

Główna konstrukcja budynku zawierającego pomieszczenie zagrożone wybuchem w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych, powinna być zabezpieczona przed zniszczeniem w wyniku wybuchu .

Pkt 18

1. Z pomieszczeń przeznaczonych do przebywania ludzi powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczenie obszaru objętego lub zagrożonego pożarem i przemieszczanie się do

bezpiecznego miejsca na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej budynku, bezpośrednio lub drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej „drogami ewakuacyjnymi”.

2. Odpowiednie warunki ewakuacji – dostosowane do liczby i sprawności przebywających w obiekcie osób, do funkcji obiektu, jego wymiarów, konstrukcji i wyposażenia - obejmują:

- 1) liczbę i szerokość wyjść ewakuacyjnych;
- 2) długości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- 3) obudowę i wydzielenie dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- 4) zabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych przez stosowanie nadciśnienia oraz urządzeń lub rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu, w budynkach, w których jest ono niezbędne;
- 5) oświetlenie awaryjne w budynkach, w których jest ono niezbędne;
- 6) dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, w których jest on niezbędny.

Pkt 19

1. Z najdalszego miejsca w pomieszczeniu, przeznaczonego do przebywania ludzi, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej „przejściem ewakuacyjnym”.

2. Przejście ewakuacyjne może prowadzić przez więcej niż jedno pomieszczenie, lecz nie więcej niż 3, pod warunkiem, że pomieszczenia te są ze sobą powiązane funkcjonalnie.

Pkt 20

1. Długość drogi ewakuacyjnej, od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wejścia do innej strefy pożarowej lub do wyjścia na zewnątrz budynku, zwanej dalej „dojściem ewakuacyjnym”, mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej. W przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedsiönkiem przeciwpożarowym, który stanowi pomieszczenie zabezpieczające co najmniej z jednej strony, łączącą się z nim drogę ewakuacyjną, przed oddziaływaniem pożaru z innych stron, długość tego dojścia mierzy się do pierwszych drzwi tego przedsiönka.

2. Za równorzędne wyjściu do innej strefy pożarowej uważa się wyjście do klatki schodowej, obudowanej, zamykanej drzwiami i zabezpieczonej przed zadymieniem, w sposób zapewniający ochronę ewakuujących się ludzi przed oddziaływaniem pożaru.

Pkt 21

Wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia zagrożonego wybuchem na drogę ewakuacyjną powinno prowadzić przez przedsiónek przeciwpożarowy.

Pkt 22

1. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne powinny otwierać się na zewnątrz pomieszczeń:

- 1) zagrożonych wybuchem,
- 2) do których jest możliwe niespodziewane przedostanie się mieszanin wybuchowych lub substancji trujących, duszących bądź innych, mogących utrudnić ewakuację,
- 3) przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób,
- 4) przeznaczonych dla ponad 6 osób o ograniczonej zdolności poruszania się.

2. Szerokość drzwi, w tym także szerokość nieblokowanego skrzydła drzwi wieloskrzydłowych, na drodze ewakuacyjnej lub stanowiących wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia, jak również szerokość przejścia ewakuacyjnego, powinna wynosić co najmniej 0,9 m, a w przypadku, gdy wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia lub przejście ewakuacyjne służy do ewakuacji nie więcej niż 3 osób – 0,8 m.

3. Wysokość drzwi, o których mowa w ust 2, powinna wynosić co najmniej 2 m.

4. Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, a wysokość lokalnego obniżenia co najmniej 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka drogi nie powinna przekraczać 1,5 m.

Pkt 23

1. Drzwi rozsuwane mogą stanowić wyjście na drogę ewakuacyjną, a także być stosowane na drogach ewakuacyjnych, jeżeli są przeznaczone nie tylko do celów ewakuacji, a ich konstrukcja zapewnia:

- 1) otwieranie automatyczne i ręczne bez możliwości ich blokowania,
- 2) samoczynne ich rozsunięcie i pozostanie w pozycji otwartej w wyniku zasygnalizowania pożaru przez system wykrywania dymu chroniący strefę pożarową, do ewakuacji z której te drzwi są przeznaczone, a także w przypadku awarii drzwi.

2. Drzwi obrotowe i podnoszone nie mogą być stosowane do celów ewakuacji.

3. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia, w którym może przebywać jednocześnie więcej niż 300 osób, oraz drzwi na drodze ewakuacyjnej z tego pomieszczenia – z wyjątkiem drzwi rozsuwanych – powinny być wyposażone w urządzenia przeciwpaniczne.

Pkt 24

Szerokość drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne z drogi ewakuacyjnej na zewnątrz budynku, oraz drzwi z klatki schodowej na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej albo na drogę ewakuacyjną prowadzącą na zewnątrz budynku względnie do innej strefy pożarowej, powinna być nie mniejsza niż szerokość biegu schodów, określona w Pkt 28 ust.2.

Pkt 25

Drzwi, bramy i inne zamknięcia otworów, w stosunku do których istnieją wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej lub dymoszczelności, powinny być zaopatrzone w urządzenie, zapewniające samoczynne zamykanie otworu w razie pożaru, a także możliwość jego ręcznego otwierania.

Pkt 26

W bramie lub przesuwanej ścianie na drodze ewakuacyjnej powinny znajdować się drzwi otwierane ręcznie, chyba że w bezpośrednim sąsiedztwie tej bramy lub ściany znajdują się odpowiednio oznakowane drzwi ewakuacyjne.

Pkt 27

Korytarz stanowiący drogę ewakuacyjną w strefach pożarowych ZL powinien być podzielony na odcinki nie dłuższe niż 50 m, przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi lub innych urządzeń technicznych zapobiegających rozprzestrzenianiu się dymu, chyba że zastosowano urządzenia lub rozwiązania techniczno-budowlane zabezpieczające korytarz przed zadymieniem.

Pkt 28

1. Szerokość korytarza ewakuacyjnego powinna wynosić co najmniej 1,4 m, a gdy służy on do ewakuacji nie więcej niż 20 osób – co najmniej 1,2 m.

2. Szerokość biegu schodów na drodze ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej:

- 1) 1,4 m – gdy służą one do ewakuacji ze strefy pożarowej ZL II,
- 2) 1,2 m – gdy służą one do ewakuacji ponad 10 osób z innych niż ZL II stref pożarowych, z wyjątkiem garaży,
- 3) 0,9 m – gdy służą one do ewakuacji nie więcej niż 10 osób z innych niż ZL II stref pożarowych i z garaży,

3. Szerokość spocznika schodów na drodze ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej:

- 1) 1,5 m – gdy służą one do ewakuacji ze strefy pożarowej ZL II oraz dla ponad 10 osób, z innych stref pożarowych z wyjątkiem garaży;
- 2) 1,5 m – gdy służą one do ewakuacji nie więcej niż 10 z innych niż ZL II stref pożarowych osób i z garaży.

4. Maksymalna wysokość stopni schodów na drodze ewakuacyjnej i minimalna szerokość tych stopni, powinny wynosić odpowiednio:

- 1) 0,15 m i 0,35 m – gdy służą one do ewakuacji ze strefy pożarowej ZL II;
- 2) 0,175 m i 0,3 m – gdy służą one do ewakuacji ponad 10 osób z innych niż ZL II stref pożarowych – z wyjątkiem garaży;
- 3) 0,19 m i 0,25 m – gdy służą one do ewakuacji nie więcej niż 10 osób z innych niż ZL II stref pożarowych i z garaży;

Pkt 29

1. Na drodze ewakuacyjnej zabronione jest stosowanie spoczników ze stopniami, a także schodów ze stopniami zabiegowymi, jeżeli schody te są jedyną drogą ewakuacyjną.

2. Dopuszcza się stosowanie schodów wachlarzowych, pod warunkiem, że minimalna szerokość stopni jest nie mniejsza niż 0,25 m.

3. Miejsca na drodze ewakuacyjnej, w których zastosowano pochylnie lub stopnie umożliwiające pokonanie różnicy poziomów, powinny być wyraźnie oznakowane.

4. Do dróg ewakuacyjnych nie są zaliczane schody i pochylnie ruchome.

Pkt 30

1. Klatki schodowe stanowiące drogę ewakuacyjną powinny być obudowane, zamykane drzwiami i zabezpieczone przed zadymieniem, w sposób zapewniający ochronę ewakuujących się ludzi przed oddziaływaniem pożaru, w :

- 1) budynkach WO4 i WO3,
- 2) budynku WO2, zawierającym strefę pożarową ZL I, ZL II, ZL III, ZL V lub PM o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m², bądź z pomieszczeniem zagrożonym wybuchem,
- 3) budynku WO1, zawierającym strefę pożarową ZL II lub PM o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m², bądź z pomieszczeniem zagrożonym wybuchem.

2. Zabezpieczenie przed zadymieniem klatek schodowych oraz prowadzących do nich przedsionków przeciwpożarowych w budynku WO3, z wyjątkiem stanowiących drogę ewakuacyjną wyłącznie dla stref pożarowych ZL IV lub PM, oraz w budynku WO4, powinno być realizowane przez stosowanie nadciśnienia.

3. W budynkach WO4 i WO3 powinny być co najmniej 2 klatki schodowe, o których mowa w ust. 1, chyba, że powierzchnia rzutu poziomego budynku nie przekracza 750 m² i nie zawiera on strefy pożarowej ZL II. Klatki te powinny być oddzielone od poziomych dróg komunikacji ogólnej oraz pomieszczeń przedsięionkiem przeciwpożarowym, chyba że stanowią drogę ewakuacyjną wyłącznie dla stref pożarowych ZL IV.

Pkt 31

Przed zadymieniem powinny być zabezpieczone:

- 1) kondygnacje podziemne, w których znajdują się pomieszczenia przeznaczone dla ponad 100 osób, oraz drogi ewakuacyjne z tych pomieszczeń;
- 2) poziome drogi ewakuacyjne w budynku WO3 w strefach pożarowych innych niż ZL IV, a także w budynku WO4;
- 3) drogi ewakuacyjne w krytym ciągu pieszym (pasażu), do którego przylegają lokale handlowe i usługowe, oraz w przekrytym dziedzińcu wewnętrznym;
- 4) sale widowiskowe i sportowe o liczbie miejsc powyżej 1 500 oraz drogi ewakuacyjne z nich.

Pkt 32

Instalacja wentylacji oddymiającej powinna usuwać dym z intensywnością zapewniającą, że w czasie potrzebnym do ewakuacji ludzi na chronionych przejściach i drogach ewakuacyjnych będą zachowane warunki, umożliwiające bezpieczną ewakuację, o których mowa w Pkt 4 ust. 1 pkt 2., oraz mieć stały dopływ powietrza z zewnątrz uzupełniający jego brak spowodowany wypływem wraz z dymem.

Pkt 33

W garażu o powierzchni przekraczającej 500 m² należy stosować samoczynną wentylację oddymiającą, spełniającą wymaganie, o którym mowa w Pkt 32, a także zapewniającą w czasie nie mniejszym niż 15 minut od powstania pożaru możliwość dostępu ekip ratowniczych do miejsca pożaru co najmniej z jednej strony, z odległości nie większej niż 15 m, z zachowaniem warunków, o których mowa w Pkt 4 ust. 1 pkt 2. Nie dotyczy to tej kondygnacji garażu, która ma zapewnioną wentylację naturalną przez przewietrzanie, określoną w Dz.IV rozdz.9 Pkt 7 ust.1 pkt 1.

Pkt 34

W budynkach WO4 innych niż PM, oraz w budynkach WO3 innych niż PM i ZL IV, przynajmniej jeden dźwig w każdej strefie pożarowej powinien być przystosowany do potrzeb ekip ratowniczych i zabezpieczony przed zadymieniem przez stosowanie nadciśnienia.

Pkt 35

Ściany wewnętrzne budynku stanowiące obudowę służącej do ewakuacji klatki schodowej lub pochylni, oraz szybu dźwigu przystosowanego do potrzeb ekip ratowniczych, powinny mieć klasę odporności ogniowej nie mniejszą niż jest wymagana dla stropów tego budynku.

Pkt 36

1. Wymagania, o których mowa w Pkt 22 ust. 1 p. 3 i 4, nie stosuje się do budynków zlokalizowanych na terenie zakładów karnych, aresztów śledczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

2. Wymagań, o których mowa w Pkt 27 i Pkt 30 ust. 1 .2, nie stosuje się do budynków przeznaczonych do zakwaterowania osób osadzonych.

UWAGA!

Powyższa wersja rozdziału „Bezpieczeństwo pożarowe” opracowana została w części obligatoryjnej przy założeniu możliwości jej wykorzystania w dokumencie normatywnym.

W aneksie do niniejszego opracowania zamieszczony jest wariant tego rozdziału, znacznie bardziej rozbudowany w stosunku do powyższej wersji, stanowiący zbiór propozycji do ewentualnego wykorzystania w dokumencie normatywnym. Aneks zawiera także zasady prowadzenia obliczeń numerycznych rozprzestrzeniania się dymu, ciepła i toksycznych produktów spalania.

Rozdział 3

Bezpieczeństwo użytkowania

Pkt 1

Budynek i urządzenia z nim związane powinny być projektowane i wykonane w sposób niestwarzający niemożliwego do zaakceptowania ryzyka wypadków w trakcie użytkowania.

Pkt 2

1. Wejścia do budynku o wysokości powyżej dwóch kondygnacji nadziemnych, mającego pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, należy ochraniać daszkiem lub podcieniem ochronnym. Wymaganie to nie dotyczy budynków na terenie zakładów karnych, aresztów śledczych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

2. Daszek, o którym mowa w ust. 1, powinien mieć konstrukcję umożliwiającą przeniesienie ewentualnych obciążeń, jakie w prawdopodobnym zakresie może spowodować upadek elementów elewacyjnych, okiennych lub dachowych.

Pkt 3

Elementy budynku lub elementy mocowane do budynku powinny być tak usytuowane, wykonane i zamocowane, aby nie stanowiły zagrożenia dla bezpieczeństwa użytkowników budynku i osób trzecich.

Pkt 4

Urządzenia oświetleniowe, w tym reklamy, umieszczone na zewnątrz budynku lub w jego otoczeniu nie mogą powodować uciążliwości dla jego użytkowników ani też przechodniów i kierowców.

Pkt 5

1. Na trasie dojścia, dojazdu oraz wejścia do budynku, takie elementy, jak wpusty kanalizacyjne, pokrywy urządzeń sieci uzbrojenia terenu i instalacji podziemnych oraz inne osłony otworów, powinny być usytuowane w płaszczyźnie chodnika lub jezdni.

2. Ażurowe osłony otworów w płaszczyźnie dojścia, dojazdu oraz wejścia do budynku powinny mieć odstępy między prętami lub średnice otworów umożliwiające bezpieczne przejście lub przejazd, także dobowi niepełnosprawnym na wózkach inwalidzkich.

Pkt 6

Schody zewnętrzne i wewnętrzne oraz pochylnie, służące do pokonania wysokości przekraczającej 0,5 m, a także podesty i tarasy powyżej tej wysokości powinny być zabezpieczone przed wypadkiem osób od strony przestrzeni otwartej.

Pkt 7

1. Balustrady przy schodach, pochylniach, portfenetrach, balkonach i loggiach powinny być tak skonstruowane i wykonane, aby zapewnić przeniesienie przewidywanych sił poziomych, wynikających z obciążeń użytkowych, technologicznych i montażowych.

2. Balustrady oddzielające różne poziomy w halach sportowych, teatrach, kinach, a także w innych budynkach użyteczności publicznej powinny być tak skonstruowane i wykonane, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkowników także w przypadku paniki.

3. Wysokość i wypełnienie płaszczyzn pionowych balustrad, o których mowa w ust. 1 i 2 powinny zapewniać skuteczną ochronę przed wypadnięciem osób, a w budynku, w którym przewiduje się zbiorowe przebywanie dzieci bez stałego nadzoru, balustrady powinny mieć rozwiązania uniemożliwiające wspinanie się na nie oraz zsuwanie po poręczy.

4. Poręcze przy schodach zewnętrznych i pochylniach, przed ich początkiem i za końcem, należy przedłużyć o 0,3 m oraz zakończyć w sposób zapewniający bezpieczne użytkowanie.

Pkt 8

Konstrukcja schodów, pochylni, pomostów i galerii, służących komunikacji ogólnej w budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej, nie może być podatna na drgania wywoływane przez ich użytkowników.

Pkt 9

Skrzydła drzwiowe, wykonane z przezroczystych tafli, powinny być oznakowane w sposób widoczny i wykonane z materiału zapewniającego bezpieczeństwo użytkowników w przypadku stłuczenia.

Pkt 10

1. Okna w budynku powyżej drugiej kondygnacji nadziemnej, a także okna na niższych kondygnacjach budynków, z wyłączeniem budynków wpisanych do rejestru zabytków, wychodzące na chodniki lub inne przejścia dla pieszych, powinny mieć skrzydła otwierane do wewnątrz.

2. Okna w budynku wysokościowym, na kondygnacjach położonych powyżej 55 m nad terenem, powinny mieć zabezpieczenia umożliwiające ich otwarcie tylko przez osoby mające upoważnienia właściciela lub zarządcy budynku.

3. Okna w pomieszczeniach przewidzianych do korzystania przez osoby niepełnosprawne powinny mieć urządzenia przeznaczone do ich otwierania, usytuowane nie wyżej niż 1,2 m nad poziomem podłogi.

Pkt 11

1. Przeszklenie okien połaciowych, których krawędź jest usytuowana na wysokości ponad 3 m nad poziomem podłogi, świetlików oraz dachów w budynkach użyteczności publicznej i zakładów pracy, powinno być wykonane ze szkła lub innego materiału o podwyższonej wytrzymałości na uderzenie.

2. Okładzina szklana ścian zewnętrznych budynku wysokiego i wysokościowego powinna być wykonana ze szkła o podwyższonej wytrzymałości na uderzenia, tłukącego się na drobne, nieostre odłamki.

Pkt 12

1. Kraty zewnętrzne, zastosowane w otworach okiennych i balkonowych, powinny być wykonane w sposób zapobiegający możliwości wspinania się po nich do pomieszczeń położonych na wyższych kondygnacjach.

2. Kraty i okiennice, w co najmniej jednym otworze okiennym, powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania, pomieszczenia mieszkalnego w budynku innym niż mieszkalnym, pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi w suterenie lub w budynku tymczasowym.

3. Wymagania, o których mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczą zakładów karnych i aresztów śledczych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

Pkt 13

Wysokość usytuowania podokiennika wewnętrznego w pomieszczeniach budynku powinna zapewniać bezpieczne użytkowanie okna i być zależna od wysokości budynku oraz od usytuowania otworu okiennego w stosunku do takich elementów budowlanych, jak loggie, tarasy i galerie.

Pkt 14

1. W budynku na kondygnacjach położonych powyżej 25 m nad terenem zabrania się stosowania balkonów. Nie dotyczy to balkonów o przeznaczeniu technologicznym.

2. W budynku na kondygnacjach położonych powyżej 25 m nad terenem można stosować loggie wyłącznie z balustradami pełnymi. Stosowanie logii powyżej 55 m nad terenem jest zabronione.

3. W budynku na kondygnacjach położonych powyżej 12 m, lecz nie wyżej niż 25 m nad terenem, można stosować portfenetry, pod warunkiem zastosowania w nich progów o wysokości co najmniej 0,15 m.

Pkt 15

1. W budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi temperatura powietrza przy ogrzewaniu powietrznym lub temperatura na powierzchni elementów centralnego ogrzewania wodnego lub parowego, niezabezpieczonych przed dotknięciem przez użytkowników, nie może spowodować ich oparzenia.

2. W pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci oraz osób niepełnosprawnych na grzejnikach centralnego ogrzewania należy umieszczać osłony, ochraniające od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym.

3. W budynkach przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci i osób niepełnosprawnych, w instalacji wody ciepłej powinny być stosowane termostacyjne zawory mieszające z ograniczeniem maksymalnej temperatury do 43°C, a w instalacjach prysznicowych do 38°C.

Pkt 16

1. Nawierzchnia dojeżdż do budynków, schodów i pochylni zewnętrznych i wewnętrznych, ciągów komunikacyjnych w budynku oraz podłóg w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, a także posadzki w garażu, powinna być wykonana z materiałów niepowodujących niebezpieczeństwa poślizgu.

2. Posadzki i wykładziny podłóg w pomieszczeniach, których wyładowania elektrostatyczne mogą spowodować zapłon lub wybuch, a także oddziaływać na ludzi w trakcie wykonywania precyzyjnych zabiegów oraz na elementy elektroniki powinny być wykonane z materiałów antyelektrostatycznych.

3. Nawierzchnia zewnętrznej pochylni samochodowej o nachyleniu większym niż 15% powinna być karbowana.

Pkt 17

1. W budynku użyteczności publicznej, produkcyjnym i magazynowym, w miejscach, w których następuje zmiana poziomu podłogi, należy zastosować rozwiązania techniczne, plastyczne lub inne sygnalizujące tę różnicę.

2. W budynkach, o których mowa w ust. 1, powierzchnie spoczników schodów i pochylni powinny mieć wykończenie wyróżniające je odcieniem, barwą bądź fakturą, co najmniej w pasie 30 cm od krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg schodów lub pochylni.

Pkt 18

W budynku produkcyjnym i magazynowym, w których mogą wystąpić zmienne obciążenia użytkowe stropów, schodów lub pomostów roboczych, należy w widocznym miejscu umieścić tablicę informacyjną, określającą dopuszczalną wielkość obciążenia tych elementów.

Pkt 19

1. Na dachu o nachyleniu ponad 25% oraz na dachu pokrytym materiałami łamliwymi (tłukącymi) należy wykonać stałe dojścia do kominów, urządzeń technicznych oraz anten radiowych i telewizyjnych.

2. Dojścia, o których mowa w ust. 1, na odcinkach o nachyleniu ponad 25% powinny mieć zabezpieczenia przed poślizgiem.

3. Na dachu o spadku ponad 100% powinny być zamocowane stałe uchwyty dla lin bezpieczeństwa lub bariery ochronne nad dolną krawędzią dachu.

Pkt 20

W budynkach usytuowanych bezpośrednio przy ciągach pieszych i jezdnych dach i jego obrzeże powinny być ukształtowane w taki sposób, aby nie było możliwe tworzenie się niebezpiecznych nawisów śnieżnych i lodowych.

Rozdział 4

Higiena i zdrowie oraz ochrona środowiska

Pkt 1

Budynek powinien być zaprojektowany i wykonany z takich materiałów i wyrobów oraz w taki sposób, aby nie stanowił zagrożenia dla higieny i zdrowia użytkowników lub osób w jego otoczeniu, w szczególności w wyniku:

- 1) wydzielania się gazów toksycznych,
- 2) obecności szkodliwych pyłów lub gazów w powietrzu,
- 3) emisji niebezpiecznego promieniowania,
- 4) zanieczyszczenia lub zatrucia wody lub gleby,
- 5) nieprawidłowego usuwania dymu i spalin oraz nieczystości i odpadów w postaci stałej lub ciekłej,
- 6) występowania wewnątrz budynku wilgoci w elementach budowlanych lub na ich powierzchniach.

Pkt 2

Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych.

Pkt 3

Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być tak zaprojektowane i wykonane, aby zapewniały użytkownikom odpowiednie środowisko wewnętrzne, w tym:

- 1) nie przekroczenie w tych pomieszczeniach, określonych w przepisach odrębnych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia wydzielanych przez grunt, materiały budowlane i elementy wyposażenia oraz powstających w trakcie użytkowania zgodnego z przeznaczeniem tych pomieszczeń,
- 2) nie dopuszczenie do przedostawania się i rozwoju w pomieszczeniach szkodliwych organizmów i mikroorganizmów,
- 3) uniemożliwienie nadmiernego zawilgocenia powierzchni i wnętrza przegród w pomieszczeniach, przy zachowaniu odpowiedniej wilgotności względnej powietrza.

Pkt 4

Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza obszarami stref, w których występuje przekroczenie dopuszczalnego poziomu oddziaływania pola elektromagnetycznego, określonego w przepisach odrębnych.

Pkt 5

Woda dostarczana do budynków, przeznaczona do spożycia i do celów bytowych powinna odpowiadać wymaganiom przepisów odrębnych.

Pkt 6

Instalacja wodociągowa wody zimnej, w tym przewody, armatura i zbiorniki oraz inne jej elementy, które mają kontakt z wodą, powinny zapewniać dostarczenie wody o odpowiedniej jakości do jej odbiorców, chroniąc przed:

- mieszaniami z zanieczyszczoną wodą i powietrzem lub innymi zanieczyszczeniami z zewnątrz,
- skażeniem substancjami mineralnymi i organicznymi powstającymi w wyniku kontaktu wody z instalacją,
- skażeniem mikrobiologicznym,
- zanieczyszczeniami mineralnymi lub organicznymi przedostającymi się z zewnątrz na skutek nieszczelności instalacji lub przenikania przez nią.

Pkt 7

Instalacja kanalizacyjna budynku powinna być projektowana i wykonywana w taki sposób, aby nie stwarzała zagrożenia dla higieny lub zdrowia użytkowników lub osób w otoczeniu budynku na skutek wadliwego jej funkcjonowania, w tym poprzez:

- niekontrolowane przedostawanie się płynów do i z kanalizacji,
- przepływ wsteczny ścieków w budynku,
- wydzielanie się gazów,
- skażenie mikrobiologiczne.

–

Pkt 8

Miejsca do gromadzenia odpadów stałych przy budynkach powinny być projektowane i wykonywane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia dla higieny i zdrowia użytkowników i osób w otoczeniu budynku na skutek:

- przenikania zanieczyszczeń do wód gruntowych,
- wytwarzania dymu, powstawania gazów i cieczy w wyniku fermentacji,
- przemieszczania odpadów przez zwierzęta lub wiatr,
- gromadzenia się owadów, insektów oraz gryzoni.

Pkt 9

Budynki powinny być projektowane i wykonywane w taki sposób, aby nie były źródłem zanieczyszczeń powietrza, gruntu i wody oddziałującym na najbliższe środowisko, w sposób mogący zagrażać zdrowiu i higienie.

Rozdział 5

Ochrona przed hałasem i drganiami

Pkt 1

1. Budynek i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby poziom hałasu, na który będą narażeni użytkownicy lub ludzie znajdujący się w ich sąsiedztwie, nie stanowił zagrożenia dla ich zdrowia, a także umożliwiał im pracę, odpoczynek i sen w zadowalających warunkach.

2. Pomieszczenia w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy chronić przed hałasem:

- 1) zewnętrznym przenikającym do pomieszczenia spoza budynku,
- 2) pochodzącym od instalacji i urządzeń stanowiących techniczne wyposażenie budynku,
- 3) powietrznym i uderzeniowym, wytwarzanym przez użytkowników innych mieszkań, lokali użytkowych lub pomieszczeń o różnych wymaganiach użytkowych.
- 4) pogłosowym, powstającym w wyniku odbić fal dźwiękowych od przegród ograniczających dane pomieszczenie.

3. Pomieszczenia w budynkach, o których mowa w ust. 2 należy chronić przed drganiami mogącymi powodować uciążliwość dla ludzi przebywających w tych pomieszczeniach.

Pkt 2

1. Ochronę przed hałasem i drganiami pomieszczeń należy realizować przez:

- 1) sytuowanie budynków w miejscach najmniej narażonych na hałas i drgania, a jeżeli nie jest to możliwe należy stosować odpowiednie zabezpieczenia,
- 2) kształtowanie bryły i elewacji budynku w sposób ograniczający narażenie na hałas szczególnie chronionych pomieszczeń w budynku,
- 3) uwzględnienie przy rozmieszczaniu pomieszczeń w budynku usytuowania do zewnętrznych i wewnętrznych źródeł hałasów i drgań,
- 4) zapewnienie odpowiedniej izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych budynku ograniczających przenikanie hałasów z otoczenia budynku do pomieszczenia,
- 5) zapewnienie odpowiednich właściwości akustycznych przegród wewnętrznych i innych elementów budynku ograniczających przenikanie hałasów powietrznych i dźwięków uderzeniowych między pomieszczeniami w budynku,

- 6) dobór urządzeń stanowiących techniczne wyposażenie budynku o możliwie najmniejszej mocy akustycznej, a także stosowanie odpowiednich zabezpieczeń przeciwhałasowych i przeciwdrganiowych, ograniczających emisję hałasu i drgań oraz ich rozprzestrzenianie się w budynku,
- 7) stosowanie w pomieszczeniach, w miarę potrzeby, zabezpieczeń dźwiękoizolacyjnych, dźwiękochłonnych i przeciwdrganiowych.

2. Budynek, w którym ze względu na prowadzoną w nim działalność lub sposób eksploatacji mogą powstawać uciążliwe dla otoczenia hałasy lub drgania, należy kształtować i zabezpieczać tak, aby poziom hałasów i drgań przenikających do otoczenia z pomieszczeń tego budynku nie przekraczał wartości dopuszczalnych, określonych w przepisach odrębnych.

Pkt 3

1. Ochronie przed hałasem i drganiami podlegają pomieszczenia w budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz takie pomieszczenia jak korytarze komunikacji ogólnej, klatki schodowe, hole, które w związku ze sposobem ich użytkowania, mogą mieć wpływ na warunki akustyczne pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

2. Minimalny stopień ochrony przed hałasem i drganiami w zakresie, o którym mowa w Pkt 1 należy określać za pomocą parametrów i wskaźników podanych w p 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia.

Pkt 4

Sposób i stopień ochrony pomieszczenia przed hałasem należy dostosować do jego przeznaczenia, przy uwzględnieniu, usytuowania tego pomieszczenia względem pomieszczeń o innym przeznaczeniu, rodzaju i charakterystyki akustycznej wyposażenia technicznego budynku oraz aktualnego i prognozowanego poziomu hałasu zewnętrznego, określonego w sposób podany w p. 2.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia.

Pkt 5

1. Wymaganie ochrony pomieszczenia przed hałasem zewnętrznym jest spełnione w budynku wówczas, gdy przegrody zewnętrzne mają izolacyjność akustyczną nie mniejszą od podanej w p 2.4 załącznika nr 1 do rozporządzenia, dostosowaną do przeznaczenia lub sposobu użytkowania chronionego pomieszczenia oraz do rodzaju i poziomu hałasu zewnętrznego równoważonego i maksymalnego – przy uwzględnieniu odrębnie warunków akustycznych w porze dziennej i w porze nocnej.

2. Izolacyjność akustyczną przegrody zewnętrznej z oknami, drzwiami balkonowymi oraz urządzeniami nawiewnymi należy ustalać jako wypadkową izolacyjności wszystkich elementów tej przegrody oraz połączeń między nimi.

3. Wypadkową izolacyjność akustyczną przegrody zewnętrznej, w której zastosowane są urządzenia doprowadzające powietrze do pomieszczenia z przepływem regulowanym przez użytkownika, należy obliczać przyjmując parametry akustyczne tych urządzeń w pozycji zamkniętej – w pozostałych przypadkach w pozycji otwartej.

4. Izolacyjność akustyczną części pełnych ścian zewnętrznych i dachów należy dobrać zarówno ze względu na ochronę pomieszczeń przed przenikaniem hałasu zewnętrznego jak i ze względu na wpływ tych części na boczne przenoszenie dźwięku w budynku.

Pkt 6

1. Wymaganie ochrony pomieszczenia przed hałasem wewnętrznym bytowym powietrznym jest spełnione wówczas gdy przegrody wewnętrzne wydzielające chronione pomieszczenie mają izolacyjność akustyczną nie mniejszą od podanej w p.3.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia dostosowaną do przeznaczenia pomieszczenia chronionego oraz pomieszczenia przyległego, a w szczególnych przypadkach, podanych w p.4 załącznika nr 1 do rozporządzenia, do poziomu hałasu w pomieszczeniach przyległych.

2. Przewody i kanały w budynku, w tym kanały instalacyjne, nie mogą powodować pogorszenia izolacyjności akustycznej między pomieszczeniami poniżej wartości granicznych wynikających z wymagań dotyczących izolacyjności akustycznej przegród, o których mowa w ust.1.

Pkt 7

Wymaganie ochrony pomieszczenia przed hałasem wewnętrznym bytowym uderzeniowym jest spełnione wówczas gdy elementy budowlane mogące przenosić do chronionych pomieszczeń dźwięki uderzeniowe, będą miały konstrukcję i dodatkowe zabezpieczenia akustyczne zapewniające, że maksymalne poziomy dźwięków uderzeniowych wyrażone za pomocą wskaźnika, o którym mowa w p.1 załącznika do rozporządzenia nie przekroczą wartości podanych w p.3.2.

Pkt 8

1. Urządzenia budowlane oraz wyposażenie techniczne budynku, takie jak instalacje wodociągowe zimnej i ciepłej wody, kanalizacji ściekowej i deszczowej, instalacje ogrzewcze, gazowe, wentylacja i klimatyzacji, a także konstrukcja i wyposażenie szybów dźwigowych i maszynowni, zsyków śmieciowych, stacji transformatorowych, kotłowni powinny być tak zaprojektowane i wykonane, aby ich użytkowanie nie powodowało przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i drgań w pomieszczeniach tego budynku oraz budynków sąsiednich, podanego w p. 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia, a także dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku zewnętrznym, określonego w przepisach odrębnych.

2. Pomieszczenia techniczne o szczególnej uciążliwości, takie jak szyby i maszynownie dźwigowe lub zsyki śmieciowe mogą sąsiadować z pomieszczeniami chronionymi, w tym mieszkalnymi tylko wówczas gdy zostaną zastosowane odpowiednie zabezpieczenia przeciwdźwiękowe i przeciwdrganiowe, chroniące przed przekroczeniem w tych pomieszczeniach dopuszczalnego poziomu dźwięku podanego w p. 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia.

3. Urządzenia i przewody instalacji wodociągowej zimnej i ciepłej wody, kanalizacji ściekowej, wentylacji i klimatyzacji instalowane wewnątrz mieszkań należy mocować do elementów budowlanych z zastosowaniem zabezpieczeń przeciwdrganiowych.

4. Przejścia przewodów instalacji, o których mowa w ust. 3, przez ściany i stropy budynku powinny być wykonane w taki sposób, aby była zapewniona zgodna z wymaganiem p. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia izolacyjność akustyczna tych przegród oraz aby nie następowało przenoszenie drgań z przewodów na te przegrody.

Pkt 9

Hałas pochodzący od źródeł zlokalizowanych w pomieszczeniach o przeznaczeniu innym niż podstawowe przeznaczenie budynku, nie może powodować przekroczenia równoważnego oraz maksymalnego poziomu dźwięku w chronionym pomieszczeniu podanego w p 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia.

Pkt 10

1. W pomieszczeniach, w których w związku z ich przeznaczeniem niezbędne jest zmniejszenie powstającego w nich hałasu bytowego a czas pogłosu nie jest ograniczony w dostatecznym stopniu w wyniku pochłaniania dźwięku przez wyposażenie wnętrza należy stosować odpowiednie zabezpieczenia dźwiękochłonne.

Pkt 11

1. W pomieszczeniach, w których słyszalność i zrozumiałość mowy jest jednym z warunków ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem, należy stosować odpowiednio dobrane powierzchnie dźwiękochłonne, zapewniające czas pogłosu w pomieszczeniu mieszczący się w granicach podanych p 5 załącznika nr 1 do rozporządzenia, w zależności od przeznaczenia pomieszczenia i jego objętości.

2. Wymagania ust. 1 stosuje się do pomieszczeń, o których mowa w p. 5.2 załącznika nr 1 do rozporządzenia wymagany jest specjalny projekt akustyczny.

Pkt 12

Poziom drgań w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej nie może przekraczać wartości dopuszczalnych, podanych w p 7 załącznika nr 1 do rozporządzenia, ze względu na uciążliwość dla ludzi przebywających w pomieszczeniach.

Rozdział 6

Oszczędność energii i izolacyjność cieplna

Pkt 1

Budynek oraz jego urządzenia techniczne i instalacje powinny być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby ilość nieodnawialnej energii pierwotnej zużywanej na ogrzewanie, wentylację, klimatyzację i podgrzewanie ciepłej wody użytkowej, a dla budynku użyteczności publicznej także na oświetlenie wbudowane pomieszczeń, potrzebnej do użytkowania budynku zgodnie z jego przeznaczeniem można było utrzymać na racjonalnie niskim poziomie.

Pkt 2

1. Wymagania określone w Pkt 1 uważa się za spełnione, jeżeli:
 - 1) wartość wskaźnika EP określającego roczne zapotrzebowanie obliczeniowe budynku na nieodnawialną energię pierwotną, wyrażona w kWh/(m² · rok), obliczona w sposób podany w przepisach odrębnych dotyczących metodologii obliczania charakterystyki energetycznej dla budynku, spełnia warunek:
 - a) dla budynku nowo wznoszonego oraz części budynku powstającej w wyniku rozbudowy lub nadbudowy $EP \leq EP_R$,
 - b) dla budynku przebudowywanego, którego przebudowa obejmuje przegrody zewnętrzne oraz instalacje, mające wpływ na zużycie energii, oraz przy zmianie przeznaczenia budynku, jeżeli wiąże się to z koniecznością zwiększenia zużycia energii $EP \leq 1,15 EP_R$

gdzie: EP_R – wartość EP obliczana dla budynku referencyjnego

albo

- 2) dla budynku o powierzchni użytkowej mniejszej niż 1000m² przegrody zewnętrzne spełniają wymagania dotyczące izolacyjności cieplnej, a elementy instalacji i wyposażenia technicznego, spełniają wymagania dotyczące sprawności energetycznej – określone w załączniku 2 pkt 1.1. i 1.2. dla budynku referencyjnego, przy czym dla budynku przebudowywanego, o którym mowa w pkt 1lit b dopuszcza się aby średni współczynnik przenikania ciepła przegród zewnętrznych nieprzeźroczystych był o nie więcej niż 15% większy niż wymagany dla budynku nowo wznoszonego o takiej samej geometrii i przeznaczeniu,

oraz ponadto zachowane są warunki dodatkowe mające wpływ na zużycie energii w budynku.

2. Średni współczynnik przenikania ciepła nieprzeźroczystych przegród zewnętrznych o których mowa w ust. 1 pkt 2 oblicza się jako sumę wartości tych współczynników, określonych według Polskiej Normy dotyczącej obliczania oporu

cieplnego i współczynnika przenikania ciepła, dla poszczególnych części przegród, przemnożonych przez wartość udziału ich powierzchni, w całkowitej powierzchni nieprzeźroczystych przegród zewnętrznych budynku.

3. Warunki dodatkowe, o których mowa w ust. 1 są zachowane, jeżeli:
 - 1) maksymalna powierzchnia okien oraz przegród przezroczystych spełnia wymagania określone w załączniku 2 pkt 2.3,
 - 2) podłogi na gruncie i ściany stykające się z gruntem spełniają wymagania odnośnie do oporu cieplnego określone w załączniku 2 pkt 2. 1,
 - 3) izolacja cieplna przewodów rozdzielczych i elementów instalacji centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody, w tym przewodów cyrkulacyjnych, ogrzewania powietrznego i chłodu, spełnia wymagania określone w załączniku 2 pkt 2. 2,
 - 4) szczelność przegród zewnętrznych na przenikanie powietrza spełnia warunek określony w załączniku 2 pkt 2,
3. Budynek referencyjnym, o którym mowa w ust. 1 jest budynek:
 - 1) tak samo usytuowanym względem stron świata, o takim samym kształcie, wymiarach gabarytowych oraz rozmieszczeniu, liczbie i wymiarach otworów okiennych i drzwiowych jak budynek, dla którego obliczana jest wartość wskaźnika EP,
 - 2) o takim samym przeznaczeniu i użytkowany w taki sam sposób i przez taką samą liczbę osób jak budynek, dla którego obliczana jest wartość wskaźnika EP,
 - 3) w którym wszystkie przegrody odpowiadają referencyjnym wymaganiom dotyczącym izolacyjności cieplnej, określonym w załączniku nr 2 pkt. 1.1.,
 - 4) w którym instalacje: ogrzewcza, wentylacyjna, klimatyzacyjna, podgrzewania wody, a dla budynków użyteczności publicznej również oświetleniowa, charakteryzują się referencyjnymi cechami energetycznymi i cieplnymi określonymi w załączniku 2 pkt. 1.2.

Pkt 3

1. Budynek powinien być zaprojektowany i wykonany w taki sposób, aby w okresie letnim ograniczyć przegrzewanie jego pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

2. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1 uznaje się za spełnione, jeżeli współczynnik przepuszczalności energii całkowitej g_C okna lub przegrody zewnętrznej, przezroczystej spełnia

- 1) warunek: $g_C \leq 0,5$ – wówczas gdy powierzchnia okien i przegród przezroczystych A_G stanowi więcej niż połowę powierzchni całkowitej A danej ściany, tj. $A_G/A \geq 0,5$,

2) warunek: $g_C \leq 0,25 \cdot A/A_G$ dla pozostałych przypadków tj. $A_G/A < 0,5$

3. Wartość współczynnika, g_C o którym mowa w ust. 2 wyznacza się jako:

$$g_C = f_C \cdot g_G$$

w którym: g_G – współczynnik przepuszczalności energii całkowitej zestawu szybowego lub przegrody przezroczystej,
 f_C - współczynnik redukcji promieniowania słonecznego na skutek zastosowania urządzeń przeciwsłonecznych.

Wartości współczynnika f_C dla zestawów szybowych, w zależności od własności optycznych zasłon oraz współczynnika g_C , określone są w załączniku 2 pkt. 2.3.5. i 2.3.6.

4. Wymagania odnośnie do współczynnika przepuszczalności energii całkowitej o którym mowa w ust. 2 nie stosuje się do okien i przegród przezroczystych usytuowanych w płaszczyźnie pionowej lub nachylonej do poziomu o więcej niż 60° , odchylonej od ekspozycji północnej o mniej niż $+ \text{ lub } - 45^\circ$, osłoniętych przed promieniowaniem słonecznym przez przeszkodę stałą, sztuczną lub naturalną oraz do okien o powierzchni mniejszej niż $0,5 \text{ m}^2$.

Pkt 4

1. Na wewnętrznej powierzchni nieprzezroczystej przegrody zewnętrznej budynku nie mogą występować warunki umożliwiające rozwój grzybów pleśniowych.

2. W celu zachowania warunku, o którym mowa w ust 1, przegrody zewnętrzne budynku w tym ich połączenia konstrukcyjne (złącza), powinny charakteryzować się współczynnikiem temperaturowym f_{Rsi} o wartości nie mniejszej od wartości krytycznej wyznaczonej zgodnie z Polską Normą dotyczącą metody obliczania temperatury powierzchni wewnętrznej koniecznej do uniknięcia krytycznej wilgotności powierzchni oraz kondensacji międzywarstwowej.

3. Wartość krytyczną współczynnika f_{Rsi} , o którym mowa w ust. 2 dla pomieszczeń ogrzewanych do temperatury t_i większej niż 20° C w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy wyznaczać przy założeniu, że średnia miesięczna wartość wilgotności względnej powietrza wewnętrznego φ jest równa 50 %.

4. Dopuszcza się przyjmować wartość krytyczną współczynnika f_{Rsi} bez obliczeń równą 0,72

5. Wartość współczynnika temperaturowego f_{Rsi} , o którym mowa w ust 2 dla zastosowanej przegrody i połączeń konstrukcyjnych należy obliczać:

1) przy zastosowaniu przestrzennego modelu przegrody – według Polskiej Normy dotyczącej obliczania strumieni cieplnych i temperatury powierzchni.

lub

2) metodą uproszczoną – podaną w załączniku 2 pkt 3

Pkt 5

1. We wnętrzu nieprzeźroczystej przegrody zewnętrznej budynku nie może występować narastające w kolejnych latach zawilgocenie spowodowane kondensacją pary wodnej, którego możliwość występowania sprawdza się według Polskiej Normy wyniesionej w § 4 ust. 2

2. W przypadku jednowarstwowych murowanych przegród zewnętrznych przyjmuj się, że zjawisko narastającej kondensacji pary wodnej nie występuje, a przegrody te spełniają wymaganie, o których mowa w ust. 1.

3. Występujące sezonowo zawilgocenie przegrody zewnętrznej budynku spowodowane kondensacją pary wodnej nie może powodować degradacji materiałów budowlanych, z których jest wykonana.

Rozdział 7

Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

Pkt 1

Budynek powinien być zaprojektowany, wykonany i rozebrany przy założeniu zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych oraz w sposób zapewniający:

- 1) stosowanie materiałów wyrobów i elementów o trwałości dostosowanej do założonego okresu użytkowania budynku,
- 2) wykorzystanie przyjaznych środowisku surowców i materiałów, w tym wtórnych,
- 3) recykling budynku po rozbiórce, w tym materiałów i wyrobów, z których został on wykonany.

Pkt 2

Materiały, wyroby i elementy, z których jest wykonywany budynek powinny być, po jego rozebraniu możliwe do recyklingu.

Pkt 3

Ilość odpadów nieprzydatnych do wykorzystania lub przetworzenia powstających w trakcie rozbiórki budynku powinna być ograniczona.

Pkt 4

Wyroby i elementy zastosowane w budynku powinny mieć trwałość uwzględniającą założony okres użytkowania budynku lub jego części.

Pkt 5

Materiały i wyroby zastosowane w budynku powinny się cechować zminimalizowanym negatywnym wpływem na środowisko naturalne podczas pozyskiwania surowców do ich wytwarzania, a także oszczędnym stosowaniem surowców naturalnych oraz wykorzystaniem surowców wtórnych.

Pkt 6

Wyroby i elementy zastosowane w budynku nie mogą zawierać substancji niebezpiecznych dla użytkowników i środowiska.

DZIAŁ II

WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA BUDYNKU Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rozdział 1

Urządzenia związane z budynkiem

Pkt 1

Budynek i urządzenia z nim związane powinny być tak usytuowane na działce budowlanej, aby zachowane były odległości od granicy z działkami sąsiednimi oraz od innych obiektów budowlanych zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, a także wymaganiami przepisów odrębnych.

Pkt 2

1. Do budynku i urządzeń z nim związanych należy zapewnić dojście i dojazd umożliwiające dostęp do drogi publicznej, odpowiednio do przeznaczenia i sposobu ich użytkowania oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej, określonych w przepisach odrębnych.

2. Dojście do budynku powinno umożliwiać bezpieczny i nieuciążliwy dostęp do wejścia do tego budynku osobom niepełnosprawnym, w tym poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

3. Dojścia i dojazdy do budynków, z wyjątkiem budynków jednorodzinnych, budynków zagrodowych i budynków rekreacji indywidualnej, powinny mieć zainstalowane oświetlenie elektryczne, zapewniające bezpieczne ich użytkowanie po zapadnięciu zmroku.

Pkt 3

Miejsce postojowe dla samochodów osobowych użytkowników stałych i przebywających okresowo, a także miejsca postojowe dla samochodów osób niepełnosprawnych należy sytuować w liczbie i w odległościach od budynku, o których mowa w przepisach odrębnych.

Pkt 4

1. Budynek przeznaczony na pobyt ludzi oraz inny budynek, w którym w trakcie użytkowania powstają odpady i nieczystości stałe, powinien mieć miejsca przystosowane do czasowego gromadzenia tych odpadów i nieczystości, z uwzględnieniem możliwości ich segregacji, usytuowane w samym budynku lub w jego otoczeniu

2. Odległość miejsc, o których mowa w ust. 2 od okien i drzwi do budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinna wynosić nie mniej niż 10 m, a od granicy z sąsiednią działką, co najmniej 3 m w przypadku gdy nie stykają się z podobnymi urządzeniami po drugiej stronie tej granicy. Odległość te w zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej i rekreacji indywidualnej oraz przy przebudowie i rozbudowie tych budynków mogą być zmniejszone – odpowiednio do 3 i 2 m.

Pkt 5

1. Zaprojektowane i wykonane instalacje w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi, a także w innych budynkach, jeżeli wynika to z ich przeznaczenia, powinny mieć zapewnioną możliwość przyłączenia do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej.

2. W przypadku braku możliwości przyłączenia instalacji w budynku do sieci, o których mowa w ust. 1 należy zapewnić możliwość korzystania z indywidualnego ujęcia wody lub jej dostawy, zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, niekonwencjonalnych źródeł energii elektrycznej lub własnego źródła energii cieplnej.

3. Usytuowanie indywidualnego ujęcia wody, zbiorników na ścieki oraz źródeł energii w przypadku ich zlokalizowania poza budynkiem powinno być zgodne z ustaleniami planu miejscowego oraz wymaganiami przepisów odrębnych.

Pkt 6

1. Ogrodzenie powinno być tak zaprojektowane i wykonane, aby nie stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i zwierząt.

2. Skrzydła bram i furtek w ogrodzeniu nie mogą otwierać się poza teren działki budowlanej.

3. Szerokość bramy w ogrodzeniu powinna zapewniać swobodny przejazd przewidywanych środków transportu, a w przypadku drogi pożarowej, być zgodna z wymaganiami przepisów odrębnych.

Rozdział 2

Budynek

Pkt 1

1. Budynek powinien być tak zaprojektowany i wykonany, aby zapewnione było do niego dojście i dojazd umożliwiające dostęp do drogi publicznej, odpowiednio do przeznaczenia i sposobu użytkowania oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej, określonych w przepisach odrębnych.

2. Dojście do budynku powinno umożliwiać bezpieczny i nieuciążliwy dostęp do wejścia do niego osobom niepełnosprawnym, w tym osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

Pkt 2

1. Strefa wejścia do budynku, powinna być tak zaprojektowana i wykonana, aby zapewnić dostęp do budynku oraz bezpieczne i dogodne warunki ruchu, w tym również osób niepełnosprawnych, także poruszających się na wózkach inwalidzkich.

2. Wymaganie przystosowania wejść do potrzeb osób niepełnosprawnych nie dotyczy budynków mieszkalnych w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej oraz budynków rekreacji indywidualnej, budynków koszarowych, a także budynków w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

Pkt 3

1. Budynek, w którym poziom pierwszej kondygnacji nadziemnej znajduje się powyżej lub poniżej poziomu dojścia do budynku powinien posiadać zewnętrzne lub wewnętrzne schody stałe, a w zależności od jego przeznaczenia – również pochylnie.

2. W budynku mającym więcej niż jedną kondygnację należy zapewnić dostęp do pomieszczeń położonych na różnych poziomach przez wykonanie co najmniej schodów stałych, a w budynku wymagającym tego ze względów użytkowych, zgodnie z wymaganiami szczegółowymi, także dźwigów osobowych.

3. W budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, należy zapewnić piesze ciągi komunikacji wewnętrznej, umożliwiające dostęp oraz bezpieczną ewakuację, a także dostęp do wszystkich innych pomieszczeń i na dach.

4. Ciągi komunikacji wewnętrznej w budynku oraz dostęp do znajdujących się w nim pomieszczeń, powinny w odpowiednim zakresie spełniać potrzeby osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Pkt 4

1. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, powinny mieć wysokość i kubaturę zapewniającą odpowiednie warunki dla osób w nich przebywających, a także spełniać wymagania określone w przepisach szczegółowych oraz w przepisach odrębnych, w tym dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Mieszkanie w budynku wielorodzinnym powinno spełniać wymagania dotyczące pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi i oprócz pomieszczeń mieszkalnych, powinno mieć kuchnię lub wnękę kuchenną, łazienkę, ustęp wydzielony lub miskę ustępową w łazience, przestrzeń składowania oraz przestrzeń komunikacji wewnętrznej.

Pkt 5

1. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi powinny mieć zapewnione naturalne oświetlenie dzienne, dostosowane do ich przeznaczenia, kształtu i wielkości, z zachowaniem wymagań szczegółowych dotyczących ich sytuowania w stosunku do sąsiednich budynków przesłaniających oraz wymagań zawartych w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi oraz do ruchu ogólnego (komunikacji) powinny mieć zapewnione oświetlenie światłem sztucznym odpowiednio do potrzeb użytkowych.

3. Pokoje w mieszkaniach z wyjątkiem mieszkań jednopokojowych oraz wybrane pomieszczenia przeznaczone do zbiorowego przebywania dzieci, powinny mieć zapewnione nasłonecznienie zgodne z wymaganiami szczegółowymi.

Pkt 6

Pomieszczenia higieniczno-sanitarne, powinny mieć wymiary, sposób wykończenia i wyposażenie odpowiednie do ich przeznaczenia, a także spełniać wymagania wynikające z przepisów szczegółowych oraz przepisów odrębnych.

Pkt 7

Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, a także inny budynek, jeżeli wynika to z jego przeznaczenia, powinien mieć zapewnione:

1. Zaopatrzenie w wodę, energię elektryczną, a odpowiednio do potrzeb także w energię cieplną i paliwo gazowe,
2. Odprowadzenie ścieków i wody opadowej,
3. Wentylowanie wymagających tego pomieszczeń.

Pkt 8

1. Budynek przeznaczony na pobyt ludzi oraz inny budynek, w którym w trakcie użytkowania powstają odpady i nieczystości stałe, powinien mieć miejsca przystosowane do czasowego gromadzenia tych odpadów i nieczystości, usytuowane w budynku, jeżeli nie ma możliwości ich gromadzenia w jego otoczeniu. Przy czym wewnętrzne urządzenia (zsypy) do usuwania odpadów i nieczystości stałych nie mogą być instalowane w budynkach wysokościowych.

2. W budynkach, z wyjątkiem budynków wysokościowych (WW) mogą być instalowane wewnętrzne urządzenia zsykowe do usuwania odpadów i nieczystości stałych, pod warunkiem, że będą one: odpowiadały wymaganiom higienicznym, wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pożarowe, zabezpieczone pod względem akustycznym i nie powodujące uciążliwości dla użytkowników budynku.

Pkt 9

Pomieszczenia techniczne i gospodarcze powinny być tak usytuowane, wykonane i użytkowane, aby nie powodowały uciążliwości i negatywnego oddziaływania na osoby przebywające w innych pomieszczeniach.

Pkt 10

Garaż dla samochodów osobowych, stanowiący samodzielny budynek lub część innego budynku, powinien zapewniać bezpieczne ich przechowywanie i być wyposażony w instalacje i urządzenia wynikające z przepisów szczegółowych oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego.

Rozdział 3

Wyposażenie budynku

Pkt 1

1. Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, zaopatrywany z sieci wodociągowej lub z własnego ujęcia w wodę do spożycia i do celów higieniczno-sanitarnych oraz do celów przeciwpożarowych - jeżeli wymagają tego przepisy odrębne - a odpowiednio do przeznaczenia budynku także na inne cele, powinien być wyposażony w instalację wodociągową zimnej wody.

2. W budynku z pomieszczeniami nieprzeznaczonymi na pobyt ludzi zaopatrzenie w wodę oraz wyposażenie w instalacje wodociągową zimnej wody powinno wynikać z jego przeznaczenia i potrzeb ochrony przeciwpożarowej.

Pkt 2

1. Budynek mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, oświaty, nauki, zakładu żywienia, produkcji i handlu żywnością, a także inne budynki, jeżeli są wyposażone w wanny, natryski lub umywalki, powinny mieć indywidualną lub centralną instalację ciepłej wody. Warunek doprowadzenia ciepłej wody do umywalk nie dotyczy budynków w zabudowie zagrodowej i rekreacji indywidualnej.

2. Instalacja ciepłej wody powinna być zaprojektowana i wykonana w taki sposób, aby ilość energii cieplnej potrzebna do przygotowania tej wody była utrzymywana na racjonalnie niskim poziomie.

Pkt 3

1. Budynek wyposażony w instalację wodociągową powinien mieć zapewnione odprowadzenie ścieków bytowo-gospodarczych oraz ścieków technologicznych, jeżeli one występują, przy czym instalacja kanalizacyjna budynku, do której są wprowadzane ścieki nieodpowiadające warunkom dotyczącym ochrony ziemi i wód oraz odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, określonym w przepisach odrębnych, powinna być wyposażona w urządzenia służące do ich oczyszczania do stanu zgodnego z wymaganiami tych przepisów.

2. Instalacja kanalizacyjna budynku powinna umożliwiać odprowadzanie wód opadowych z tego budynku, jeżeli nie są lub nie mogą być one odprowadzane na teren działki.

Pkt 4

1. Budynek i pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi oraz inne budynki, jeżeli wynika to z ich przeznaczenia, powinny być wyposażone w instalacje (urządzenia) do ogrzewania pomieszczeń w okresie obniżonych temperatur, umożliwiające utrzymanie temperatury powietrza wewnętrznego odpowiedniej do ich przeznaczenia. Wymaganie to nie dotyczy budynków rekreacyjnych, użytkowanych wyłącznie w sezonie letnim.

2. Instalacje ogrzewcze zasilane z sieci ciepłowniczej powinny być sterowane urządzeniem do regulacji dopływu ciepła, działającym automatycznie, odpowiednio do zmian zewnętrznych warunków klimatycznych.

Pkt 5

Budynek i pomieszczenia, w których są zainstalowane paleniska na paliwo stałe lub komory spalania z palnikami na paliwo płynne lub gazowe, powinny mieć przewody kominowe do odprowadzania dymu i spalin.

Pkt 6

1. Budynek i pomieszczenia, stosownie do ich przeznaczenia, powinny mieć zapewnioną wentylację lub klimatyzację.

2. Wentylacja i klimatyzacja powinny zapewniać odpowiednią jakość środowiska wewnętrznego, przy zachowaniu przepisów odrębnych, a także warunków bezpieczeństwa pożarowego i wymagań akustycznych określonych w przepisach szczegółowych.

Pkt 7

Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, zaopatrywany w paliwo gazowe z sieci gazowej, baterii butli lub zbiorników stałych gazu płynnego powinien być wyposażony w instalacje gazowe odpowiadające potrzebom użytkowym i warunkom wynikającym z własności fizykochemicznych paliwa gazowego oraz warunkom technicznym przyłączenia do sieci gazowej, określonym przez dostawcę tego paliwa.

Pkt 8

1. Budynek mieszkalny, budynek zamieszkania zbiorowego, budynek użyteczności publicznej, a także inny budynek, odpowiednio do potrzeb wynikających z jego przeznaczenia, zaopatrywany w energię elektryczną, powinien być wyposażony w instalację elektryczną.

2. Budynek, w zależności od jego usytuowania, wysokości i przeznaczenia oraz rodzaju materiałów i wyrobów, z których jest wykonany należy wyposażyć w instalację piorunochronną, zabezpieczającą przed wyładowaniami atmosferycznymi.

Pkt 9

1. Budynek użyteczności publicznej, budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego niebędący budynkiem koszarowym oraz każdy inny budynek mający najwyższą kondygnację z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt więcej niż 50 osób, w których różnica poziomów posadzek pomiędzy pierwszą i najwyższą kondygnacją nadziemną, niestanowiącą drugiego poziomu w mieszkaniu dwupoziomowym, przekracza 9,5 m, a także mający dwie lub więcej kondygnacji nadziemnych budynek opieki zdrowotnej i budynek opieki społecznej należy wyposażyć w dźwig osobowy.

2. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego oraz budynku użyteczności publicznej, wyposażonym w dźwigi, należy zapewnić dojazd z poziomu terenu i dostęp na wszystkie kondygnacje użytkowe osobom niepełnosprawnym.

3. W przypadku wbudowywania lub przybudowywania szybu dźwigowego do istniejącego budynku dopuszcza się usytuowanie drzwi przystankowych na poziomie spocznika międzypiętrowego.

Pkt 10

Budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego i budynek użyteczności publicznej powinien być przystosowany do wyposażenia w instalację telekomunikacyjną, a w miarę potrzeby również w inne instalacje, takie jak: telewizji przemysłowej, sygnalizacji dzwonekowej lub domofonowej, w sposób umożliwiający zapewnienie ochrony instalacji przed dostępem osób nieuprawnionych.

Pkt 11

Budynek przeznaczony na pobyt ludzi oraz inne budynki, odpowiednio do potrzeb wynikających z ich przeznaczenia, niezasilane z zewnętrznych źródeł w energii cieplnej, powinny być wyposażone w kotły na paliwo stałe, płynne lub gazowe, instalowane w pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu, pomieszczeniach pomocniczych lub w odrębnych budynkach.

Rozdział 4

Utrzymanie stanu technicznego budynku

Pkt 1

Budynek powinien być zaprojektowany i wykonany w taki sposób, aby przez cały zamierzony okres użytkowania można było utrzymywać go w należyłym stanie technicznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia się właściwości użytkowych tego budynku.

Pkt 2

Podstawowe elementy budowlane i instalacyjne oraz wyposażenie techniczne znajdujące się w budynku przy stosowaniu standardowego zakresu konserwacji, powinny przez cały okres zamierzonego ich użytkowania zapewniać wymaganą sprawność techniczną określoną w przepisach odrębnych.

Pkt 3

Elementy budowlane i instalacyjne oraz wyposażenie techniczne znajdujące się w budynku powinny być tak usytuowane i wykonane, aby zapewniony był do nich dostęp dla celów bieżącej i okresowej konserwacji, a także ich ewentualnej wymiany.

Pkt 4

W przypadku, gdy przydatność do użytkowania poszczególnych elementów budowlanych i instalacyjnych oraz wyposażenia technicznego znajdującego się w budynku jest krótszy niż zamierzony okres użytkowania całego budynku należy określić przewidywane terminy, a także sposób wymiany tych elementów.

DZIAŁ III
WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYBRANYCH ELEMENTÓW
BUDYNKU I POMIESZCZEŃ

Rozdział 1

Wejścia do budynków i pomieszczeń
dostępnych z zewnątrz

Pkt 1

Elementy strefy wejściowej do budynku oraz do innych pomieszczeń ogólnodostępnych, w tym podest wejściowy i daszek nad nim, schody, pochylnie – w przypadku gdy są wymagane – oświetlenie oraz drzwi wejściowe, powinny mieć takie wymiary i takie wzajemne położenie, aby zapewnić funkcjonalność użytkowania strefy wejściowej.

Pkt 2

Podest przed drzwiami wejściowymi do budynku oraz do innych pomieszczeń ogólnodostępnych powinien zapewniać dogodne warunki ruchu, a w przypadku wejść przystosowanych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, mieć wymiary nie mniejsze spocznik, o którym mowa w Pkt 5 ust. 3.

Pkt 3

Daszek nad wejściem do budynku oraz do innych pomieszczeń ogólnodostępnych, powinien spełniać wymagania, o których mowa w Pkt ... (Dz. I, Rozdział 3, Pkt 2).

Pkt 4

1. Szerokość użytkowa schodów zewnętrznych do budynku powinna wynosić co najmniej 1,2 m, przy czym nie może być mniejsza niż szerokość użytkowa biegu schodowego w budynku, przyjęta zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozdziale 2, Pkt 5.

2. Liczba stopni w jednym biegu schodów zewnętrznych nie powinna wynosić więcej niż 10.

3. Szerokość stopni schodów zewnętrznych przy głównych wejściach do budynku powinna wynosić w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych i budynkach użyteczności publicznej co najmniej 0,35 m.

Pkt 5

1. Pochylnie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych powinny mieć szerokość płaszczyzny ruchu 1,2 m, krawężniki o wysokości co najmniej 0,07 m i obustronne poręcze odpowiadające warunkom określonym w Dz. IV Rozdział 3, Pkt 7 przy czym odstęp między nimi powinien mieścić się w granicach od 1 m do 1,1 m.

2. Długość poziomej płaszczyzny ruchu na początku i na końcu pochylni powinna wynosić co najmniej 1,5 m.

3. Powierzchnia spocznika przy pochylni dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich powinna mieć wymiary co najmniej 1,5 x 1,5 m poza polem otwierania skrzydła drzwi wejściowych do budynku.

Pkt 6

1. Pochylnia związane z budynkiem, przeznaczona do ruchu pieszego i dla osób niepełnosprawnych, w tym korzystających z wózków inwalidzkich, powinna mieć takie nachylenie aby zapewnić bezpieczne i dogodne warunki przemieszczania się osób z niej korzystających.

2. Pochylnia związana z budynkiem, przeznaczona do ruchu pojazdów samochodowych, w tym dojazdu do garaży indywidualnych i wielostanowiskowych powinna mieć nachylenie, szerokość oraz ukształtowanie powierzchni jezdnej umożliwiającej bezpieczne warunki ruchu.

Pkt 7

Przed wejściem do budynku i do każdej klatki schodowej powinno być zainstalowane elektryczne oświetlenie zewnętrzne. Wymaganie to nie dotyczy budownictwa zagrodowego i rekreacyjnego.

Pkt 8

Położenie drzwi wejściowych do budynku oraz kształt i wymiary pomieszczeń wejściowych powinny umożliwiać dostęp i dogodne warunki ruchu, w tym również dla osób niepełnosprawnych. Wymaganie przystosowania wejść do potrzeb osób niepełnosprawnych nie dotyczy budynków mieszkalnych w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej oraz budynków rekreacji indywidualnej, budynków koszarowych, a także budynków w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

Pkt 9

1. Drzwi wejściowe do budynków, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych i w zabudowie zagrodowej, powinny mieć szerokość nie mniejszą niż minimalna szerokość użytkowa biegu schodów, określoną w Dziale III Rozdziale

2, Pkt 5 z zastrzeżeniem Działu IV, Rozdział 3, Pkt 20 oraz wysokość nie mniejsza niż 2 m.

2. Drzwi wejściowe do budynków mieszkalnych jednorodzinnych i w zabudowie zagrodowej, a także drzwi wejściowe do mieszkań w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, powinny mieć szerokość nie mniejszą niż 0,9 m i wysokość nie mniejszą niż 2 m.

3. W przypadku zastosowania dwuskrzydłowych drzwi wejściowych do budynków, szerokość skrzydła głównego nie może być mniejsza niż 0,9 m.

4. W wejściach do budynku oraz do innych pomieszczeń ogólnodostępnych mogą być zastosowane drzwi obrotowe lub wahadłowe, pod warunkiem usytuowania przy nich drzwi rozwieranych lub rozsuwanych, przystosowanych do ruchu osób niepełnosprawnych, oraz spełnienia wymagań Działu IV, Rozdział 2, Pkt 20.

5. W drzwiach, o których mowa w ust. 1 oraz drzwiach do mieszkań i pomieszczeń mieszkalnych w budynkach zamieszkania zbiorowego, wysokość progów powinna umożliwić swobodny przejazd wózka inwalidzkiego i nie może przekraczać 0,02 m.

Rozdział 2

Komunikacja wewnętrzna w budynku

Pkt 1

Komunikacja wewnętrzna w budynku przeznaczonego na pobyt ludzi, której elementami funkcjonalnymi są: przedsionki, hole, korytarze, schody i pochylnie stałe oraz dźwigi osobowe, powinna być tak zaprojektowana, aby zapewnić możliwość łatwego przemieszczania się od wejścia do budynku do wybranego pomieszczenia, między pomieszczeniami oraz zapewnić opuszczenie budynku, w tym także w przypadku ewakuacji.

Pkt 2

1. Przedsionek wejściowy do budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być tak zaprojektowany, aby ograniczyć dopływ chłodnego powietrza do budynku.

2. Przedsionek, o którym mowa w ust. 1 powinien mieć wymiary umożliwiające swobodny przejazd osoby na wózku inwalidzkim oraz obrót tego wózka.

3. Drzwi oddzielające przedsionek od holu, korytarza lub innych pomieszczeń powinny mieć szerokość nie mniejszą niż szerokość drzwi wejściowych z zewnątrz do przedsionka.

Pkt 3

Szerokość korytarzy w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinna zapewniać możliwość swobodnego ruchu osób, w tym mijania się z osobami niepełnosprawnymi na wózkach inwalidzkich, a także spełniać wymagania bezpieczeństwa pożarowego, o których mowa w Dziale II Rozdziale 2.

Pkt 4

Budynek posiadający więcej niż jedną kondygnację powinien być wyposażony w schody lub pochylnie stałe, niezależnie od zainstalowanych w nim schodów lub pochylni ruchomych.

Pkt 5

1. Wymiany stopni schodów stałych w budynkach, a także ich liczba w jednym biegu powinny zapewniać bezpieczne i nieuciążliwe użytkowanie tych schodów.

2. Minimalne szerokości użytkowe biegów i spoczników stanowiące odległość między wewnętrzną krawędzią poręczy a powierzchnią ściany oraz minimalne szerokości stopni schodów stałych w budynkach, a także maksymalne wysokości tych stopni powinny być zgodne z wymiarami określonymi w Dziale II, Rozdziale 2, Pkt 28.

3. Szerokość użytkowa biegów i spoczników, o których mowa w ust. 2, nie może być ograniczona przez elementy budynku oraz zainstalowane urządzenia.

4. W budynkach, niezależnie od ich przeznaczenia schody stałe do kondygnacji podziemnej, pomieszczeń technicznych i poddaszy nieużytkowych powinny mieć minimalną szerokość biegu i spocznika 0,8m, a maksymalną wysokość stopni 0,2m.

Pkt 6

1. Szerokość stopni schodów wachlarzowych powinna wynosić co najmniej 0,25 m, natomiast w schodach zabiegowych i kręconych szerokość taką należy zapewnić w odległości nie większej niż 0,4 m od poręczy balustrady wewnętrznej lub słupa stanowiącego koncentryczną konstrukcję schodów.

2. W budynku zakładu opieki zdrowotnej stosowanie schodów zabiegowych i wachlarzowych, jako przeznaczonych do ruchu pacjentów, jest zabronione.

3. W budynkach zakładu opieki zdrowotnej, a także budynkach zamieszkania zbiorowego przeznaczonych dla osób starszych oraz niepełnosprawnych zabrania się stosowania stopni schodów z noskami i podcięciami.

Pkt 7

W budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego oraz w budynku użyteczności publicznej, wyposażonym w dźwigi, należy zapewnić dostęp osobom niepełnosprawnym do tych dźwigów oraz dojazd nimi na wszystkie kondygnacje z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz na kondygnacje garażowe.

Pkt 8

1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym niewyposażonym w dźwigi należy wykonać pochylnię lub zainstalować odpowiednie urządzenie techniczne, umożliwiające dostęp osobom niepełnosprawnym do mieszkań położonych na pierwszej kondygnacji nadziemnej oraz do kondygnacji podziemnej zawierającej miejsca postojowe dla samochodów osobowych.

2. W niskim budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej, niewyposażonym w dźwigi, o których mowa w Dziale II, Rozdziale 3, Pkt 9, ust.1, należy zainstalować urządzenia techniczne zapewniające osobom niepełnosprawnym dostęp na kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, z których mogą korzystać oraz na kondygnację garażową. Nie dotyczy to budynków koszarowych, zakwaterowania w zakładach karnych, aresztach śledczych oraz zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

3. Dopuszcza się niewyposażenie w dźwigi budynku mieszkalnego wielorodzinnego do 5 kondygnacji nadziemnej włącznie, jeżeli wszystkie pomieszczenia na ostatniej kondygnacji są częścią mieszkań dwupoziomowych.

Pkt 9

Elementy funkcjonalne komunikacji wewnętrznej budynku, o których mowa w § 1 powinny mieć zapewnione oświetlenie zgodne z Działem III, Rozdziałem 4, Pkt 3 ust. 1 i 3.

Rozdział 3

Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi

Pkt 1

Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, powinny mieć wysokość i kubaturę zapewniającą odpowiednie warunki dla osób w nich przebywających, a także spełniać wymagania określone w przepisach szczegółowych oraz w przepisach odrębnych, w tym dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pkt 2

Mieszkanie w budynku wielorodzinnym powinno spełniać wymagania dotyczące pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi i oprócz pomieszczeń mieszkalnych, powinno mieć kuchnię lub wnękę kuchenną, łazienkę, ustęp wydzielony lub miskę ustępową w łazience, przestrzeń składowania oraz przestrzeń komunikacji wewnętrznej.

Pkt 3

1. Drzwi wejściowe do mieszkań i pomieszczeń mieszkalnych w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz do lokali użytkowych dostępnych z wewnątrz budynku powinny mieć co najmniej szerokość 0,9 m i wysokość 2 m w świetle ościeżnicy.

2. Drzwi do pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz do pomieszczenia kuchennego powinny mieć co najmniej szerokość 0,8 m i wysokość 2 m w świetle ościeżnicy.

3. Drzwi wewnętrzne do pomieszczeń ogólnodostępnych w budynku użyteczności publicznej powinny mieć co najmniej szerokość 0,9 m i wysokość 2 m w świetle ościeżnicy, a do innych pomieszczeń co najmniej szerokość 0,8 m i wysokość 2 m w świetle ościeżnicy, zastrzeżeniem Pkt 22 ust 2 w Dziale I, Rozdziale 2.

Pkt 4

W drzwiach, o których mowa w Pkt 3 ust. 1 wysokość progów nie może być większa niż 0,02 m., a drzwi o których mowa w Pkt 3 ust. 2 i 3 nie powinny mieć progów.

Pkt 5

1. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi w zależności od jego przeznaczenia oraz przeznaczonej liczby przebywających w nich osób powinno mieć wysokość nie mniejszą niż 2,5 m, chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej.
2. W szczególnych przypadkach wynikających z uwarunkowań funkcjonalno - użytkowych dopuszcza się zmniejszenie wysokości, o której mowa w ust. 1 do 2,2 m.

Pkt 6

1. Mieszkanie, oprócz pomieszczeń mieszkalnych, powinno mieć kuchnię lub wnękę kuchenną, łazienkę, ustęp wydzielony lub miejsce na miskę ustępową w łazience, przestrzeń składowania oraz przestrzeń komunikacji wewnętrznej.
2. W kuchni lub wnęcie kuchennej należy zainstalować lub przewidzieć możliwość zainstalowania trzonu kuchennego, zlewozmywaka lub zlewu oraz urządzeń chłodniczych, a także przewidzieć możliwość urządzenia miejsca do przygotowania posiłków..
3. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym w łazienkach powinno być możliwe zainstalowanie wanny lub kabiny natryskowej, umywalki, miski ustępowej (jeżeli nie ma ustępu wydzielonego), automatycznej pralki domowej, a także usytuowanie pojemnika na brudną bieliznę. Sposób zagospodarowania i rozmieszczenia urządzeń sanitarnych powinien zapewniać do nich dogodny dostęp.
4. W ustępie wydzielonym należy zainstalować lub przewidzieć możliwość zainstalowania umywalki.

Pkt 7

Mieszkanie w budynku wielorodzinnym, z wyjątkiem jedno- i dwupokojowego, poza wentylacją naturalną, grawitacyjną powinno mieć wentylację naturalną poprzeczną, poprzez przewietrzane na przestrzał lub narożnikowo. Nie dotyczy to mieszkania w budynku podlegającym przebudowie, a także mieszkania wyposażonego w wentylację mechaniczną o działaniu ciągłym wywiewną lub nawiewno-wywiewną.

Pkt 8

Pomieszczenia mieszkalne i kuchenne powinny mieć bezpośrednie oświetlenie światłem dziennym.

Pkt 9

1. W mieszkaniu jednopokojowym dopuszcza się pomieszczenie kuchenne bez okien lub wnękę kuchenną połączoną z przedpokojem, pod warunkiem zastosowania co najmniej wentylacji:

- 1) grawitacyjnej – w przypadku kuchni elektrycznej,
- 2) mechanicznej wywiewnej – w przypadku kuchni gazowej.

2. W mieszkaniu wielopokojowym kuchnia może stanowić część pokoju przeznaczanego na pobyt dzienny, pod warunkiem zastosowania w tym pomieszczeniu wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej z podłączeniem do niej okapu wywiewnego nad trzonem kuchennym, a także z zapewnieniem odprowadzenia powietrza z pomieszczenia dodatkowym otworem wywiewnym, usytuowanym nie więcej niż 0,15 m poniżej płaszczyzny sufitu.

Pkt 10

1. Pomieszczenia w budynku mieszkalnym wielorodzinnym powinny być tak zaprojektowane, aby ich powierzchnia była odpowiednia do przeznaczenia i przewidywanej liczby użytkowników, a kształty zapewniały funkcjonalność wyposażenia i użytkowania.

2. Wymiary przedpokoju, a także jego kształt, powinny umożliwiać dogodne warunki przejścia, a także przeniesienie chorego na noszach oraz wykonanie manewru wózkami inwalidzkimi w miejscach zmiany kierunku ruchu.

Pkt 11

1. W pomieszczeniu mieszkalnym poziom posadzki od strony ściany z otworami okiennymi i drzwiowymi powinien znajdować się powyżej najwyższego poziomu terenu przy tej ścianie.

2. W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w budynku zakładu opieki zdrowotnej, budynku opieki społecznej, budynku oświaty, wychowania i nauki poziom posadzki powinien znajdować się co najmniej 0,3 m ponad najwyższym poziomem terenu przy ścianach zewnętrznych tych pomieszczeń.

3. W pomieszczeniu produkcyjnym i usługowym obniżenie poziomu posadzki poniżej rzędnej najwyższego poziomu przy ścianach zewnętrznych tych pomieszczeń jest możliwe pod warunkiem uzyskania zgody państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego wydanej w porozumieniu z właściwym okręgowym inspektorem pracy.

Pkt 12

W budynku użyteczności publicznej pomieszczenia ogólnodostępne ze zróżnicowanym poziomem podłóg powinny być przystosowane do ruchu osób niepełnosprawnych.

Rozdział 4

Oświetlenie i nasłonecznienie pomieszczeń

Pkt 1

1. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi powinny mieć zapewnione naturalne oświetlenie dzienne, dostosowane do ich przeznaczenia, kształtu i wielkości, z zachowaniem wymagań szczegółowych dotyczących ich sytuowania w stosunku do sąsiednich budynków przesłaniających oraz wymagań zawartych w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi oraz do ruchu ogólnego (komunikacji) powinny mieć zapewnione oświetlenie światłem sztucznym odpowiednio do potrzeb użytkowych.

3. Pokoje w mieszkaniach z wyjątkiem mieszkań jednopokojowych oraz wybrane pomieszczenia przeznaczone do zbiorowego przebywania dzieci, powinny mieć zapewnione nasłonecznienie zgodne z wymaganiami szczegółowymi.

Pkt 2

1. Naturalne oświetlenie dzienne pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, o którym mowa w Pkt 1, powinny zapewniać okna, portfenetry lub przezroczyste powierzchnie ścian zewnętrznych o powierzchni przeszklenia stanowiącej co najmniej 12,5% powierzchni podłogi oświetlanego pomieszczenia.

2. Naturalne oświetlenie dzienne innych pomieszczeń, w których jest ono wymagane ze względu na przeznaczenie, powinny zapewniać przeszklenia wymienione w ust. 1 o powierzchni co najmniej równej 8% powierzchni podłogi oświetlanego pomieszczenia.

Pkt 3

1. Wymaganie naturalnego oświetlenia dziennego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi uznaje się za spełniane wówczas, gdy:

- 1) między ramionami kąta 60° , wyznaczonego w płaszczyźnie poziomej, z wierzchołkiem usytuowanym w wewnętrznym licu ściany na osi okna pomieszczenia przesłanianego, nie znajduje się przesłaniająca część tego samego budynku lub inny obiekt przesłaniający, w odległości mniejszej niż:
 - a) wysokość przesłaniania – dla obiektów przesłaniających o wysokości do 35m,
 - b) 35 m – dla obiektów przesłaniających o wysokości ponad 35 m.
- 2) zostały zachowane wymagania, o których mowa w Pkt 2 i Pkt 6.

2. Wysokość przesłaniania, o której mowa w ust. 1 pkt 1, mierzy się od poziomu dolnej krawędzi najniższej położonych okien budynku przesłanianego do poziomu najwyższej zacieniającej krawędzi obiektu przesłaniającego lub jego przesłaniającej części.

3. Odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być zmniejszone nie więcej niż o połowę w zabudowie śródmiejskiej.

Pkt 4

1. Dopuszcza się oświetlenie pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi wyłącznie światłem sztucznym, jeżeli:

- 1) oświetlenie dzienne nie jest konieczne lub nie jest wskazane ze względów technologicznych,
- 2) jest uzasadnione celowością funkcjonalną zlokalizowania tego pomieszczenia w obiekcie podziemnym lub w części budynku pozbawionej oświetlenia dziennego.

2. W przypadku gdy pomieszczenie, o którym mowa w ust. 1, jest pomieszczeniem stałej pracy w rozumieniu ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, dla zastosowania wyłącznie oświetlenia światłem sztucznym, w tym elektrycznym, jest wymagane uzyskanie zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, wydanej w porozumieniu z właściwym okręgowym inspektorem pracy.

3. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy budynków służących obronności państwa.

Pkt 5

1. Ogólne oświetlenie światłem sztucznym pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi powinno zapewniać odpowiednie warunki użytkowania całej jego powierzchni.

2. Oświetlenie światłem sztucznym połączonych ze sobą pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz do ruchu ogólnego (komunikacji) nie powinno wykazywać różnic natężenia, wywołujących olśnienie przy przejściu między tymi pomieszczeniami.

Pkt 6

1. Pomieszczenia przeznaczone do zbiorowego przebywania dzieci w żłobku, przedszkolu i szkole, z wyjątkiem pracowni chemicznej, fizycznej i plastycznej, powinny mieć zapewniony czas nasłonecznienia co najmniej 3 godziny w dniach równonocy (21 marca i 21 września) w godzinach 8⁰⁰ – 16⁰⁰.

2. Pokoje mieszkalne powinny mieć zapewniony czas nasłonecznienia, o którym mowa w ust. 1, w godzinach 7-17⁰⁰.

3. W mieszkaniu wielopokojowym dopuszcza się ograniczenie wymagania określonego w ust. 2 co najmniej do jednego pokoju, przy czym w śródmiejskiej zabudowie uzupełniającej dopuszcza się ograniczenie wymaganego czasu nasłonecznienia do 1,5 godziny, a w odniesieniu do mieszkania jednopokojowego w takiej zabudowie nie określa się wymaganego czasu nasłonecznienia.

Rozdział 5

Pomieszczenia higienicznosanitarne

Pkt 1

1. Wysokość w świetle pomieszczeń higienicznosanitarnych powinna wynosić co najmniej 2,5 m, a w łazni ogólnodostępnej 3 m, przy czym w budynku mieszkalnym oraz zamieszkania zbiorowego dopuszcza się 2,2 m pod warunkiem wyposażenia go w wentylację mechaniczną.

2. Pomieszczenie higieniczno-sanitarne powinno mieć wentylację spełniającą wymagania przepisów rozporządzenia oraz przepisów odrębnych.

Pkt 2

Ściany pomieszczenia higienicznosanitarnego powinny mieć do wysokości co najmniej 2 m powierzchnie zmywalne i odporne na działanie wilgoci a posadzki zmywalne, nienasiąkliwe i nieśliskie.

Pkt 3

1. Drzwi do pomieszczeń higienicznosanitarnych powinny mieć wysokość co najmniej 2 m, szerokości w świetle ościeżnicy co najmniej 0,8 m, a gdy są one przeznaczone dla osób niepełnosprawnych – co najmniej 0,9 m.

2. Drzwi do łazienki, umywalki i ustępu powinny mieć w dolnej części, otwory dla dopływu powietrza o sumarycznym przekroju nie mniejszym niż 0,022 m².

Pkt 4

Kubatura pomieszczenia łazienki z wentylacją grawitacyjną powinna wynosić co najmniej 6,5 m³, a w przypadku zastosowania wentylacji mechanicznej wywiewnej 5,5 m², natomiast przy podgrzewaniu wody za pomocą urządzenia gazowego pobierającego powietrze do spalania z tego pomieszczenia – 8m³.

Pkt 5

1. Kabina natryskowa zamknięta, wydzielona ściankami na całą wysokość pomieszczenia, powinna być wyposażona w wentylację mechaniczną wywiewną.

2. Kabina natryskowa przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, powinna mieć powierzchnię nie mniejszą niż 2,5 m² i szerokość co najmniej 1,5 m oraz być wyposażona w urządzenia wspomagające, umożliwiające korzystanie z kabiny zgodnie z przeznaczeniem.

3. Bezpośrednio przy pomieszczeniu z kabinami natryskowymi i umywalkami zbiorowymi powinna znajdować się kabina ustępowa.

Pkt 6

1. W budynku zamieszkania zbiorowego łazienki związane z pomieszczeniami mieszkalnymi powinny być wyposażone w wannę lub natrysk oraz umywalkę. Miska ustępowa może być usytuowana w łazience lub w wydzielonej kabinie ustępowej wyposażonej w umywalkę.

2. W budynku, o którym mowa w ust. 1, bez łazienek i ustępów związanych z pomieszczeniami mieszkalnymi, należy przewidzieć na każdej kondygnacji odpowiednią liczbę umywalni i ustępów przeznaczonych do wspólnego użytku.

Pkt 7

Kabina ustępowa (ustęp wydzielony), nieprzeznaczona dla osób niepełnosprawnych, powinna mieć najmniejszy wymiar poziomy (szerokość) w świetle co najmniej 0,9 m i powierzchnię przed miską ustępową co najmniej 0,6 x 0,9 m w rzucie poziomym, spełniającą również funkcję powierzchni przed umywalką – w przypadku jej zainstalowania w kabinie ustępowej.

Pkt 8

1. W budynku użyteczności publicznej i zakładu pracy, w ustępach ogólnodostępnych powinna być zapewniona odpowiednia, zgodna z przepisami odrębnymi, liczba umywalk, misek ustępowych i pisuarów.

2. Ustępy ogólnodostępne w budynkach zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej i zakładów pracy powinny mieć wejścia z dróg komunikacji ogólnej, poprzez przedsionki.

Pkt 9

1. W budynku, na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higienicznosanitarnych powinno być przystosowane dla tych osób.

2. Dopuszcza się stosowanie pojedynczego ustępu dla osób niepełnosprawnych bez przedsionka oddzielającego od komunikacji ogólnej.

Pkt 10

1. Wejście do ustępu publicznego, wbudowanego w inny obiekt, nie może prowadzić bezpośrednio z klatki schodowej lub innej drogi komunikacji ogólnej w budynku ani z pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi.

2. Odległość od okien i drzwi ustępu publicznego do okien i drzwi do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz do produkcji i magazynowania artykułów żywnościowych i farmaceutycznych nie może być mniejsza niż 10 m.

3. W ustępie publicznym co najmniej jedna kabina powinna być przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Rozdział 6

Pomieszczenia techniczne i gospodarcze

Pkt 1

1. Wysokość pomieszczenia technicznego i gospodarczego, nie powinna być mniejsza niż 2 m, jeżeli pozostałe przepisy rozporządzenia nie określają innych wymagań.

2. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, wysokość drzwi i przejść pod przewodami instalacyjnymi powinna wynosić w świetle co najmniej 1,9 m.

3. Wysokości pomieszczeń, drzwi i przejść, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowiących część drogi ewakuacyjnej, powinny odpowiadać wymaganiom przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego.

Pkt 2

1. Posadzki w pomieszczeniach technicznych i gospodarczych powinny być wykonane w sposób zapewniający utrzymanie czystości, stosownie do ich przeznaczenia.

2. Pomieszczenia techniczne i gospodarcze powinny być wyposażone w instalacje i urządzenia elektryczne dostosowane do ich przeznaczenia.

Pkt 3

1. Wysokość przestrzeni instalacyjnych, kanałów oraz studzienek rewizyjnych, stanowiących pomieszczenia techniczne budynku, powinna wynosić w świetle co najmniej 1,9 m, przy czym na odcinkach o długości do 4 m wysokość kanałów może być obniżona do 0,9 m.

2. Włazy kontrolne w kanałach instalacyjnych powinny znajdować się na każdym załamaniu kanału lub w odległości nie większej niż 30 m.

Pkt 4

Dojścia i przejścia do urządzeń technicznych i dźwignic, którymi są korytarze, pomosty, podesty, galerie, schody, drabiny i kłamry, powinny być wykonane z materiałów niepalnych. Wymaganie to odnosi się również do dojsć roboczych do pomieszczeń i części budynku nieprzeznaczonych na pobyt ludzi, związanych z okresową obsługą maszyn i urządzeń oraz przeglądem i utrzymaniem stanu technicznego budynku.

Pkt 5

Dojścia i przejścia powinny spełniać wymagania przepisów odrębnych i mieć wysokość w świetle co najmniej 1,9 m, a wówczas gdy znajdują się nad stanowiskiem pracy być usytuowane na wysokości co najmniej 2,5 m, licząc od poziomu podłogi tego stanowiska.

Pkt 6

Jako dojścia i przejścia między różnymi poziomami w przypadkach uzasadnionych względami użytkowymi mogą służyć drabiny lub kłamry, trwale zamocowane do konstrukcji i spełniające wymagania przepisów odrębnych.

Rozdział 7

Garáže dla samochodów osobowych

Pkt 1

Garaż dla samochodów osobowych, stanowiący samodzielny budynek lub część innego budynku, powinien zapewniać bezpieczne ich przechowywanie i być wyposażony w instalacje i urządzenia wynikające z przepisów szczegółowych oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego.

Pkt 2

Garaż do przechowywania i bieżącej, niezawodowej obsługi samochodów osobowych, stanowiący samodzielny budynek lub część innego budynku, powinien mieć:

- 1) wysokość w świetle konstrukcji co najmniej 2,2 m i do spodu przewodów i urządzeń instalacyjnych 2 m,
- 2) wjazdy lub wrota garażowe co najmniej o szerokości 2,3 m i wysokości 2 m w świetle,
- 3) elektryczną instalację oświetleniową w garażach dla więcej niż 2 samochodów,
- 4) posadzki ze spadkami do wewnętrznych lub zewnętrznych wpustów kanalizacji z syfonem i osadnikami przy czym w garażach do 2 stanowisk postojowych spadki te mogą być skierowane na teren działki.

Pkt 3

1. Pochylnie stanowiące dojazd samochodów osobowych do garażu powinny odpowiadać wymaganiom określonym w Dziale II Rozdziale 1 Pkt 6.

2. W garażu przeznaczonym dla więcej niż 25 samochodów na każdej kondygnacji, należy stosować pochylnie o szerokości co najmniej 5,5 m, umożliwiające ruch dwukierunkowy, lub osobne, jednopasmowe pochylnie o szerokości co najmniej 2,7 m dla wjazdu i wyjazdu samochodów.

3. W garażu przeznaczonym dla nie więcej niż 25 samochodów na każdej kondygnacji, dopuszcza się zastosowanie wyłącznie pochylni jednopasmowych, pod warunkiem zainstalowania sygnalizacji do regulacji kierunków ruchu.

4. W garażu jedno- i dwukondygnacyjnym, przeznaczonym dla nie więcej niż 10 samochodów na każdej kondygnacji, dopuszcza się zastosowanie pochylni jednopasmowej bez sygnalizacji świetlnej.

Pkt 4

1. Dojazd (droga manewrowa) do stanowisk postojowych w garażu jednoprzestrzennym (bez ścian wewnętrznych) powinien mieć szerokość dostosowaną do warunków ruchu samochodów, przewidywanych do przechowywania w tym garażu oraz do sposobu ich usytuowania w stosunku do osi drogi.

Pkt 5

1. Stanowiska postojowe w garażu powinny mieć wymiary dostosowane do szerokości i długości samochodów przewidywanych do garażowania.

2. Stanowiska postojowe w garażu, przeznaczone dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne, powinny mieć co najmniej szerokość 3,6 m i długość 5,0 m oraz zapewniony dojazd na wózku inwalidzkim z drogi manewrowej do drzwi samochodu co najmniej z jednej strony, o szerokości nie mniejszej niż 1,2 m.

Pkt 6

1. W garażu wielokondygnacyjnym, jako dojścia należy stosować schody odpowiadające wymaganiom określonym w Dziale II, Rozdział 2 Pkt 28.

2. W garażu jednopoziomowym dopuszcza się wykorzystanie jako dojścia pochylni przeznaczonych do ruchu samochodów, jeżeli ich nachylenie nie przekracza 10% oraz istnieje możliwość wydzielenia bezpiecznego pasma ruchu pieszego o szerokości co najmniej 0,75 m.

3. Nie wymaga się wydzielenia pasma ruchu pieszego na pochylni dwupasmowej, a w garażu przeznaczonym dla nie więcej niż do 25 samochodów na kondygnacji – także na pochylni jednopasmowej.

4. W garażu wielokondygnacyjnym co najmniej jedna kondygnacja powinna być dostępna do osób niepełnosprawnych i mieć stanowiska postojowe przeznaczone dla samochodów, z których te osoby korzystają.

Pkt 7

1. Garaż znajdujący się w budynku o innym przeznaczeniu powinien mieć ściany i stropy, zapewniające wymaganą izolację akustyczną, oraz szczelność uniemożliwiającą przenikanie spalin lub oparów paliwa do sąsiednich pomieszczeń, przeznaczonych na pobyt ludzi, usytuowanych obok lub nad garażem.

2. Kondygnacja budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi może być sytuowana nad kondygnacją garażu z niezamykanym otworem, jeżeli:

- 1) niezamykany otwór znajduje się w ścianie zewnętrznej garażu, której lico jest wysunięte w stosunku do lica ściany zewnętrznej kondygnacji z pomieszczeniami mającymi otwierane okna, co najmniej o 3 m, a suma

odległości od otwieranego okna do krawędzi stropu nad garażem i odległości od tej krawędzi do otworu w ścianie garażu, wynosi co najmniej 7 m;

- 2) pomieszczenia, o których mowa w ppkt. 1 nie są przeznaczone dla celów opieki zdrowotnej, nauki ani oświaty;
- 3) okna pomieszczeń, niespełniające wymagań, o których mowa w pkt. 1, są nieotwierane.

3. Warunek, o którym mowa w ust. 2 ppkt. 1 nie dotyczy otworu nawiewnego w garażu w zabudowie jednorodzinnej.

Pkt 8

1. Garaż o co najmniej 10 stanowiskach postojowych powinien mieć zapewnioną:

- 1) wentylację naturalną przez przewietrzanie każdej kondygnacji garażu przez otwory w ścianach lub w stropie, o łącznej powierzchni netto nie mniejszej niż 5% powierzchni kondygnacji, z tym że co najmniej jedna para przeciwległych ścian ma w każdej z nich niezamykane, odpowiednio rozmieszczone otwory o powierzchni nie mniejszej niż 1,25% powierzchni kondygnacji, albo:
- 2) wentylację mechaniczną sterowaną czujnikami niedopuszczalnego poziomu stężenia tlenu węgla, zapewniającą co najmniej 6 wymian powietrza na godzinę, a w obszarach, w których samochody mogą oczekiwać z włączonymi silnikami na wjazd lub wyjazd – co najmniej 10 wymian na godzinę.

2. W garażu o więcej niż 2 i mniej niż 10 stanowiskach postojowych należy stosować wentylację grawitacyjną, zapewniającą co najmniej 1,5 wymiany powietrza na godzinę.

3. W garażu, w którym poziom posadzki znajduje się poniżej poziomu terenu, a w którym dopuszcza się parkowanie samochodów zasilanych gazem propan-butan, powinna być stosowana samoczynna wentylacja mechaniczna, zapobiegająca powstawaniu niebezpiecznych stężeń tego gazu.

4. W garażu o powierzchni większej niż 500 m² należy stosować wentylację oddymiającą, o której mowa w Dziale IV, Rozdziale 2, Pkt 32.

Pkt 9

W garażu wielokondygnacyjnym posadzka i jej obrzeże powinny być tak ukształtowane aby uniemożliwiać spływ wody lub innej cieczy na zewnątrz i na niższy poziom garażowania, a na drodze ruchu pieszego nie utrudniać przejazdu wózka inwalidzkiego.

DZIAŁ IV

WYMAGANIA UŻYTKOWE DLA WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO BUDYNKU

Rozdział 1

Instalacja wodociągowa zimnej wody

Pkt 1

1. Instalacja wodociągowa zimnej wody powinna być zaprojektowana i wykonana w sposób zapewniający ciągłe dostarczanie do określonych miejsc w budynku, zgodnie z jego przeznaczeniem, wymaganego strumienia zimnej wody przy założonej wartości współczynnika jednoczesności poboru.

2. Instalacja wodociągowa zimnej wody powinna spełniać wymagania określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

Pkt 2

Ciśnienie statyczne wody w instalacji zimnej wody przed każdym punktem czerpalnym, a także średnica przewodów i armatury powinna umożliwiać dostarczenie wody w wymaganej ilości i natężeniu przy założonej wartości współczynnika jednoczesności poboru, przy czym ciśnienie to nie może wynosić więcej niż 0,6 Mpa (6 barów).

Pkt 3

Wyroby zastosowane w instalacji wodociągowej zimnej wody powinny być dobrane z uwzględnieniem korozyjności wody, tak aby nie następowało pogarszanie jakości wody oraz trwałości instalacji, a także, aby takich skutków nie wywoływało wzajemne oddziaływanie materiałów, z których wykonano te wyroby.

Pkt 4

W instalacji wodociągowej zimnej wody w budynku, a także w zewnętrznej instalacji na terenie działki budowlanej, zestaw wodomierza głównego, wymagany zgodnie z przepisem odrębnym, powinien być zainstalowany na każdym połączeniu z zewnętrzną siecią wodociągową, w miejscu łatwo dostępnym, wentylowanym i zabezpieczonym przed zalaniem wodą, zamarzaniem oraz ingerencją osób niepowołanych.

Pkt 5

1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym, w budynku mieszkalnym z lokalami użytkowymi oraz w innym budynku wielolokalowym, zestawy wodomierzowe do

pomiaru ilości wody zużytej w budynku, wymagane, zgodnie z przepisem odrębnym, powinny być instalowane na przewodach doprowadzających zimną wodę do budynku lub do poszczególnych mieszkań i lokali, bądź też do poszczególnych grup punktów czerpalnych w mieszkaniach i lokalach, a także poza nimi.

2. Zestawy wodomierzowe, o których mowa w ust. 1, powinny być zainstalowane w miejscach łatwo dostępnych, umożliwiających dokonanie odczytów wskazań wodomierzy i ich obsługę, wentylowanych, zabezpieczonych przed zalaniem wodą, zamarzaniem oraz ingerencją osób niepowołanych.

Pkt 6

Instalacja wodociągowa zimnej wody powinna być zabezpieczona przed możliwością jej wtórnego zanieczyszczenia, także przez wodę pochodzącą z instalacji wykorzystującej wody opadowe i roztopowe, o której mowa w Pkt 7 Rozdziału 3.

Rozdział 2

Instalacja wodociągowa ciepłej wody

Pkt 1

Instalacja wodociągowa ciepłej wody powinna być zaprojektowana i wykonana w sposób zapewniający ciągłe dostarczanie do określonych miejsc w budynku, zgodnie z jego przeznaczeniem, wymaganego strumienia ciepłej wody o wymaganej temperaturze, przy założonej wartości współczynnika jednoczesności poboru.

Pkt 2

1. Ciśnienie statyczne wody w instalacji wodociągowej ciepłej wody przed każdym punktem czerpalnym, a także średnica przewodów i armatury powinna umożliwiać dostarczenie ciepłej wody w wymaganej ilości i natężeniu przy założonej wartości współczynnika jednoczesności poboru, przy czym ciśnienie to nie może wynosić więcej niż 0,6 MPa (6 barów).

2. Instalacja wodociągowa ciepłej wody powinna mieć zabezpieczenie przed możliwością przekroczenia dopuszczalnych dla danej instalacji wartości ciśnienia i temperatury.

Pkt 3

1. Wyroby zastosowane w instalacji wodociągowej ciepłej wody powinny być dobrane z uwzględnieniem korozyjności wody, tak aby nie następowało pogarszanie jakości wody oraz trwałości instalacji, a także, aby takich skutków nie wywoływało wzajemne oddziaływanie materiałów, z których wykonano te wyroby.

2. Wymagania ust. 1 dotyczą także wyrobów poza instalacją wodociągową ciepłej wody, przez które przepływa woda wodociągowa w celu jej podgrzania.

Pkt 4

1. Instalacja wodociągowa ciepłej wody powinna umożliwiać uzyskanie w punktach czerpalnych, wody o temperaturze nie niższej niż 55°C i nie wyższej niż 60°C, przy czym temperaturę tę powinna osiągnąć po czasie nie dłuższym niż 1 minuta po pełnym otwarciu armatury czerpalnej.

2. W instalacji wodociągowej ciepłej wody w budynkach, z wyjątkiem budynków jednorodzinnych, budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej oraz budynków rekreacji indywidualnej, powinien być zapewniony stały obieg wody.

3. Instalacja wodociągowa ciepłej wody w budynkach, o których mowa w ust. 2, powinna umożliwiać przeprowadzanie ciągłej lub okresowej dezynfekcji metodą

chemiczną lub fizyczną, w tym okresowe stosowanie metody dezynfekcji cieplnej, bez obniżania trwałości instalacji i zastosowanych w niej wyrobów.

Pkt 5

1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym, w budynku mieszkalnym z lokalami użytkowymi oraz w innym budynku wielolokalowym, zestawy wodomierzowe i ciepłomierze do pomiaru ilości wody i ciepła zużytego w budynku, wymagane, zgodnie z przepisami odrębnymi powinny być instalowane na przewodach doprowadzających ciepłą wodę do budynku lub urządzenia przygotowującego ciepłą wodę, bądź też do poszczególnych mieszkań i lokali lub do poszczególnych grup punktów czerpalnych w mieszkaniach i lokalach, a także poza nimi.

2. Zestawy wodomierzowe, a także ciepłomierze – o ile występują, powinny być zainstalowane w miejscach łatwo dostępnych, umożliwiających dokonywanie odczytów wskazań urządzeń pomiarowych i ich obsługę, zabezpieczonych przed zalaniem wodą, zamarzaniem oraz ingerencją osób niepowołanych.

Pkt 6

W armaturze mieszającej i czerpalnej przewód ciepłej wody powinien być podłączony z lewej strony.

Rozdział 3

Instalacja kanalizacji ściekowej i deszczowej

Pkt 1

1. Instalacja kanalizacji ściekowej powinna umożliwiać odprowadzanie ścieków z budynku do sieci kanalizacji sanitarnej albo ogólnospławnej, zbiorników bezodpływowych lub przydomowej oczyszczalni ścieków.

2. Instalacja kanalizacji deszczowej powinna umożliwiać odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z budynku do sieci kanalizacji ogólnospławnej, do sieci kanalizacji deszczowej lub na teren działki i do zbiorników retencyjnych.

Pkt 2

Instalację kanalizacji deszczowej odprowadzającą wody opadowe i roztopowe przez wnętrze budynku do sieci kanalizacji ogólnospławnej należy łączyć z instalacją kanalizacji ściekowej na odcinku poza budynkiem lub bezpośrednio z siecią kanalizacji ogólnospławnej.

Pkt 3

Instalacja kanalizacji ściekowej grawitacyjnej w pomieszczeniach budynku, w których możliwy jest zwrotny przepływ ścieków z sieci kanalizacyjnej, może być wykonana pod warunkiem zainstalowania urządzenia zabezpieczającego przed takim przepływem.

Pkt 4

1. Instalację kanalizacji ściekowej grawitacyjnej należy wyposażyć w przewody wentylujące jej piony lub w części tych pionów zastosować zawory napowietrzające.

2. Przewody wentylujące piony instalacji kanalizacyjnej powinny być wyprowadzone ponad dach w odległości od okien, drzwi, czerpni powietrza wentylacyjnego, która nie spowoduje zanieczyszczenia powietrza przepływającego do pomieszczeń przez otwory.

3. Przewody, o których mowa w ust. 2 nie mogą być wprowadzane do przewodów dymowych, spalinowych lub wentylacyjnych.

Pkt 5

W budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, w których odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z dachów następuje przez wewnętrzne piony, należy zapewnić podgrzewanie wpustów dachowych do tych pionów podczas opadów śniegu i jego zalegania na dachu oraz zapewnić wykonanie przelewów awaryjnych.

Pkt 6

Przyłączenie drenażu terenu przy budynku do przewodów odprowadzających ścieki do sieci kanalizacji ogólnospławnej lub deszczowej wymaga zastosowania urządzeń zapobiegających zamulaniu tych przewodów oraz przedostawaniu się z sieci kanalizacyjnej do drenażu ścieków i gazów.

Pkt 7

Wody opadowe i roztopowe gromadzone w zbiornikach retencyjnych, mogą służyć do spłukiwania toalet, podlewania zieleni, mycia dróg i chodników oraz do innych potrzeb gospodarczych, pod warunkiem zastosowania do tego celu odrębnej instalacji niepołączonej z instalacją wodociągową.

Rozdział 4

Instalacje ogrzewcze

Pkt 1

1. Budynek oraz pomieszczenia, które ze względu na swoje przeznaczenie wymagają ogrzewania, powinny być wyposażone w instalację ogrzewczą lub inne urządzenia ogrzewcze, niebędące piecami, trzonami kuchennymi lub kominkami.

2. Instalacja ogrzewcza powinna być zaprojektowana i wykonana w sposób zapewniający w okresie obniżonych temperatur utrzymywanie temperatury wewnętrzne w pomieszczeniach budynku, odpowiedniej do przeznaczenia każdego z tych pomieszczeń.

Pkt 2

1. Do instalacji ogrzewczej wodnej mogą być przyłączone inne instalacje ogrzewcze pod warunkiem, że będą one zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie zasilanych przez nie urządzeń oraz niemający negatywnego wpływu na pracę instalacji ogrzewczej i pozostałych instalacji przyłączonych.

2. Instalacja ogrzewcza powietrza powinna spełniać wymagania określone dla instalacji wentylacji i klimatyzacji.

Pkt 3

1. Instalacje ogrzewcze powinny być wyposażone w odpowiednią aparaturę kontrolną i pomiarową, zapewniającą ich bezpieczne użytkowanie.

2. Instalacja ogrzewcza wodna powinna być zabezpieczona przed nadmiernym wzrostem w niej ciśnienia i temperatury, a źródło ciepła zasilające instalację ogrzewczą wodną systemu zamkniętego powinno mieć zabezpieczenie przed wzrostem temperatury wody zasilającej instalację o więcej niż 10 K.

3. Instalacja ogrzewcza parowa powinna być zabezpieczona przed nadmiernym wzrostem w niej ciśnienia.

4. Instalacja ogrzewcza powietrza powinna być zabezpieczona przed nadmiernym wzrostem w niej temperatury.

Pkt 4

1. Instalacja ogrzewcza wodna powinna umożliwiać łatwe jej napełnianie i opróżnianie z wody, odpowietrzanie, a także okresowe uzupełnianie wodą w ilości dającej się utrzymać na racjonalnie niskim poziomie.

2. Instalacja ogrzewcza parowa powinna umożliwiać łatwe jej odpowietrzenie i odwodnienie.

Pkt 5

1. Wyroby zastosowane w instalacji ogrzewczej wodnej powinny być dobrane z uwzględnieniem korozyjności wody, tak aby było możliwe spełnienie odpowiednich wymagań dotyczących jakości wody oraz trwałości instalacji, także przy wzajemnym oddziaływaniu materiałów, z których wykonano te wyroby.

2. Wymagania ust. 1 dotyczą także wyrobów zastosowanych w instalacji źródła ciepła zasilającego instalację ogrzewczą wodną oraz instalacjach do niego przyłączonych, jeżeli cyrkuluje w nich ta sama woda.

Pkt 6

1. Grzejniki oraz inne urządzenia ogrzewające pomieszczenia w instalacji ogrzewczej wodnej i parowej, a także nawiewniki w instalacji ogrzewczej powietrznej, powinny być zaopatrzone w regulatory dopływu ciepła. Wymaganie to nie dotyczy grzejników w instalacji ogrzewczej wodnej budynków zakwaterowania w zakładach karnych i aresztach śledczych.

2. W instalacji ogrzewczej wodnej, regulatory dopływu ciepła do grzejników lub innych urządzeń ogrzewających pomieszczenia, a w instalacji ogrzewczej powietrznej regulatory na nawiewnikach powinny działać automatycznie, w zależności od zmian temperatury wewnętrznej w pomieszczeniach, w których są zainstalowane umożliwiając utrzymanie w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi o temperaturze obliczeniowej 20 °C i wyższej, temperatury nie niższej niż 16 °C.

3. Wymaganie, o którym mowa w ust. 2 nie dotyczy instalacji ogrzewczej wodnej w budynku jednorodzinnym, budynku mieszkalnym w zabudowie zagrodowej i budynku rekreacji indywidualnej - zasilanej z kotła w tym budynku oraz w lokalu w budynku wielolokalowym - zasilanej z kotła w tym lokalu, a także instalacji ogrzewczej w innych lokalach niebędących mieszkaniami, w których stosuje się okresowe przerwy w ogrzewaniu.

Pkt 7

1. Jeżeli charakterystyka projektowego obciążenia cieplnego lub sposób użytkowania poszczególnych części budynku są wyraźnie zróżnicowane albo występują w nich okresowe ograniczenia lub przerwy w użytkowaniu, instalacja ogrzewcza powinna być odpowiednio podzielona na niezależne części, zaopatrzone w urządzenia pozwalające na ograniczanie lub przerywanie dopływu ciepła do poszczególnych części, w sposób niezakłócający działania pozostałej części instalacji.

2. Instalacja ogrzewcza podzielona w sposób, o którym mowa w ust. 1, powinna być wyposażona dodatkowo w armaturę umożliwiającą w przypadku instalacji ogrzewczej wodnej opróżnienie z czynnika grzeijnego, a w przypadku instalacji

ogrzewczej parowej – z kondensatu, poszczególnych części instalacji bez przerywania działania pozostałej jej części.

Pkt 8

1. W instalacji ogrzewczej wodnej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, w budynku mieszkalnym z lokalami użytkowymi oraz w innym budynku wielolokalowym, urządzenia pomiarowe, w tym ciepłownicze, wymagane zgodnie z przepisami odrębnymi powinny umożliwiać ustalenie ilości ciepła dostarczonego do poszczególnych mieszkańców i lokali, a także innych pomieszczeń, poza nimi.

2. Jeżeli urządzenia, o których mowa w ust. 1, są instalowane w odrębnych pomieszczeniach, to powinny one łatwo dostępne dla dokonywania odczytów i obsługi, wentylowane, zabezpieczone przed zalaniem i zamarzaniem oraz ingerencją osób niepowołanych.

Pkt 9

Przewody instalacji ogrzewczej, przy uwzględnieniu wymagań przeciwpożarowych, powinny być zabezpieczone przed nadmiernymi stratami ciepła, skutkami dotyku przez człowieka powierzchni o wysokiej temperaturze, a w instalacji ogrzewczej wodnej, także uszkodzeniem spowodowanym zamarznięciem czynnika grzejnego.

Pkt 10

Obudowa przewodów instalacji ogrzewczej powinna umożliwiać wymianę instalacji bez naruszania konstrukcji budynku.

Rozdział 5

Przewody kominowe

Pkt 1

Przewody (kanały) kominowe w budynku: wentylacyjne, spalinowe i dymowe, prowadzone w ścianach budynku, w obudowach, trwale połączonych z konstrukcją lub stanowiące konstrukcje samodzielne, powinny mieć wymiary przekroju, sposób prowadzenia i wysokość, stwarzające potrzebny ciąg oraz zapewniający wymaganą przepustowość.

Pkt 2

1. Przewody kominowe powinny być szczelne i spełniać wymagania przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego.

2. Wewnętrzna powierzchnia przewodów odprowadzających spaliny mokre powinna być odporna na ich destrukcyjne oddziaływanie.

Pkt 3

Przewody kominowe powinny być wyprowadzone ponad dach na wysokość zabezpieczającą przed niedopuszczalnym zakłóceniem ciągu, a w przypadku przewodów spalinowych od urządzeń gazowych z zamkniętą komorą spalania o mocy ograniczonej rodzajem zabudowy, bezpośrednio przez ściany zewnętrzne budynków.

Pkt 4

1. Przewody kominowe w budynku nie mogą być łączone w grawitacyjne zbiorcze przewody wentylacyjne, spalinowe i dymowe z wyjątkiem przewodów powietrzno-spalinowych od urządzeń gazowych z zamkniętą komorą spalania, zabezpieczonych przed zanikiem ciągu kominowego.

2. W pomieszczeniach, w których znajdują się wloty do przewodów spalinowych, nie mogą być stosowane indywidualne wentylatory wyciągowe.

3. Urządzenia na paliwa stałe, takie jak kuchnie, kotły grzewcze, kominki, piece, usytuowane na najwyższej kondygnacji powinny być przyłączone do odrębnego przewodu dymowego.

Pkt 5

1. Nasady kominowe w budynkach, w których ze względu na obciążenie wiatrem, o których położenie budynku i lokalne warunki topograficzne istnieje zagrożenie wystąpienia odwrócenia ciągu kominowego.

2. Nasad kominowych, o których mowa w ust. 1 można nie stosować w przypadku palenisk i komór spalania z mechanicznym pobudzaniem odpływu spalin.

Pkt 6

1. Przewody kominowe w ścianach, mogą być sytuowane w ścianach obciążonych stropami, jeżeli nie spowoduje to nieszczelności lub ograniczenia światła przewodów, a także spełnienia wymagań dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji.

2. Zestawu przewodów kominowych wydzielonych lub oddylatowanych od konstrukcji budynku nie można przyjmować, jako element konstrukcyjny, w tym obciążać stropami.

Pkt 7

1. Wyloty przewodów kominowych powinny być dostępne do czyszczenia i okresowej kontroli.

2. Przewody spalinowe i dymowe powinny być wyposażone, odpowiednio, w otwory wycierowe lub rewizyjne, zamykane szczelnymi drzwiczkami, a w przypadku występowania spalin mokrych – także w układ odprowadzania skroplin.

Rozdział 6

Instalacje wentylacji i klimatyzacji

Pkt 1

1. Wentylację mechaniczną lub naturalną grawitacyjną należy zapewnić w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w innych pomieszczeniach, w których ze względów zdrowotnych, technologicznych lub bezpieczeństwa konieczne jest zapewnienie wymiany powietrza, a także w pomieszczeniach bez otwieranych okien.

2. Klimatyzację należy stosować w pomieszczeniach, w których ze względów higienicznych, zdrowotnych, technologicznych, a także zgodnych z przeznaczeniem warunków użytkowych konieczne jest utrzymywanie odpowiednich dla danego pomieszczenia parametrów powietrza wewnętrznego.

Pkt 2

1. W budynkach wysokich i wysokościowych należy stosować wentylację mechaniczną.

2. W pomieszczeniu, w którym jest zastosowana wentylacja mechaniczna lub klimatyzacja, nie można stosować wentylacji naturalnej grawitacyjnej. Wymaganie to nie dotyczy pomieszczeń, w których jest zastosowana wentylacja hybrydowa oraz pomieszczeń klimatyzowanych za pomocą urządzeń niepobierających powietrza zewnętrznego.

3. W pomieszczeniu zagrożonym wydzielaniem się lub przenikaniem z zewnątrz substancji szkodliwej dla zdrowia bądź substancji palnej, w ilościach mogących stworzyć zagrożenie wybuchem, należy stosować dodatkową, awaryjną wentylację wywiewną, uruchamianą od wewnątrz i z zewnątrz pomieszczenia, wymagana zgodnie z przepisami odrębnymi.

4. W pomieszczeniu, w którym występują źródła miejscowej emisji substancji szkodliwych o niedopuszczalnym stężeniu lub uciążliwym zapachu, należy stosować odciągi miejscowe współpracujące z wentylacją ogólną, umożliwiające spełnienie w strefie pracy wymagań jakości środowiska wewnętrznego określonych w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy.

Pkt 3

1. Instalację wentylacji naturalnej należy projektować dla umownych warunków różnicy ciśnienia powietrza między otoczeniem i wnętrzem budynku w sposób niepowodujący zjawiska przeciągu, uwzględniając ilości powietrza zewnętrznego, ustalonego na podstawie potrzeb higieniczno – zdrowotnych, właściwości wyposażenia technicznego oraz wymagań trwałości konstrukcji.

2. Instalację wentylacji mechanicznej należy tak projektować, aby zapewnić doprowadzenie do pomieszczeń ilości powietrza zewnętrznego, ustalonych na podstawie wymagań, o których mowa w ust. 1, przy zachowaniu w tych pomieszczeniach dopuszczalnej prędkości ruchu powietrza, a w przypadku wentylacji nawiewno-wywiewnej, także czystości powietrza wymaganej w przepisach odrębnych.

3. Instalację klimatyzacji należy tak projektować, aby zapewnić doprowadzenie do pomieszczeń powietrza zewnętrznego w ilości ustalonej na podstawie wymagań higieniczno – zdrowotnych użytkowników oraz bilansu ciepła i zanieczyszczeń, z zachowaniem w pomieszczeniach odpowiedniej wartości temperatury, wilgotności względnej, prędkości ruchu oraz czystości powietrza zgodnie z warunkami komfortu cieplnego lub z wymaganiami technologicznymi.

Pkt 4

W przypadku zastosowania w budynku przepływu powietrza wentylacyjnego między pomieszczeniami lub strefami wentylacyjnymi, należy zapewnić jego przepływ w kierunku pomieszczenia lub strefy o większym stopniu zanieczyszczenia powietrza, przy czym w mieszkaniach – z pokoi do pomieszczenia kuchennego lub wnęki kuchennej bądź do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Pkt 5

1. Pomieszczenia o różnych warunkach higieniczno-sanitarnych powinny być wyposażone w odrębne instalacje wentylacyjne lub klimatyzacyjne. Nie dotyczy to części mieszkalnej budynków jednorodzinnych i rekreacji indywidualnej oraz instalacji wentylacji mechanicznej wywiewnej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

2. W instalacjach wentylacji i klimatyzacji przewody z pomieszczenia zagrożonego wybuchem nie mogą łączyć się z przewodami z innych pomieszczeń.

3. Dopuszcza się wentylowanie pomieszczeń nieprzeznaczonych na pobyt ludzi, w tym garaży, powietrzem o mniejszym stopniu zanieczyszczenia niż maksymalne dopuszczalne dla tych pomieszczeń, niezawierającym substancji szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych zapachów, odprowadzanym z pomieszczeń niebędących pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Pkt 6

1. W pomieszczeniach w budynkach użyteczności publicznej i produkcyjnych, których przeznaczenie wiąże się z ich okresowym użytkowaniem, instalacja wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji powinna zapewniać możliwość ograniczenia intensywności działania lub jej wyłączenia poza okresem użytkowania pomieszczeń,

z zachowaniem warunku normalnej pracy, przez co najmniej jedną godzinę przed i po ich użytkowaniu.

2. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, w przypadku występowania źródeł zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia lub źródeł pary wodnej, należy zapewnić utrzymanie stałej, wystarczającej do utrzymania dopuszczalnego stężenia zanieczyszczeń, wymiany powietrza w okresie przerw w ich wykorzystywaniu lub zapewnić okresową wymianę powietrza sterowaną poziomem stężenia zanieczyszczeń.

Pkt 7

1. Instalacje wentylacji i klimatyzacji należy projektować z uwzględnieniem urządzeń mogących wywoływać zakłócenia skuteczności ich działania.

2. W pomieszczeniu z paleniskami na paliwo stałe, płynne lub z urządzeniami gazowymi pobierającymi powietrze do spalania z pomieszczenia i z grawitacyjnym odprowadzeniem spalin przewodem od urządzenia stosowanie mechanicznej wentylacji wyciągowej jest zabronione.

3. Pomieszczenia wymagające wysokiej czystości powietrza zgodnie z przepisami odrębnymi, należy chronić przed napływem zanieczyszczeń z pomieszczeń sąsiadujących i z otoczenia zewnętrznego, poprzez zapewnienie odpowiedniej różnicy ciśnienia powietrza.

Pkt 8

1. Urządzenia i elementy instalacji wentylacji i klimatyzacji nie powinny emitować szkodliwych substancji, włókien lub zapachów, o nadmiernym stężeniu oraz sprzyjać rozwojowi mikroorganizmów.

2. Urządzenia do odzyskiwania ciepła powinny mieć zabezpieczenia ograniczające przenikanie między wymieniającymi ciepło strumieniami powietrza.

Pkt 9

1. W instalacjach wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej lub klimatyzacji o wydajności co najmniej 5 000 m³/h należy stosować rozwiązania umożliwiające odzyskiwanie ciepła z powietrza wywiewanego.

2. Recyrkulację powietrza można stosować wówczas, gdy przeznaczenie wentylowanych pomieszczeń nie wiąże się z występowaniem bakterii chorobotwórczych, z emisją substancji szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych zapachów, przy zachowaniu wymagań Pkt 3 oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

Pkt 10

Czerpnie powietrza w instalacjach wentylacji i klimatyzacji powinny być zabezpieczone przed opadami atmosferycznymi i działaniem wiatru oraz być zlokalizowane w sposób umożliwiający pobieranie w danych warunkach jak najczystsze, a w okresie letnim – najchłodniejszego powietrza.

Pkt 11

1. Powietrze wywiewane z budynków lub pomieszczeń, zanieczyszczone w stopniu przekraczającym wymagania określone w przepisach odrębnych, dotyczących ochrony środowiska, powinno być odpowiednio oczyszczone przed wprowadzeniem do atmosfery.

2. Wyrzutnie powietrza w instalacjach wentylacji i klimatyzacji powinny być zabezpieczone przed opadami atmosferycznymi i działaniem wiatru oraz być zlokalizowane w miejscach umożliwiających odprowadzenie wywiewanego powietrza bez powodowania zagrożenia zdrowia użytkowników budynków i ludzi w strefie oddziaływania wyrzutni oraz wywierania szkodliwego wpływu na obiekty budowlane.

Pkt 12

1. Przewody wentylacyjne powinny być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby zapewnić przekrój poprzeczny dostosowany do przewidywanych przepływów powietrza oraz konstrukcję i zamocowanie o wytrzymałości umożliwiającej przenoszenie przewidywanych obciążeń, w tym ciśnienia wewnętrznego, z zachowaniem wymaganej szczelności instalacji.

2. Przewody i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji powinny być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby zminimalizować odkładanie się zanieczyszczeń na ich powierzchniach wewnętrznych kontaktujących się z powietrzem wentylacyjnym.

3. Właściwości materiałów przewodów lub sposób zabezpieczania ich powierzchni powinny być dobrane odpowiednio do parametrów przepływającego powietrza oraz do warunków występujących w miejscu ich zamontowania.

4. Przewody instalowane w miejscach, w których mogą być narażone na przypadkowe uszkodzenia mechaniczne, powinny być zabezpieczone przed tymi uszkodzeniami.

5. Przewody powinny być wyposażone w otwory rewizyjne, ułatwiające ich konserwację i czyszczenie.

Pkt 13

1. Przewody prowadzone przez pomieszczenia lub przestrzenie nieogrzewane powinny mieć izolację cieplną, spełniającą wymagania ochrony przeciwpożarowej.

2. Przewody instalacji klimatyzacji, przewody stosowane do recyrkulacji powietrza oraz prowadzące do urządzeń do odzyskiwania ciepła, a także przewody prowadzące powietrze zewnętrzne przez ogrzewane pomieszczenia, powinny mieć izolację cieplną i przeciwwilgociową, spełniającą wymagania ochrony przeciwpożarowej.

Pkt 14

1. Instalacje klimatyzacji powinny być wyposażone w odpowiednie urządzenia kontrolno-pomiarowe służące do sprawdzania warunków pracy i kontroli zużycia energii.

2. Urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji, takie jak centrale, klimakonwektory wentylatorowe, klimatyzatory, aparaty ogrzewcze i chłodząco-wentylacyjne, powinny być tak instalowane, aby była zapewniona możliwość ich okresowej kontroli, konserwacji, naprawy lub wymiany.

Pkt 15

1. Urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji powinny być zabezpieczone za pomocą filtrów przed zanieczyszczeniami znajdującymi się w powietrzu zewnętrznym, a w szczególnych przypadkach w powietrzu obiegowym (recyrkulacyjnym).

2. Nawilzacze w instalacji wentylacji mechanicznej i klimatyzacji powinny być zabezpieczone przed przeciekaniem wody na zewnątrz oraz przed przenoszeniem kropeł wody przez powietrze wentylacyjne do dalszych części instalacji.

3. Połączenia wentylatorów z przewodami wentylacyjnymi powinny być wykonane w sposób uniemożliwiający przenoszenie drgań na inne elementy instalacji, z zachowaniem wymagań ochrony przeciwpożarowej.

4. Instalacje wentylacji mechanicznej i klimatyzacji powinny być wyposażone w przepustnice umożliwiające regulację instalacji, a także odcięcie dopływu powietrza zewnętrznego i wypływu powietrza wewnętrznego. Wymaganie to nie dotyczy instalacji mechanicznej wywiewnej, przewidzianej do okresowej pracy jako wentylacja grawitacyjna.

Pkt 16

1. Centrale wentylacyjne i klimatyzacyjne usytuowane na zewnątrz budynku powinny mieć odpowiednią obudowę lub inne zabezpieczenie przed wpływem czynników atmosferycznych.

2. W przypadku pomieszczeń o specjalnych wymaganiach higienicznych należy stosować centrale wentylacyjne i klimatyzacyjne umożliwiające utrzymanie

podwyższonej czystości wewnątrz obudowy, wyposażone w oświetlenie wewnętrzne i wzierniki do kontroli stanu centrali z zewnątrz.

3. Centrale wentylacyjne i klimatyzacyjne, obsługujące pomieszczenia o specjalnych wymaganiach higienicznych, powinny umożliwiać utrzymanie i kontrolę czystości odpowiedniej czystości wewnątrz obudowy.

Pkt 17

1. W przypadku zastosowania w pomieszczeniach innego rodzaju wentylacji niż nawiewna wentylacja mechaniczna, dopływ powietrza zewnętrznego, w ilości niezbędnej dla potrzeb wentylacyjnych, należy zapewnić przez urządzenia nawiewne umieszczane w oknach, drzwiach balkonowych lub w innych częściach przegród zewnętrznych.

Rozdział 7

Instalacje na paliwa gazowe

Pkt 1

1. Instalacje na paliwa gazowe w budynku powinny być tak zaprojektowane i wykonane, aby zapewnić doprowadzenie paliwa gazowego w ilości odpowiadającej potrzebom użytkowym, o odpowiedniej wysokości ciśnienia przed urządzeniami gazowymi oraz bezpieczne i niezawodne jej funkcjonowanie.

2. Wymagania dla instalacji na paliwa gazowe, o których mowa w rozporządzeniu, nie dotyczą instalacji przeznaczonych do celów rolniczych i produkcyjno – przemysłowych (technologicznych).

Pkt 2

1. Instalacje gazowe w budynkach mogą być zasilane paliwami gazowymi dopuszczonymi do stosowania, przy zapewnieniu bezpieczeństwa eksploatacji oraz bezpieczeństwa użytkowników instalacji i innych mieszkańców budynków.

2. W jednym budynku nie mogą występować instalacje zasilane różnymi paliwami gazowymi. Nie można wykonywać instalacji na paliwa gazowe o gęstości większej od gęstości powietrza.

Pkt 3

1. W instalacji na paliwa gazowe w budynkach mieszkalnych, budynkach zamieszkania zbiorowego, budynkach użyteczności publicznej, budynkach rekreacji indywidualnej oraz budynkach mieszkalnych w zabudowie zagrodowej, ciśnienie gazu nie może być wyższe niż 5 kPa.

2. W przypadku doprowadzenia do budynków, o których mowa w ust. 1, paliwa gazowego o ciśnieniu wyższym niż 5 kPa, na zewnątrz tych budynków należy instalować urządzenia redukujące ciśnienie gazu do wymaganej wysokości, sytuowane na zewnątrz budynku w miejscach zabezpieczonych przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz dostępem osób niepowołanych.

3. W innych budynkach niż wymienione w ust. 1 wysokość dopuszczalnego ciśnienia gazu w przewodach powinna być dostosowana do wymagań technologicznych zainstalowanych w nich urządzeń gazowych.

Pkt 4

W budynkach o wysokości większej niż 35 m ponad poziom terenu urządzenia gazowe mogą być zainstalowane w pomieszczeniach technicznych zlokalizowanych na pierwszej kondygnacji nadziemnej lub pierwszej podziemnej, a także na

najwyższej kondygnacji budynku lub nad tą kondygnacją, pod warunkiem zastosowania urządzeń stabilizujących wysokość ciśnienia zasilającego.

Pkt 5

1. Paliwo gazowe o gęstości większej od gęstości powietrza może być stosowane do zasilania instalacji na paliwo gazowe w budynkach niskich.

2. Paliwo gazowe, o którym mowa w ust. 1, nie może być stosowane do zasilania urządzeń gazowych znajdujących się w pomieszczeniach z poziomem posadzki poniżej poziomu otaczającego terenu, a także w pomieszczeniach ze studzienkami, kanałami instalacyjnymi lub rewizyjnymi usytuowanymi poniżej poziomu posadzki.

Pkt 6

1. Instalacja na paliwo gazowe zasilana ze źródeł paliwa gazowego zlokalizowanych poza budynkiem powinna być wyposażona na przyłączy w zawór odcinający dopływ gazu, zwany kurkiem głównym.

2. Kurek główny powinien być zainstalowany na zewnątrz budynku w miejscu łatwo dostępnym, wyraźnie oznakowanym i zabezpieczonym przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz ingerencją osób niepowołanych.

3. W przypadku, gdy z jednego przyłączy zasilany jest więcej niż jeden budynek, poza kurkiem głównym na przyłączy, na podłączeniach do poszczególnych budynków, powinny być zainstalowane zawory odcinające niebędące kurkami głównymi.

Pkt 7

Instalacja gazowa zasilana z sieci gazowej wykonanej z przewodów metalowych powinna być zabezpieczona przed wpływem prądów błędzących.

Pkt 8

Pomieszczenia, w których instalowano urządzenia gazowe o sumarycznej mocy powyżej 60 kW, powinny być wyposażone w systemy sygnalizacyjno – odcinające dopływ gazu.

Pkt 9

1. Przewody instalacji na paliwo gazowe powinny być wykonane z materiałów i w sposób zapewniający szczelność, trwałość oraz bezpieczeństwo jej eksploatacji.

2. Przewody instalacji na paliwo gazowe należy lokalizować, w stosunku do przewodów innych instalacji stanowiących wyposażenie budynku, w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich użytkowania.

Pkt 10

W instalacji na paliwo gazowe urządzenie pomiaru zużycia paliwa gazowego zwane gazomierzem, wymagane zgodnie z przepisami odrębnymi, powinno być instalowane bezpośrednio za zaworem odcinającym dopływ paliwa gazowego do indywidualnego odbiorcy, w miejscu łatwo dostępnym oraz zabezpieczone przed ingerencją osób niepowołanych.

Pkt 11

1. Urządzenia gazowe mogą być instalowane w pomieszczeniach spełniających warunki dotyczące: wysokości, kubatury, wentylowania, odprowadzenia spalin, doprowadzenia powietrza do spalania, a także wymagań technicznych określonych przez ich producentów.

2. Urządzenia gazowe, pozostające bez stałego nadzoru podczas eksploatacji powinny być wyposażone w samoczynnie działające zabezpieczenia przed skutkami spadku ciśnienia lub przerwy w dopływie paliwa gazowego.

3. Przed każdym urządzeniem gazowym należy zainstalować zawór odcinający dopływ paliwa gazowego.

Pkt 12

Grzewcze urządzenia gazowe niezależnie od ich mocy powinny być połączone na stałe z indywidualnymi przewodami spalinowymi lub powietrzno – spalinowymi dostosowanymi do warunków pracy danego typu urządzeń.

Pkt 13

1. Instalacje na gaz płynny oraz podłączone do niej urządzenia gazowe w budynkach mogą być zasilane gazem płynnym z indywidualnych butli, baterii butli, pojedynczych zbiorników oraz zespołów zbiorników.

2. Zasady lokalizacji oraz wymagania eksploatacyjne dotyczące butli i zbiorników z gazem płynnym, a także zasilanych z nich instalacji powinny spełniać wymagania bezpieczeństwa określone w przepisach odrębnych.

3. W lokalu mieszkalnym lub użytkowym instalacja na gaz płynny z indywidualnych butli może być wyposażona tylko w 2 urządzenia gazowe.

Rozdział 8

Instalacja elektryczna i piorunochronna

Pkt 1

1. Budynek, odpowiednio do potrzeb wynikających z jego przeznaczenia, powinien być wyposażony wewnętrzną instalację elektryczną.

2. Instalacja elektryczna, przy zachowaniu przepisów odrębnych powinna być zaprojektowana i wykonana w sposób zapewniający:

- 1) dostarczanie energii elektrycznej o odpowiednich parametrach technicznych do odbiorników, stosownie do potrzeb użytkowych,
- 2) ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym, przepięciami łączeniowymi i atmosferycznymi, powstaniem pożaru, wybuchem i innymi szkodami,
- 3) ochronę przed emisją drgań i hałasu powyżej dopuszczalnego poziomu oraz szkodliwego oddziaływania pola elektromagnetycznego.

Pkt 2

Instalacja piorunochronna, powinna zapewniać ochronę odgromową i przepięciową uwzględniającą właściwości techniczne budynku podlegającego ochronie, ocenę ryzyka zagrożeń oraz wymaganego poziomu ochrony wynikającego z zainstalowanych urządzeń.

Pkt 3

Budynek, w którym zanik napięcia w elektroenergetycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska, a także znaczne straty materialne, należy zasilac co najmniej z dwóch niezależnych, samoczynnie załączających się źródeł energii elektrycznej, oraz wyposażać w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (zapasowe lub ewakuacyjne). W budynku wysokościowym jednym ze źródeł zasilania powinien być zespół prądotwórczy.

Pkt 4

Stacja transformatorowa i rozdzielnia niskiego napięcia powinny być sytuowane poza budynkiem lub w budynku o innym przeznaczeniu, jeżeli zostaną zachowane odpowiednie odległości od pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz wymagania dla przegród budowlanych ją wydzielających.

Pkt 5

1. Instalacja elektryczna w budynku powinna być zaprojektowana i wykonana z zastosowaniem odpowiednio dobranych:

- 1) połączeń wyrównawczych głównych i miejscowych, łączących przewody ochronne z częściami przewodzącymi innych instalacji i konstrukcji budynku, zabezpieczających przed pojawianiem się między tymi częściami napięcia stwarzającego zagrożenie dla ludzi, zwierząt i urządzeń,
- 2) urządzeń ochrony przed przepięciami łączeniowymi i atmosferycznymi oraz elektrycznością statyczną, chroniących użytkowane w budynku odbiorniki – stosownie do ich wytrzymałości na impuls lub udar elektryczny,
- 3) zabezpieczeń przetężeniowych dobranych zgodnie z zasadą selektywności (wybiórczości), zapewniających wymaganą kolejność włączania się do urządzeń zabezpieczających przewody i odbiorniki, liczona od strony zasilania.

2. Połączeniami wyrównawczymi, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 należy objąć wykonaną z przewodów metalowych instalację wodociagową i ogrzewczą wodną oraz metalowe elementy instalacji kanalizacyjnej i gazowej, a także metalowe elementy szybów dźwigowych i maszynowni, przewodów i wkładów kominowych, przewodów i urządzeń do wentylacji i klimatyzacji oraz obudowy urządzeń instalacji telekomunikacyjnej.

Pkt 6

Instalację elektryczną należy wyposażyć w uziomy, którymi mogą być metalowe konstrukcje budynków, zbrojenia fundamentów oraz inne metalowe elementy umieszczone w niezbrojonych fundamentach stanowiące sztuczny uziom fundamentowy, a także metalowe przewody sieci wodociagowej, pod warunkiem uzyskania zgody jednostki eksploatującej tę sieć.

Pkt 7

Złącze instalacji elektrycznej służące do połączenia jej z siecią zasilającą w energię elektryczną powinno być usytuowane w miejscu dostępnym, zabezpieczonym przed uszkodzeniami, wpływami atmosferycznymi oraz ingerencją osób niepowołanych.

Pkt 8

W instalacji elektrycznej liczniki do pomiaru zużycia energii elektrycznej, wymagane zgodnie z przepisami odrębnymi, powinny być instalowane indywidualnie dla każdego odbiorcy bezpośrednio za zabezpieczeniami przelicznikowymi, w miejscu łatwo dostępnym i zabezpieczone przed ingerencją osób niepowołanych.

Pkt 9

1. Prowadzenie instalacji i rozmieszczenie urządzeń elektrycznych w budynku powinno zapewniać bezkolizyjność z innymi instalacjami w zakresie odległości i ich wzajemnego usytuowania.

2. Główne ciągi instalacji elektrycznej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej należy prowadzić poza mieszkaniem i pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w wydzielonych kanałach lub szybach instalacyjnych.

Pkt 10

1. Przewody i kable elektryczne należy prowadzić w sposób umożliwiający ich wymianę bez potrzeby naruszania konstrukcji budynku.

2. Dopuszcza się prowadzenie przewodów elektrycznych wtynkowych, pod warunkiem pokrycia ich warstwą tynku o grubości co najmniej 5 mm.

Pkt 11

1. Przewody i kable elektryczne oraz światłowodowe wraz z ich zamocowaniami, zwane dalej „zespołami kablowymi”, stosowane w systemach zasilania i sterowania urządzeniami służącymi ochronie przeciwpożarowej, powinny zapewniać ciągłość dostawy energii elektrycznej lub przekazu sygnału przez czas wymagany do uruchomienia i działania urządzenia. Czas ten może być ograniczony do 30 minut, o ile zespoły kablowe znajdują się w obrębie przestrzeni chronionych stałymi samoczynnymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi.

2. Zespoły kablowe umieszczone w pomieszczeniach chronionych stałymi wodnymi urządzeniami gaśniczymi powinny być odporne na oddziaływanie wody. Wymaganie to uznaje się za spełnione jeżeli przewody i kable ułożone są w ognioochronnych kanałach kablowych.

3. Zespoły kablowe powinny być tak zaprojektowane i wykonane, aby w wymaganym czasie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie nastąpiła przerwa w dostawie energii elektrycznej lub przekazie sygnału spowodowana oddziaływaniami elementów budynku lub wyposażenia.

4. Przewody i kable elektryczne w obwodach urządzeń alarmu pożaru, oświetlenia awaryjnego i łączności powinny mieć klasę PH odpowiednią do czasu wymaganego do działania tych urządzeń.

Pkt 12

1. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, należy stosować w strefach

pożarowych lub strefach zagrożonych wybuchem i umieszczać w pobliżu głównego wejścia do obiektu lub złącza oraz odpowiednio oznakować.

2. Odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem nie może powodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej, w tym zespołu prądotwórczego, z wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne, jeżeli występuje ono w budynku.

Pkt 13

1. Awaryjne oświetlenie zapasowe należy stosować w pomieszczeniach, w których po zaniku oświetlenia podstawowego istnieje konieczność kontynuowania czynności w niezmieniony sposób lub ich bezpiecznego zakończenia, przy czym czas działania tego oświetlenia powinien być dostosowany do uwarunkowań wynikających z wykonywanych czynności oraz warunków występujących w pomieszczeniu.

2. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne należy stosować:

1) w pomieszczeniach

- a) widowni kin, teatrów i filharmonii oraz innych sal widowiskowych,
- b) audytoriów, sal konferencyjnych, lokali rozrywkowych oraz sal sportowych przeznaczonych dla ponad 200 osób,
- c) wystawowych w muzeach,
- d) o powierzchni netto ponad 1.000 m² w garażach oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym,
- e) o powierzchni netto ponad 2.000 m² w budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach produkcyjnych i magazynowych,

2) na drogach ewakuacyjnych:

- a) z pomieszczeń wymienionych w pkt. 1,
- b) oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym,
- c) w szpitalach i innych budynkach przeznaczonych przede wszystkim do pobytu ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- d) W wysokich i wysokościowych budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego.

3. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne nie jest wymagane w pomieszczeniach, w których oświetlenie zapasowe spełnia warunek określony w ust. 5 dla oświetlenia ewakuacyjnego, a także wymagania Polskich Norm w tym zakresie.

4. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 godzinę od zaniku oświetlenia podstawowego.

5. W pomieszczeniu, które jest użytkowane przy wyłączonym oświetleniu podstawowym, należy stosować oświetlenie dodatkowe, zasilane napięciem nieprzekraczającym napięcia dotykowego dopuszczalnego długotrwale, służące

uwidocznieniu przeszkód wynikających z układu budynku, dróg komunikacji ogólnej lub sposobu jego użytkowania, a także podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji.

Pkt 14

1. Obwody odbiorcze instalacji elektrycznej w budynku wielorodzinnym należy prowadzić w obrębie każdego mieszkania lub lokalu użytkowego.

2. W instalacji elektrycznej w mieszkaniu należy stosować wyodrębnione obwody: oświetlenia, gniazd wtyczkowych ogólnego przeznaczenia, gniazd wtyczkowych w łazience, gniazd wtyczkowych do urządzeń odbiorczych w kuchni oraz obwody do odbiorników wymagających indywidualnego zabezpieczenia.

Pkt 15

W budynku mieszkalnym wielorodzinnym oświetlenie i odbiorniki w pomieszczeniach komunikacji ogólnej oraz technicznych i gospodarczych powinny być zasilane z tablic administracyjnych.

Pkt 16

Mieszkania w budynku wielorodzinnym i odrębne mieszkania w budynku zamieszkania zbiorowego należy wyposażyć w instalację wejściowej sygnalizacji dzwonekowej, a w razie przeznaczenia ich dla osób niepełnosprawnych – również w odpowiednią sygnalizację alarmowo-przyzywową.

Rozdział 9

Urządzenia dźwigowe

Pkt 1

1. W budynkach, które powinny być wyposażone w urządzenia dźwigowe ich liczbę i parametry techniczno-użytkowe należy ustalać z uwzględnieniem przeznaczenia tego budynku, jego wysokości oraz liczby i rodzaju użytkowników.

2. Co najmniej jeden z dźwigów służących komunikacji ogólnej w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, a także usytuowany w każdej wydzielonej w pionie, odrębnej części (segmentie) takiego budynku, powinien być przystosowany do przewozu mebli, chorych na noszach i osób niepełnosprawnych.

3. W zabudowie uzupełniającej (plombowej) w średniowysokim budynku mieszkalnym wielorodzinnym, mającym nie więcej niż 3 mieszkania dostępne z klatki schodowej na kondygnacji, dopuszcza się instalowanie dźwigu niespełniającego wymagań, określonych w ust. 2, poza przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Pkt 2

Dźwigi przeznaczone dla ekip ratowniczych powinny spełniać wymagania określone w przepisach bezpieczeństwa pożarowego oraz w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

Pkt 3

Dostęp do dźwigu, z zastrzeżeniem Pkt 14 ust. 3 (dział II, rozdział 2), powinien być zapewniony z każdej kondygnacji użytkowej, przy czym wymaganie to nie dotyczy kondygnacji nadbudowanej lub powstałej w wyniku adaptacji strychu na cele mieszkalne lub inne cele użytkowe.

Pkt 4

Odległość pomiędzy zamkniętymi drzwiami przystankowymi dźwigu a przeciwległą ścianą lub inną przegrodą powinna, w zależności od jego przeznaczenia, umożliwiać manewrowanie wózkami inwalidzkimi, noszami oraz łózkami szpitalnymi, a także środkami do transportu towarów.

Pkt 5

1. Szyby dźwigów w budynku mieszkalnym wielorodzinnym i zamieszkania zbiorowego powinny być tak usytuowane oraz zaprojektowane i wykonane, aby poziom hałasu i drgań przenikających do pomieszczeń mieszkalnych nie przekraczały dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach.

Pkt 6

1. Zespoły napędowe dźwigu powinny być zamocowane w sposób uniemożliwiający przenoszenie się drgań na konstrukcję budynku.

2. Maszynownie dźwigów nie mogą być sytuowane obok pokoi mieszkalnych z wyjątkiem pokoi na kondygnacji nadbudowanej lub powstałej w wyniku adaptacji strychu na cele mieszkalne.

Pkt 7

Bezpośrednio pod szybami dźwigowymi nie można prowadzić dróg komunikacyjnych oraz sytuować pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, chyba, że zastosowano rozwiązania konstrukcyjne zapewniające bezpieczne użytkowanie tych pomieszczeń przy upadku kabiny lub przeciwwagi.

Pkt 8

1. W jednym szybie dźwigowym nie można umieszczać więcej niż 3 dźwigi. Wymaganie to nie dotyczy szpitali i budynków opieki społecznej, w których każdy dźwig powinien być umieszczony w odrębnym szybie.

2. W szymbach dźwigowych można umieszczać wyłącznie urządzenia i przewody związane z pracą i konserwacją dźwigu.

Pkt 9

Szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia maszynowni, linowni oraz szyby dźwigów, w tym nadszybia i podszybia, określają przepisy odrębne.

Rozdział 10

Instalacja telekomunikacyjna

Pkt 1

W budynku należy przewidzieć możliwość łatwego wprowadzenia przewodów i kabli telekomunikacyjnych do szybów i kanałów oraz przeprowadzenia ich przez rury telekomunikacyjne od punktu połączenia z publiczną siecią telekomunikacyjną lub od urządzenia systemu radiowego, do gniazd abonenckich.

Pkt 2

Połączenie sieci telekomunikacyjnej z instalacją telekomunikacyjną budynku powinno być usytuowane na pierwszej podziemnej lub pierwszej nadziemnej kondygnacji budynku, a w przypadku systemu radiowego – na najwyższej kondygnacji budynku, w odrębnym pomieszczeniu lub szafce.

Pkt 3

1. Główne ciągi instalacji telekomunikacyjnej powinny być prowadzone w wydzielonych szybach lub kanałach instalacyjnych poza mieszkaniami i lokalami użytkowymi oraz innymi pomieszczeniami, których sposób użytkowania może powodować przerwy lub zakłócenia przekazywanego sygnału.

2. Prowadzenie instalacji telekomunikacyjnej i rozmieszczenie urządzeń telekomunikacyjnych w budynku powinno zapewniać bezkolizyjność z innymi instalacjami w zakresie ich wzajemnego usytuowania i bezpieczeństwa osób korzystających z części wspólnych budynku.

Pkt 4

Miejsce lub pomieszczenie przeznaczone na urządzenia instalacji telekomunikacyjnej i osprzęt, powinno być łatwo dostępne dla obsługi technicznej i odpowiednio oznakowane.

Pkt 5

W instalacji telekomunikacyjnej należy zastosować urządzenia ochrony przeciwprzebieciowej, a elementy instalacji wyprowadzone ponad dach połączyć z instalacją piorunochronną lub uziemić.

Rozdział 11

Pomieszczenia kotłowni

Pkt 1

1. Pomieszczenia przeznaczone do instalowania kotłów na paliwo stałe, olej opałowy oraz paliwo gazowe powinny umożliwiać właściwe sytuowanie kotłów oraz mieć zapewnioną, odpowiednią do łącznej mocy cieplnej nominalnej kotłów, wysokość, kubaturę, wentylację, dopływ powietrza do spalania, i odprowadzenie spalin, a także spełniać wymagania bezpieczeństwa użytkowania i bezpieczeństwa pożarowego.

2. Kotły o łącznej mocy cieplnej nominalnej powyżej 2 000 kW powinny być instalowane w budynku wolno stojącym, przeznaczonym wyłącznie na kotłownię, w pomieszczeniach spełniających wymagania, o których mowa w ust. 1 oraz inne wymagania wynikające z uwarunkowań technologicznych.

Pkt 2

Inne pomieszczenia związane z funkcjonowaniem kotłowni, na paliwa stałe, takie jak, usytuowany w budynku skład paliwa i żużlowania, powinny spełniać – odnoszące się do nich wymagania, o których mowa w Pkt 1 ust. 1.

Pkt 3

1. Pomieszczenia do magazynowania oleju opałowego w zbiornikach o łącznej objętości nie większej niż 100 m³, do przeznaczonego zaopatrywania kotłów usytuowanych w budynku powinny mieć zabezpieczenia uniemożliwiające zanieczyszczenie środowiska olejem opałowym, wentylację oraz odpowiednie zabezpieczenia przeciwpożarowe.

2. Zbiorniki o łącznej objętości większej niż 100 m³ powinny być sytuowane poza budynkiem.

Pkt 4

W pomieszczeniach kotłowni, nie mogą być instalowane zbiorniki i butle do magazynowania paliwa gazowego, a także urządzenia do pomiaru ilości zużytego paliwa gazowego.

Pkt 5

Pomieszczenia kotłowni, w których jest stosowane paliwo gazowe o gęstości większej od gęstości powietrza powinny odpowiadać wymaganiom określonym w Rozdziale 7, Pkt 5 .